

Return address:
 TYPRINTS COMPANY
 26 GRUBER DRIVE
 GLEN COVE, NY 11542

Nezávislý český a slovenský čtrnáctideník ♦ Independent Czech and Slovak bi-weekly

Americké Listy

ZALOŽENÉ 1874 JAKO NEW YORKSKÉ LISTY, V LETECH 1990–1996 ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

ROČNÍK 20, ČÍSLO 5

ČTVRTEK, 12. BŘEZNA 2009

\$2.00

Kriza by mala spájať

ZITA SUJOVÁ
 Pre Americké listy

Naivne som sa domnievala, že negatívny vývin súčasnej svetovej ekonomickej situácie by mal v našej krajine zjednotiť všetky politické sily a spojiť najlepšie mozgy v boji proti spoločnému nepriateľovi – hospodárskej kríze. Poslanci parlamentu mi však svojím konaním odkázali, že sa mýlim.

Politická rivalita stojí nad všetkým ostatným, aj nad krízou, odkázali mi (nám) poslanci. Namiesť toho, aby dali hlavy dohromady a spoločne riešili zásadné existenčné problémy, robia si naschvál, prieky a obštrukcie a to spôsobom, ktorý je porovnateľný so správaním sa detí.

Najnovšie koalícia odmieta dať opozícii šancu verejne vysloviť na pôde parlamentu svoje návrhy na riešenie krízy a aby bola „blokádna“ diskusia o kríze dokonalá, väčšina koalíčných poslancov vôbec neprišla do práce. O ospravedlnenie požiadalo 21 poslancov Smeru, 14 z HZDS a štyria zo SNS.

Tito ľudia už evidentne pridliho žijú vo svojom umelom, virtuálnom poslaneckom svete a netušia, čo by mali robiť. Ináč, bolo by dosť nechutné, keby ich predseda parlamentu Jaroslav Paška ospravedlnil. Ako upozornil denník SME, v apríli 2007 Paška v podobnom prípade neúčastí 23 poslancov neospravedlnil. Ale to sa vtedy týkalo opozičných strán.

Opozícia má lepšie návrhy?

Médiá požiadali renomovaných ekonómov a finančných analytikov o porovnanie opozičného a koalíčného návrhu balíka opatrení na riešenie hospodárskej krízy a ako vyhodnotil denník SME, v očiach ekonómov je krízový balíček opozície lepší – pre ľudí.

Katedrála sv. Víta patrí štátu

Katedrála svätého Víta na Pražskom hrade patrí štátu. Potvrdil to Najvyšší súd (NS), ktorý odmietol dovolanie katolíckej cirkvi. Proti rozhodnutiu sa nelze odvolať. Cirkvi v verdikte ne-souhlasí, a obráti sa preto se stížností na Ústavní soud.

OBSAH TOHOTO ČÍSLA

Obama navštívi v dubnu Prahu (Nový)	1
Kriza by mala spájať (Sujová)	1
Pohľad z USA (Pavotný)	3
Mój život a tvorba (Holancová)	6
Divadlo na Vinohradech, 100 let slávy (Sopráv)	7
Kdy byl založen NY?	8
Je čas odvolat Klause? (Stránský)	9
Plavba k bojištím v Pacifiku – 18. Překvapivé Nagasaki (Ulc)	10
Úsek měření rychlosti, aneb kam až sahá blbost (Pehe)	12
Nová Paka – město Suchardů	13
Tajemství znakového písma (RDV)	15
Sport	16

firmy aj ekonomiku. Ráta s výraznejším znížením daní a odvodov, navrhuje zrušenie niektorých úradov (napríklad Fondu národného majetku) a obsahuje návrhy riešení, ktoré môžu v budúcnosti prilákať viac investorov. Vládnemu balíčku vytykajú, že rieši krízu len z krátkodobého hľadiska.

„Z ekonomického pohľadu viac akceptujem balík opozície. Vládné opatrenia s cieľom podporiť firmy nie sú zlé, no neriešia problém, ak by kríza trvala dlhšie,“ povedal ekonóm VÚB banky Martin Lenko. Podobný názor prezentoval aj Pavol Boros, partner poradenskej firmy Centre: „Ak je kríza dlhodobá, a všetko tomu nasvedčuje, opozičné“

na str. 5

HLUBOKÁ NAD VLTAVOU – Monumentální romantický jihočeský zámek s jedinečnými sbírkami patří k nejnavštěvovanějším památkovým objektům v České republice.

OBAMA NAVŠTÍVÍ V DUBNU PRAHU

Vláda chce zameziť volebným remízam a znížiť počet poslanců o jedného na 199

JAROSLAV NOVÝ
 Americké listy

Potvrzeno! Americký prezident Barack Obama navštívi Prahu! Príletí i s manželkou Michelle 4. dubna a o den pozdrie se setká s politickými špičkami zemi Evropské unie. Pražský pobyt amerického prezidenta nebude len politický, ale i turistický. Měl by si projít pěšky starou Královskou cestu ze Staroměstského náměstí přes Karlov most až na Pražský hrad.

V Praze by měl Barack Obama hovořit na téma energetiky, klíma, obchod. Hlavně půjde ale o prezentaci nové americké administrativy a jejich zahraničněpolitických cílů a představení amerických plánů na spolupráci s EU.

Obama podle spekulací tisku vyjádřil přání pronést v Praze projev pod širým nebem s panoramatem Pražského hradu za zády, v úvahu připadá Palachovo náměstí před Rudolfinem. Detaily Obamova pobytu v Praze a především bezpečnostní aspekty už řešil v Praze početný americký tým. Z Prahy se má stát nejlépe sřežená pevnost světa.

Češi s největším napětím budou očekávat stanovisko Baracka

Obamy k protiraketovému destníku, zda v Brdech vyrosté či nevyrosté radar a americká základna. Veřejné mínění je proti a odpůrci radaru připravují demonstrace.

Nejvíce však Čechy trápí důsledky hospodářské krize a neustálé propouštění, počty nezaměstnaných stále rostou. Podle prezidenta Václava Klause krizi zesilují politici. „Stát by dramatickými a ustaranými tvářemi politiků neměl zvyšovat paniku,“ uvedl. Klaus kritizuje řešení krize za pomoci dalšího zadlužování státu, což v Česku navrhuji sociální demokraté, jejichž populismus je už pověstný.

Vláda chce jen 199 poslanců

Vládní koalice hodlá prosadit, aby v parlamentních lavicích sedělo ne 200, ale jen 199 poslanců. To má zabránit opakování volební remízy z roku 2006, kdy Mirku Topolánkovi trvalo sedm měsíců, než sehnal podporu – jen díky „slavným“ přeběhlíkům z řad ČSSD Melčákoví a Pohankovi. ODS původně navrhovala bonus pro vítěze voleb, proti ale byli lidé, kterým by hrozilo, že nebudou pro vytvoření vládní koalice po-

řební. Proto KDU-ČSL přišla se snížením počtu poslanců na 199.

Tato změna ale těsně souvisí s volbou prezidenta a může být přijata pouze v případě, že se podaří prosadit přímou volbu občanů. Hlavu státu totiž doposud volí společně poslanci a senátoři, kterých je 8, a opět by mohlo dojít k patu. Realisté ale namítají, že ani v případě, že nakonec bude poslanců jen 199, se nezabrání možným problémům, vyvolaným dalšími přeběhlíky.

ČSSD vyhrožuje Právu

Jak si sociální demokraté představují demokracii demonstroval překvapivě šéfredaktor Práva Zdeněk Porybný. Proč překvapivě? Protože Právo je vnímáno veřejností jako list, který sociálním demokratům a levici straní. Zdeněk Porybný napsal:

„Nemám ve zvyku využívat své pozice šéfredaktora k publikování svých názorů v listu, který řídím. Mlčet však nemohu v záležitosti, která se dotýká nezávislosti médií a svobody slova. O co jde. V posledních týdnech jsem byl z různých míst opakovaně varován, že pokud bude Právo pokračovat v dosavadním, údajně nepřiznivém způsobu psaní o sociální demokracii, může přijít o inzerci firem, jejichž management je jmenován nebo ovlivňován státem.“

„Jak je něco takového v době, kdy je ČSSD v opozici vůbec možné? Nechci si hrát na detektiva, ale někdo zjevně sází na to, že část současných podnikatelských či politických „elit“ už najisto počítá s volebním vítězstvím sociální demokracie a chce se předem nějak zavděčit krocením „neposlušných“ médií. Mohu k tomu říci jen jedno: Právo od své nezávislosti pod žádným tlakem neustoupí. Naštěstí jsou to čtenáři, a ne stranické zákulisí, kdo posuzují,“

Hospodářská krize v ČR

Podniky v ČR nyní stále omezují výrobu, ubývají jim zakázky, jsou nuceny propouštět či dokonce zavírat celé provozy. Více než polovina podniků počítá s tím, že jejich hospodaření letos skončí ztrátou. Firmy vnímají současnou situaci jako velmi vážnou, ale věří, že tato krize odejde tak rychle, jak přišla. V mnoha případech jsou firmy teď na polovině výroby z minulého roku, celkem tři ze čtyř podniků počítají v tomto roce s menším počtem zakázek. Tento trend bude minimálně ještě několik měsíců pokračovat, řekl prezident Hospodářské komory Petr Kužel.

Ztrátový výsledek hospodaření předpokládá v tomto roce 55 procent firem, zbytek počítá s tím, že jejich činnost bude letos zisková.

V Lánech bude TGM socha

Příští rok by měla v Lánech před muzeem T. G. Masaryka stát dlouho ohlašovaná jezdecká socha prvního prezidenta Československa. Její model poprvé představili zástupci muzea minulý týden, při zahájení expozice Masarykovy cesty do Středo-moří. Výstava byla otevřena při příležitosti 159. výročí narození státu. Ve stejný den proběhl pietní akt na lánském hřbitově.

Odhalení sochy v příštím, jubilejním roce slíbil hejman Středočeského kraje David Rath. „Kulaté výročí 160. narození je k tomu ideální příležitostí,“ řekl Rath.

Krajze svého rozpočtu na sochu přispěje dvěma miliony korun, dalších půl milionu muzeum vybralo ve veřejné sbírce. Jejím autorem bude výtvarník a sochař Petr Novák. Několik dosavadních pokusů postavit v Lánech jezdecký pomník TGM však skončilo nezdarem.

Radičová dotahuje prezidenta Gašparoviče

Súčasnému prezidentovi Ivanovi Gašparovičovi, kterého podporují vládní strany Smer a SNS, by vo februári dalo svoj hlas 48,6 percenta rozhodnuteľých ľudí. V decembri to bolo 55 percent oslovených. Gašparovičova najsilnejšia protikandidátka poslankyňa SDKÚ Iveta Radičová by vo februári získala priazeň 33,3 percenta oslovených. V porovnaní s decembrom si mierne polepsila (z 32,6%).

Podľa prieskumu agentúry MKV by aj druhé kolo vyhral Gašparovič s podporou 56,5%, jeho pravdepodobnú súperku Radičová by v druhom kole podporilo 43,5% voličov.

Prvé kolo volieb bude 21. marca, prípadné druhé kolo je naplánované na 4. apríla.

Příští číslo vyjde 26. března, uzávěrka je v pátek, 20. března.

ZPRÁVY Z DOMOVA

České zprávy bez označení zdroje jsou převzaty z Radio Praha.
http://www.radio.cz/cz/

S Obamou do Prahy i Clintonová

Do Prahy kromě šéfu státu a vlády Evropské unie a amerického prezidenta Baracka Obamy dorazí i ministryně zahraničí Hillary Clintonová a zřejmě i šéfové diplomacie zemí EU. Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg podotkl, že na mimořádném summitu, který se uskuteční za přísných bezpečnostních opatření 5. dubna v Praze, budou statnici jednat mimo jiné o boji proti klimatickým změnám, problematice energetické bezpečnosti či Balkánu.

Maturita so zmenami

Tohtoročných maturantov čaká na skúškach dospelosti viacero zmien. Priniesol ich nový školský zákon. Medzi nimi je napr. zrušenie úrovni vo všetkých maturitných predmetoch okrem cudzích jazykov. Žiaci si pri výbere jedného cudzieho jazyka volia úroveň B1, alebo B2. Z druhého jazyka už môžu maturovať ústnou formou.

Testy externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky naplánovali konciacim stredoškólom 20. marca. Zabezpečovať ich bude Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý zriadila reforma školstva.

Češi se bojí nezaměstnanosti

Češi se v roce 2009 nejvíce obávají nárůstu nezaměstnanosti. Celých 92 procent lidí si myslí, že se situace na trhu práce ještě zhorší. Lidé se také bojí o sociální jistoty, životní úroveň a fungování hospodářství. Nejvíce jsou Češi nespokojeni se stavem korupce a hospodářské kriminality, naopak nejpozitivnější hodnotí stav kultury a zboží a služeb.

Topolánek o evropské krizi

Evropa může dopadům současné krize čelit jedním tím, že bude postupovat společně a koordinovaně za současného respektování stávajících pravidel. Řekl to po skončení mimořádného summitu Evropské unie v Bruselu český premiér Mirek Topolánek, který jednání vedl z pozice lídra země předsedající evropské sedmadvacitce.

V Hodoníně objevili ptáci chřipku

Veterináři při kontrole chovu vodního ptactva v Rybářství Hodonín odhalili virus ptáčí chřipky. Byl objeven u devíti ze 60 kontrolovaných hus. Nejde však o rizikový typ H5N1, ale o mnohem méně nebezpečný kmen H7. Veterináři nařídili utrazení všech 3000 hus a 350 kachen.

FOTOGALERIE

Ve věku šestaosmdesát let zemřel v Praze po dlouhodobé těžké nemoci básník, překladatel a esejista Jan Vladislav.

Jan Vladislav se narodil v Hlohovci na Slovensku v české rodině poštovního úředníka, bývalého legionáře. Roku 1939 odešel s rodinou do Čech a o tři roky později složil maturitu na gymnáziu v Poličce. Vydal dvě knižky vlastní poezie a první výbor ze Shakespeareových Sonetů, ale po únoru 1948 byl z politických důvodů z univerzity vyloučen a většina nákladu jeho třetí básnické knihy Hořící člověk skončila v toupě. Poté mohl v literatuře působit už jen pouze jako překladatel, případně autor knih pro mládež.

Překládal a předmluvami nebo doslovy doprovázel zejména klasickou, moderní a lidovou poezii z angličtiny, francouzštiny, italštiny, němčiny, rumunštiny, ruštiny a ukrajinštiny a s jazykovou pomocí odborníků také z čínštiny a japonštiny.

V roce 1968 se podílel na vzniku Kruhu nezávislých spisovatelů a mohl konečně ukončit studia na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy doktorátem z filozofie. V období normalizace byl znovu zbaven možnosti publikovat. Založil samizdatovou edici Kvart, kde vyšlo přes 120 titulů. Byl jedním z prvních signatářů Charty 77 a v roce 1981 byl donucen k exilu do Francie. Roku 2003 se vrátil do Prahy.

S KURS DOLARU S

Za \$1 americký vyplácela dne 10. března 2009 ČNB 22,15 Kč, za kanadský 17,24. Národní banka Slovenska za \$1 americký 0,790 Euro, za kanadský 0,615 Euro.

OPRAVA

V minulém, 3. čísle Amerických listů bylo na straně 9 ve článku „Z Brna do emigrace a zase zpět“ chybně uvedeno jméno autora článku. Byl jím Vilém Faltnýnek.

AMERICKÉ LISTY

26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542
Phone: (516) 674-9438
(USPS 015-179)

Periodical postage paid at Glen Cove, NY 11542 and additional mailing offices. Published bi-weekly. Annual subscription: United States \$55, Canada \$55, others \$55. POSTMASTER: Send address changes to: Typrints, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542.

Desetiletí ČR v NATO

Za dva týdny uplyne deset let od vstupu České republiky do NATO. Výročí připomene v půlce března dvoudenní konference v Praze, které se zúčastní generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffera bývalá americká ministryně zahraničí Madeleine Albrightová.

První den konference bude zaměřen na politický rozměr rozšíření a na proměny Severoatlantické aliance. Druhý den je věnován vojenským aspektům, očekáváním, výzvám a budování nových vojenských schopností.

SMK dá na podporu Radičovej 33 tisíc eur

Strana maďarskej koalície (SMK) vyčlenila na prezidentskú kampaň, ktorou bude podporovať spoločnú opozičnú kandidátku Ivetu Radičovú, 33.194 eur (1 milión Sk). SMK predpokladá, že prezident nebude zvolený hneď v prvom kole, takže sa chce upírať na boj pred druhým kolom. SMK vyhlásila, že nebude v tomto smere robiť žiadne aktivity, s ktorými by sa Radičová nestotožnila.

Posílení české armády

Česká vláda definitivně schválila nákup 107 kolových obrněných transportérů typu Pandur II rakouské firmy Steyr. Nové transportéry mají nahradit dnes už zastaralý typ OT 64 z šedesátých let minulého století. Mohou zajišťovat obranu teritoriální pomoci při živelných pohromách i sloužit v zahraničních misích.

Maďari lákají Slovákov

Hospodárska kríza a pokles kurzu forntu oproti euru zvýšili záujem maďarských obchodníkov o slovenských zákazníkov. V obciach a mestách blízko maďarských hraníc sa čoraz častejšie objavujú reklamné letáky maďarských obchodov a za nákupmi k južným susedom lákajú aj inzertárny v miestnej tlači.

Koruna opět oslabila

Finanční trhy v České republice se přičinily o to, že Česká koruna od ledna 2007 do poloviny loňského roku nejdříve posílila o 16% a poté oslabila o 30%. Finanční analytici předpovídají, že v příštích třech letech koruna oslabí až na 28 Kč za dolar.

STRUČNĚ ★ STRUČNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA – Železnici v České republice hrozí stávka, kterou začalo připravovat Odborové sdružení železničářů (OSŽ). ★ Ceny nemovitostí v Česku jsou údajně nadhodnocené, a lze tedy očekávat pokles jejich cen. ★ Češi a občané dalších nových členských států, které rozšířily EU před pěti lety, budou moci volně pracovat v Dánsku a Belgii. ★ Zahraničních zaměstnanců v Česku za první měsíc letošního roku ubýlo, a to o zhruba 12.200. ★ Kandidátka Strany zelených (SZ) do voleb do Evropského parlamentu povede náměstek ministra životního prostředí Jan Dušek. ★ Čeští zemědělci loni vydělali 9,7 miliardy Kč, což je přibližně o 30% méně než v rekordním roce 2007, tehdy rolníci zaznamenali zisk 13,7 miliardy korun. ★ Hejtmani ČSSD Radko Martinek z Pardubického, Martin Tesařík z Olomouckého a Michal Hašek z Jihomoravského kraje oficiálně rezignovali na funkce poslanců. ★ Podle vyjádření zákazníků je nejbabsnější bankovní poplatek roku platba za nadměrný vklad. ★ Malá vodní elektrárna Pod Spálovem nedaleko Semí se letos otevře veřejnosti. ★ Hrad Karlštejn o víkendu zahájil letošní turistickou sezonu. ★ V roce 2010 může mít až 40.000 českých domácností v nájemních bytech problémy s placením některých nákladů na bydlení. ★ České aerolinie (ČSA) loni přepravily 5,6 milionu cestujících, tedy asi o 2,4 procenta více než v předchozím roce. ★ Energetické skupině ČEZ loni stoupl díky vyšším cenám elektřiny čistý zisk o téměř 11 procent na rekordních 47,4 miliardy korun. ★ Ministerstvo vnitra zaregistrovalo nové občanské sdružení Dělnická mládež. ★ Česká, maďarská, slovenská a rakouská burza, jejichž společný majitel sídlí právě ve Vídni, by měly přejít do tří let na jeden společný systém obchodování.

SLOVENSKO – Atomová elektrárna Mochovce (EMO) vyrobila v minulom roku rekordné množstvo elektrickej energie. ★ Galéria mesta Bratislavy získala ako dar obraz Kostol sv. Františka v Cave, ktorý namaloval taliansky umec Consalvo (Gonsalvo) Carelli. ★ Ženy na Slovensku zarábajú takmer o 24% menej než muži, vyplýva to z údajov Európskej komisie. ★ Tržby slovenského telekomunikačného trhu vlni dosiahli 2,3 miliardy eur oproti 2,2 miliardy eur v roku 2007. ★ V bratislavskej Inchebe vystúpila americká popová skupina Pussycat Dolls. ★ Za prvé dva mesiace tohto roka bolo na úrad práce v Novom Meste nad Váhom nahlásených deväť hromadných prepúšťaní, spolu viac ako 600 zamestnancov. ★ Predstavenstvo Slovenskej pošty, a.s. sa po rokovaní s odborními zviazalo, že v roku 2009 neprišlúpi k hromadnému prepúšťaniu zamestnancov. ★ Podnikateľom roka 2008 Slovenskej republiky sa stal Peter Zálesák, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti NAY, a.s. ★ Prezident SR Ivan Gašparovič podpísal druhú sériu zákonov, ktoré obsahujú opatrenia proti dopadom svetovej finančnej a hospodárskej krízy. ★ Colníci zadržali na železničnej stanici v Bratislave českého občana s jedným kilogramom amfetamínu. ★ Krízový štáb Bánovce nad Bebravou usporiadal spoločnú rozlúčku s dvanástimi obeťmi tragickkej zrážky vlaku s autobusom v Polonke. ★ Miera nezamestnanosti stúpila v decembri na 8,4%, čo bola najvyššia úroveň od mája 2007. ★ Pobočka Uni credit bank v centre Ružomberka prepadol zatiaľ neznámy pachateľ, odniesol si niekoľko tisíc eur.

Malý dopis z Prahy

JIŘINA RYBÁČKOVÁ

Stáří není pro padavky

Celkový počet obyvatelstva České republiky k 31. prosinci 2007 byl 10,381,130 duší. Z toho činilo 8 procent lidí ve věku 65 až 74 let a 6,5 procenta lidí starých 75 let a více. Teď už nás určitě zas přibýlo.

Myslím, že jsem docela mladá duchem, ale snažím se přirozený běh času brát racionálně, s humorem, leč bez jakéhokoli nahlávání si. Nesnáším „přestárlečky“ ženy, které se patectivky snaží o zastavení času, ani frajerské staříky, kteří se trapně namáhají dokázat sobě i světu svou neutuchající potenci.

Vždycky jsem se kamarádila s lidmi různých věkových skupin, a tak mám dnes hodně známých a přátel v té šestapůlprocentní vrstvě (dělící a frajerští staříci mezi nimi nejsou). Někteří z nich ještě překypují životem, jiní jsou nemocní nebo opuštění a ty se snažím, podle novozákonických pokynů, aspoň občas navštěvovat.

Třeba pani Houdovou, bývalou kucharku v restauraci U Vejvodů, energickou, zemitě vtipnou Slovenku, která se léta starala o mou maminku, zvláště po smrti mé sestry. Teď se pani Houdová sotva postaví na nohy. Navštívila jsem ji v jejím standardním žižkovském bytě o Vánocích a další návštěvu mám naplánovanou na konec března.

Často si taky telefonuji s lařárou Českoslavenké církve husitské Danou, dávnou přítelkyní, která je pořád neuvěřitelně vitální. Navzdory tomu, že má ve zvyku si každou chvíli něco zlo-

mit a že její manžel je už dlouho těžce nemocný. K nim se snažím na chvíli zajít aspoň jednou za pár měsíců.

A dnes jsem strávila odpoledne s dvěma bývalými redaktorkami nakladatelství Mladá fronta, kdysi v časech minulých mými šéfkami. S Klárkou, která mi zredigovala moje dvě poslední knížky, jsme zajely do Vrsovic za Jiřkou, která měla v Mladé frontě na starosti hlavně poezii. Její manžel byl výtvarník a na tom vršovickém bytě je to znát – spousta originálů, keramik, pěkných předmětů. Jedna celá stěna knih, několik kompletních dědických řad. Jenže Jiřka už skoro nevidí, číst nemůže, a tak jen hlavně poslouchá rádio a přemýšlí. Moc se jí život nevydařil, s manželem se rozvedla, dcera spáchala sebevraždu asi ve dvaceti letech, syn zůstal sám. Ale je prý hodný.

Klárka má taky trápení, vnuk je mentálně postižený. Přesto se obě nepěstávaly usmívat, nebyly sice bujaré, ale ani nařikavé či litostivé. Když jsme se zvedly k odchodu, v kuchyni si předvedly ranní cviky, kterými každá začíná svůj den. A Jiřka mi dala vlastnoručně pletený barel, aby mi nenafoukalo do uší.

Po návratu domů jsem zavolala světoběžníkovi Norbertovi, taky už ne nejmladšímu. Loni měl zdravotní potíže, dnes zněl vesele. Nicméně mi očitoval výrok Betty Davis, „Old age is not for sissies.“

Takže žádné kňourání! Zdravím srdečně přes Atlantik.

7. března 2009

Nezávislé Americké listy vycházejí jednou za čtrnáct dní. Šéfredaktor Petr Bisek. Vydava Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, New York 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@optonline.net. Redakce nepodpíše ani neposílá zpět články a nemusi se ztotožňovat s jejich obsahem. Rukopisy se nevracují, pokud autor nepřiloží oznámkovanou obálku se zpětnou adresou. Veškerá práva vyhrazena. Copyright © Typrints Company. Žádný vytištěný materiál, ani jeho část, nesmí být otištěn bez svolení redakce. Příští číslo vyjde 26. března, uzávěrka 20. března.

The independent Americké listy is published bi-weekly. Editor-in-chief Peter M. Bisek. Published by Typrints Company, 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542, USA, tel. 516/674-9438, fax 516/671-3147, e-mail: americkelisty@optonline.net. Publisher is not responsible for accuracy and content of signed articles. Furthermore, publisher might not agree with the content of signed articles. Manuscripts are not returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope. Copyright © Typrints Co. No material may be reprinted without a permission. Next issue due March 26th, deadline March 20th, 2009.

Mojmír Povolný Pohled z USA

1928–1932 a 2008–2009

Z dějin hospodářských systémů v naší západní civilizaci víme, že období prosperity jsou periodicky přerušována kratšími obdobími hospodářské krize. Historici národního hospodářství a ekonomové-teoretici se soustavně snaží o vysvětlení tohoto fenoménu a hledají jeho společné znaky a návod, jak mu předjet. Márně. Asi má pravdu Herodotus, kterého cituje Liaoquat Ahmed ve své nedávné knize *Lords of Finance* v záhlaví 14. kapitoly: „Okolnosti vládnou nad lidmi; lidé nevládnou nad okolnostmi.“ Protože prožíváme svou vlastní velkou krizi, četba Ahmedovy knižky mě vyprovokovala k tomu, abych si pro své uspokojení ospaň zhruba srovnal, zdali naše krize a krize generace našich rodičů mají některé společné znaky a jaké v nich jsou paralely.

Národní hospodářství evropských zemí v dvacátých letech minulého století bylo po dlouhou dobu sužováno důsledky první světové války a mezi nimi především německými reparacemi. Jejich tíha dopadala nejen na Německo, nýbrž na celý mezinárodní finanční systém, který byl zároveň zatížen zlatým standardem, na němž spočívala stabilita měny jednotlivých států.

V prvním desetiletí tohoto století americká válka v Iráku a současná intervence v Afghánistánu jsou již pět let financovány mimořádným rozpočtem Spojených států a jsou tudíž v podstatě vedeny na domácí a zahraniční úvěr. Zatím co ve dvacátých letech manipulace národních bank udržovaly finanční trh a hospodářství v chodu, v našem desetiletí manipulace americké Federální banky s úrokovou mírou zajišťovala jejich stabilitu.

Ke konci dvacátých let minulého století kapacita amerického hospodářství vedla k nekontrolované bursovní horečce z drtivé části financované snadným úvěrem – tudíž na dluh: kupec akcií koupil akcie od zprostředkovatele (brokerů), zaplatil 10% splátku, broker si na ni vypůjčil zbytek od banky a čekal, až kupec 80% splatí, ten počítal s tím, že cena akcií půjde nahoru, a když spekulace nevyšla – jakože nevyšla, protože

trh zaplavili dlužníci a cena akcií, dnes nám dobře známá „bubble“, se zhroutila, index Dow se propadl a banky zůstaly s dluhem. V březnu 1929 to bylo 7 miliard dolarů. Proto je musel prezident Roosevelt v den své Inaugurace v březnu 1933 na čas zavřít.

Celý tento systém byl založen na neregulovaném volném trhu. Korupci se dařilo. Když dominantní banky a Federální banka vyčerpaly své zdroje na pomoc, nezbylo jim než odmítnuté dluhy vzít na sebe a krize byla v plném proudu. Proto jednou z reforem Rooseveltova programu New Deal byla především regulace finančního trhu.

Prezident Reagan velkou část těchto opatření zrušil v zájmu volného trhu a tento proces dovršil Clinton, když na konci svého prezidentského období bank od investičních domů. Tento neuvážený krok, propletení funkce bank s funkcí investičních domů, spolu s absencí přísné regulace finančního trhu vedl k současné finanční krizi. V ní na světo boží vypluli Madošové, Stanfordové et al. Ložská bublina na trhu nemovitostí odhalila, k jakým důsledkům spekulativní manipulace finančního trhu s papírovými „cenami“, kterým nikdo nerozumí, vede: paláce bank a investičních firem jsou domy z karet.

Prezident Coolidge byl na odchodu z Bílého domu, když propukla krize roku 1929, a nic neudělal. Prezident Hoover si s ní nevěděl rady. Jeho nástupce Franklin Delano Roosevelt odmítl zůstat vázán floskulemi argumentů o volném trhu, dal jej regulovat a zmobilizoval moc státu a veřejné zdroje k jejímu řešení. Argument, že teprve zbrojení v druhé světové válce Ameriku z krize dostalo, milí dlouhodobí politiky, hospodářský a sociální účinek New Dealu na Spojené státy a psychiku amerického lidu.

V našich dnech prezident Barack Obama tak jako Roosevelt – ale v míře daleko nadměrnější a proti republikánské opozici – rovněž mobilizuje veřejné zdroje, aby postavil americké hospodářství na nohy.

Roosevelt čelil nejen domácí, nýbrž mezinárodní krizi. Světová hospodářská konference, která se sešla v Londýně v roce 1933, ale k ničemu nevedla. Každý měl své vlastní starosti. Svět musel čekat až na Bretton Woods před koncem druhé světové války a na jejich děti, Mezinárodní měnový fond a Světovou banku, aby se do mezinárodního hospodářství a financí dostalo na čas trochu pořádku.

Obamova Amerika nemá na vybranou. Evropa naléhá na americké zaangażování v globální krizi. Již brzy se bude konat druhá Konference G 20 – dvaceti největších hospodářství na světě, ale i Evropská unie ukazuje, jak těžko je jednotlivým státům překročit své vlastní hranice – svůj stín.

Prezident Václav Klaus se dal dnes v posledních dvou odstavcích svého článku číst na *Neviditelném psu*, že jen volný trh je s to současnou krizi vyřešit, a uzavírá, že „stát zvyšuje paniku dramatickými gesty a ustaranými tvářemi politiků“. K tomuto závěru dochází po všem, čím v dost dobré analýze vysvětlil současnou krizi.

5. března 2009

O Slovensku zo Slovenska

Prezident SR Ivan Gašparovič podpísal novú **zákonu o ochrane nefajčiarov**. Podľa neho reštaurácie a pohostinstvá budú musieť vytvoriť pre fajčiarov stavebné oddelenú časť. Nové obmedzenie bude platiť len pre prevádzky, v ktorých sa podáva jedlo. Tam, kde sa podávajú len nápoje, stavebné úpravy nebudú potrebné. Zákon zavádza zákaz fajčenia v areáloch nemocníc a liečební, na autobusových zastávkach aj železničných nástupištách. Porušenie sa trestá pokutou. Zákon začne platiť od 1. apríla, stavebné úpravy musia byť hotové do 1. septembra.

Všetko o príbehoch najslávnejšieho zbrojníka, ktorý bohatým bral a chudobným dával, odleraz možno nájsť na jednej stránke. Postarali sa o to nadšenci z Terchovej. Internetová stránka <http://janosik.terchova-info.sk/> ponúka kompletne informácie o všetkých filmoch v ktorých je hlavným hrdinom najznámejší zbrojník z Terchovej.

Nemecká kancelárka Angela Merkelová podporila kandidatúru poslankyne SDKÚ **Ivety Radičovej** na prezidentsku. Merkelová prijala Radičovú v centrálne kresťanských demokratov CDU v Berlíne a venovala jej 15 minút. K stretnutiu s najvplyvnejšou ženou Európy Radičovej pomohol aj fakt, že SDKÚ patrí do rodiny európskych konzervatívcov EPP.

O práci v **Dubnici** majú prísť do konca roka stovky ľudí. Firmy sa pripravujú na znížovanie výroby. Dúfajú v rýchlu zmenu k lepšiemu. Tri hromadné prepúšťania ohlásili úradu v uplynulých dňoch dubnické firmy **Matador Automotive**, **ZTS-LR NaJUS** a **Delta Electronics Slovakia**. Celkovo má prísť o prácu asi 260 ľudí. Práca je

v regióne stále menej. Vokrese ľava nezamestnanosť oproti minulému roku vzrástla o približne dve percentá. V Trenčíne dokonca o 1,2% oproti koncu minulého roka.

Rozvodnené rieky a potoky, ktoré sa na viacerých miestach Slovenska v predchádzajúcich dňoch vyliali zo svojho koryta, by sa mali postupne upokojovať. Na niektorých úsekoch tokov sice ešte výška hladín nevycholila, ale aj tam sa očakáva skorý pokles, informovali pracovníci Slovenského vodohospodárskeho podniku. Voda slúpala na niektorých úsekoch rieky Morava na Záhorí či Torysy na východe Slovenska.

Horská záchranná služba zadržala tiesňavy v Slovenskom raji. Zadržané sú Suchá Belá a Piecky, posledných dňoch k nim pribudli Malý a Veľký Kysceľ. Dôvodom je zvýšená hladina potokov aj v Slovenskom raji. Uzáveru chodníka platí až do odvolania. Tiesňavy sú najmä v dolných častiach nepriechodné pre stúpajúcu vodnú hladinu.

Opozícia prezidentská kandidátka **Iveta Radičová** si s banskobystrickým **biskupom Rudolfom Balázom** vyjasňovala jeho výroky, ktorými nedávno (necelý mesiac pred prezidentskými voľbami) údajne prirovnával Radičovej postoj k morálke k nacistickému vodcovi **Adolfovi Hitlerovi**. Baláz reagoval na Radičovej výrok v súvislosti s interrupciami: „To, čo je morálne alebo nemorálne v spoločnosti, to je vec spoločenskej dohody tej-ktorej spoločnosti.“

Biskup prijal Radičovú na jej podnet a v rozhovore strávili niekoľko hodín. Baláz po výmene názorov s Radičovou vyhlásil, že bol zle interpretovaný, Radičová zas povedala, že žiadne nezhody s biskupom nemá. (cik)

Parlament ve Varšave ocenil polského „Palacha“

Polský parlament uctil památku Ryszarda Siwlece, filozofa a protifašistického bojovníka, který se v září 1968 upálil na protest proti srpnové okupaci a potlačování svobody slova v Československu.

V parlamentním usnesení vyjádřili poslanci Sejmu hlubokou úctu k Siwlecovi. Předseda vlády Donald Tusk popsal Siwlecovu oběť jako symbol pro jeho generaci. Polský premiér také připomněl, že tato významná událost v historii polsko-česko-slovenských vztahů tak díky nynějšímu usnesení Sejmu získala na důležitosti.

Účast polských vojáků na srpnové invazi vojsk pěti zemí Varšavské smlouvy, která v Československu zadržela proces uvolňování komu-

nistického režimu, znamenala pro část polské veřejnosti rozčarování. Jedním z pobouřených byl i devětapadesátiletý vystudovaný filozof Ryszard Siwlec, který v té době pracoval jako účetní.

Někdejší bojovník protifašistické Zemské armády, jenž po válce odmítl nastoupit jako učitel dějepisu, protože se nechtěl podílet na komunistické inkubaci dětí, se rozhodl proti okupaci Československa veřejně protestovat. Siwlec se upálil 8. září 1968 při dožínkové slavnosti před vládní tribunou na varšavském Stadionu desetiletí. Zapálil se před očima hlavních představitelů tehdejšího komunistického Polska. Zemřel na následky těžkých popálenin čtyři dny po svém činu.

AI vyžve české předsednictví jednání s Čínou

Organizace Amnesty International (AI) hodlá vyžvat české předsednictví Evropské unie, aby na blížícím summitu EU-Čína uadneslo otázku porušování lidských práv v okupovaném Tibetu. Výzvu vládě předal zástupce AI 10. března, na nějž připadá 50. výročí potlačení tibetského protičínské povstání.

„Podle závěrů organizace ICT (International Campaign for Tibet) došlo v Tibetu za uplynulý rok k největšímu nárůstu počtu politických vězňů za poslední desítky let.“ řekla ředitelka AI ČR Dáša van der Horst.

Vrcholem schůzky EU a Číny by se měla uskutečnit v Praze pravděpodobně v květnu. Hlavním tématem by měla být globální hospodářská krize, ovšem premiér Topolánek vlednu upozornil čínského premiéra, že během českého předsednictví by mohla konání summitu ovlivnit kolize s významnými výročími v čínské historii. Prvním z nich je výročí povstání v Tibetu v březnu 1959 a druhým událostí na pekingském náměstí Tchien-an-men v roce 1989, kdy čínská vláda krvavě potlačila studentské demonstrace za demokracii.

Unavení po náročném cestě

s přímými lety New York–Praha
nebudete

Pohodové a příjemné cestování na trase New York–Praha je s našimi lety zaručeno. Jediné přímé spojení z New Yorku do Prahy vám přinese pohodlí, ušetří zbytečné starosti a spoustu drahocenného času. Do Prahy se tak dostanete spolehlivě a včas.

Letenky si můžete rezervovat u svých obvyklých prodejců, na internetu www.czechairlines.com a také na konstop infolince v telefoně (800) 223-2365

www.czechairlines.com

CZECH AIRLINES

Z kulturního světa

Známa česká mezzosopranistka Dagmar Pecková se po dvou měsících vrátila do české metropole. Ve Dvůrákově síni Rudolína za doprovodu Pražské komorní filharmonie se s úspěchem představila v ryze mahlerovském repertoáru, s nímž se prosadila na mezinárodní scéně. V jejím podání zazněly v němčině skladby pro sólový hlas a orchestr z vrcholné Mahlerovy tvorby. Písně potulného tovaryše a výběr ze sbírek Chlapcův kouzelný roh.

Dcera bývalého prezidenta Ludvíka Svobody Zoe Klusáková-Svobodová představila v Praze úplné vydání válečných deníků svého otce z 2. světové války. Deník popisuje válečné události let 1939 až 1943. Vzpomínky začínají odchodem Svobody do exilu po okupaci Československa Německem a končí momentem, kdy je československým vojákům v Sovětském svazu umožněno nastoupit na frontu a zapojit se do bojů.

Do Ostravy se vrátili dva obrazy ze sbírky předválečného děditele Vitkovických železáren Oskara Federera. Začátkem února je v londýnské aukční síni Sotheby's koupila strojírenská společnost Vitkovice Holding. Za plátna zaplatila více než 81,000 liber (2,6 milionu korun). Ze čtyř dražených obrazů z Federerovy sbírky Vitkovice koupily akvarel Hermanna Maxe Pechsteina Role Häuser (Červené domy) a drobný olej malíře Lessera Uryho.

Cenu Asociace českých kameramanů za celoživotní dílo převzal v pražském kině Lucerna tvůrce více než čtyř desítek celovečerních filmů, řady dokumentů a seriálů František

Uldrich. Jeho idea uměleckého ztvárnění uzrála ve spolupráci s vynikajícími tvůrci filmového obrazu Janem Čuříkem, Janem Kalíšem, Jaroslavem Kučerou i s režiséry Evaldem Schormem, Jiřím Menzelem, Martinem Holým a Františkem Vlčílem.

Pět zchátralých sakrálních památek v Plzeňském kraji, konkrétně z Tachovska, se dočká kompletní opravy. Na jejich záchranu se totiž podařilo po třech letech komplikovaných jednání získat 30 milionů korun z takzvaných norských fondů. V regionu s údajně největším výskytem zanedbaných památek budou do dvou let opraveny třeba Santiho kaple v Ostrově u Slíbrů, klášter ve Stržbě nebo varhany z kostela v Úterý.

Kreslené postavky Václav Havel, Bedřich Smetana, Franz Kafka nebo Jan Amos Komenský představují návštěvníkům bruselského Muzea komiksu českou historii v podobě netradičního podání – prostřednictvím „kresb s bublinou“. Výstavu českého komiksu s názvem Czechicolum Vitae uspořádal Plzeňský kraj při příležitosti českého předsednictví unie. Za autorství komiksových seriálů, které mapují nejen životy významných postav české historie a současnosti, ale i osudy hlavních postav českých pověstí a legend, stojí desítky studentů Zápaadočeské univerzity v Plzni.

Kompletní grafický cyklus Franciska Goya Hrůzy války mohou vidět návštěvníci Chodovské tvrze v Praze. Osmdesát grafik, které naturalisticky ztvárňují válečná utrpení, je v celku vystaveno v České republice poprvé.

Titul Česká Miss pro rok 2009 získala 28. února v Praze pětadvacetiletá Iva Lutovska z Třeboně.

Českého lva dostal režisér Juraj Herz

Českého lva za dlouholetý umělecký přínos českému filmu převzal na slavnostním večeru 7. března v pražské Lucerně režisér, scenárista a herec Juraj Herz.

Herz vystudoval fotografii na Střední uměleckopřemyslové škole v Bratislavě a později režii a loutkoherectví na pražské Divadelní fakultě. Začínal jako asistent a pomocný režisér například na oscarovém Obchodě na korze. Samostatně debutoval v roce 1965 středometrážním snímkem Sběrné surovosti podle povídky Bohumila Hrabala.

Z desítek filmů, které natočil, jsou ceněny adaptace literárních předloh – Spalovač mrtvol, Petrolejové lampy, Morgiana, Panna a netvor.

V roce 1987 Herz emigroval do Německa. Po návratu po listopadu 1989 natočil adaptaci předlohy Karla Pečky Pasáž, natáčí pro zahraniční televizi a věnuje se divadelní režii. Právě dokončuje horor Tma.

„Cena je to poněkud předčasné – mohla by přijít až tak za pět či deset let,“ komentoval rozhodnutí akademiků čtyřicetiletý filmář.

Kaštieľe čakajú na opravy

V Liptovskom Jáne sa síce nachádza najviac kaštieľov na Slovensku, ale viaceré z nich chátrajú, preto by starosta Juraj Filo privítal investorov, ktorí nájdu peniaze na obnovu. „V obci s 850 obyvateľmi máme 14 kaštieľov a päť kúrií. Jeden kaštieľ je majetkom obce, ostatné sú v súkromných rukách. Na obecný kaštieľ je spracovaný projekt rekonštrukcie na viacúčelové zariadenie v hodnote takmer 800,000. Ak získame peniaze z eurófondov, vybudujeme v ňom múzeum Čajakovcov, informačné centrum, knižnicu či sálu pre kultúrne podujatia,“ vysvetlil starosta.

Kríza vysokého školstva

Prvou obeťou celoštátnej kontroly kvality vysokých škôl sa stala najväčšia z nich – Univerzita Komenského. Jej filozofická fakulta prišla predbežne o päť odborov v magisterskom stupni štúdia, lebo nesúhlasí s výstavbou nových profesorov, ktorí by garantovali jednotlivé programy. „Na Slovensku chýba jedna celá generácia akademikov, čo by nahradili súčasných dosluhujúcich profesorov. Sú totiž za hranicami alebo v súkromnej sfére,“ vysvetlil rektor Žilinskej univerzity Ján Bujňák, podpredseda konferencie rektorov.

(Pravda)

Múzeum slovenských rozprávok

Minulý rok si Slovensko pripomenulo 180. výročie narodenia Pavla Emanuela Dobšinského (1828-1885), jednej z najvýraznejších osobností slovenského kultúrneho diania. Pavol Dobšinský je známy ako spisovateľ, národný buditeľ, zberateľ rozprávok ľudových povestí, zvykov, povier a porekadí. Jeho dielo bolo preložené do 52 svetových jazykov.

S jeho menom sú nerozlučne späté Drienčany (www.driencany.sk), obec ležaca neďaleko Rimavskej Soboty, kde P. Dobšinský 24 rokov pôsobil ako evanjelický farár. V roku 1995 bola na záchranu jeho niekdajšej lary založená nadácia Pavla Dobšinského. Vďaka darom, zbierkam a obetavému úsiliu obyvateľov Drienčan bola na schátranej fare opravená strecha a budova bola z časti omietnutá, potrebovala by však dôkladnú rekonštrukciu.

Peňažné dary možno poslať na:

bankový účet číslo 2029797251/0200
Všeobecná úverová banka (VÚB)
Francisciho 1, 97913 Rimavská Sobotka, Slovensko
Telefon: 047/ 4695 472 047/ 5755 312 Fax: 047/ 5631 213
E-mail: lp_rimsobota@vub.sk
Majiteľ účtu: Obecný úrad Drienčany, IČO klienta: 00649953
Heslo (nezabudnite uviesť): MSR/2008 (Múzeum slovenskej rozprávky)

Pre platby zo zahraničia sa odporúča

Electronic banking
IBAN: SK 14 0200 0000 0020 2979 7251
SWIFT(BIC) CODE: SUBASKBX
Majiteľ účtu: Obecný úrad Drienčany, IČO klienta: 00649953
Heslo (nezabudnite uviesť): MSR/2008 (Múzeum slovenskej rozprávky)
Všeobecná úverová banka (VÚB) Rimavská Sobotka

Ďalšie informácie poskytuje

Obecný úrad Drienčany
Starostka: Viera Gregorčuková
Sekretariát: Soňa Gierťová
tel: 421 - (0)47 - 56 96 224
E-mail: odu@driencany.sk
www.driencany.sk

Múzeum slovenských rozprávok v Drienčanoch.

Nový pražský most spojí Holešovice a Troju

PRAHA - V květnu by měla začít stavba nového pražského mostu přes Vltavu. Spojí Holešovice a Troju a bude určen tramvajím, autům, cyklistům i pěším. ČTK to řekl ředitel magistrátního odboru městského investora Jiří Toman. Trojský most nahradí provizorní tramvajový most, který je před Čižským ostrovem. Postaví ho společnost Metrostav v rámci budování tunelu Blanka.

Toman očekává, že firma stihne most postavit do otevření tunelu. „Ke dni otevření Blanky bude otevřen i most v Troji,“ řekl Toman. Podle mluvčího Metrostavu Františka Poláka by měly práce na tunelu skončit koncem roku 2011.

Návrh mostu vychází z architektonické soutěže, kterou vypsala magistrát. Podle internetových stránek www.tunelblanka.cz byl z 20 návrhů vybrán obloukový most, který bude dlouhý asi 250

metrů. Prostředkem mostu povede tramvajová trať, autům budou sloužit celkem čtyři jízdní pruhy. Po stranách mostu budou chodníky pro pěší a pro cyklisty.

Most je součástí severozápadní části městského okruhu. Tato část okruhu bude dlouhá 6,4 kilometru. Zhruba 5,5 kilometru silnice povede tunely. Praha by měla za severozápadní část okruhu Metrostavu zaplatit 21,2 miliardy korun, dalších 4,5 miliardy bude stát technologické zařízení.

Celý městský okruh je rozdělen na pět částí – jižní, západní, severní, severovýchodní a východní. Jižní tvoří takzvaná Jižní spojka. Západní se skládá ze Strahovského tunelu, Mrázovky, Žlíchovského tunelu a úseků mezi nimi. Oba tyto úseky jsou již dokončené. Severovýchodní od Balabenky po Pelc-Tyrolku a východní od Štěrboholské radiály po Balabenku hotové nejsou. ČTK

Realitní poradna

JUDr. JAROSLAV HORKÝ
c/o HORREN, spol. s r.o.
Pobřežní 58/6
186 00 Praha, Czech Republic
tel. +420 221 719 041
e-mail: info@horren.cz • http://www.horren.cz

Tyto řádky jsou generalizované odpovědi na jednoduché realitní otázky čtenářů. Prosím, nepovažujte následující stručné odpovědi za vyčerpávající, zahrnující všechny podrobnosti. Individuální případy vyžadují odbornou reprezentaci. Pokud máte nějaké otázky týkající se vlastnictví nemovitosti, prosím, zašlete je do redakce tohoto listu s označením „Realitní poradna“.

OTÁZKA ČTENÁŘKY: Ráda bych darovala svému synovi nemovitost, která se nachází v České republice. On však není českým občanem. Je to možné, nebo musí mít občanství ČR?

ODPOVĚď JH: Podle devizového zákona 219/95 Sb. a následných předpisů, Váš syn může tuto nemovitost jako občan cizího státu bez problémů získat, neboť v § 17 odst. 1 je jasně řečeno: „Jde-li o nemovitost nabytou do bezpodílového vlastnictví manželů, z nichž pouze jeden je cizincem, nebo má-li cizinec nabytí nemovitost od manžela, rodičů nebo prarodičů.“ Pro tento účel musíte pouze doložit, že se skutečně jedná o Vašeho syna. Následný postup realizace daru doporučujeme konzultovat s odborníkem.

J.H. 5/2009

HORREN

Realitní kancelář

■ Kompletní realitní činnost na území České republiky a Slovenské republiky včetně poradenství v právní oblasti

■ Analýza majetku vlastníkům nemovitosti či dědicům na území České a Slovenské republiky, vyhledání těchto majetků v ČR a SR

■ Vyhledávání vlastníkům nemovitostí na území ČR a SR ve světě

Dobřežín 58/6
180 00 Prague 8
Czech Republic

tel. +420 224 253 105
+420 221 749 041
fax. +420 222 514 629

http://www.horren.cz
e-mail: info@horren.cz

OBAMA NAVŠTÍVÍ V DUBNU PRAHU

ze strany 1

zda píšeme pravdivě a zda si zaslouhujeme jejich důvěru.“ Na to lze pouze říci: No comment.

Langer nechce, aby detektiv mluvil

Vazby některých politiků a podnikatelů na podsvětí byly daleko těsnější, než jak se může v současné době z dostupných informací zdát. Tvrdí to někdejší elitní detektiv protikorupční policie Karel Tichý – ten několik let mapoval aktivitu mafiana Františka Mrázka, který byl na objednávku zastřelen, nebo Radovana Krejčíře, kterému policie umožnila uprchnout a žije nyní v Jihoafrické republice.

Tichý požádal, aby mohl o okolnostech provázejících vyšetřování i o jeho výsledcích veřejně promluvit, ale ministr vnitra Ivan Langer (ODS) uvedl, že detektivové žádosti o zbažení mlčenlivosti v tomto směru nevyhoví. Tichý to podle svých slov očekával, i Langer je ve spisu Krakatice zmiňován.

„Chci se bránit nejrůznějším nařčením, která se v poslední době objevovala v médiích, například že jsem pracoval na politickou objednávku nebo že jsem z Krakatice ukradl 1600 stran,“ řekl Tichý s tím, že se dlouhodobě cítí ohrožen. „Za ty dva roky, co jsem odešel od policie, už bylo několik pokusů z politicko-podnikatelských kruhů získat ode mě alespoň část toho spisu, který ovšem samozřejmě nemám. Kdybych mohl říci všechno, co vím, tak bych měl konečně klid,“ poznamenal bývalý detektiv.

Ve spise přitom v souvislosti s vazbami na Mrázka figuroval např. poslanec za ODS Vlastimil Tlustý, bývalý šéf hospodářského výboru Sněmovny Josef Holý (ČSSD), někdejší poradce a přítel premiéra Miloše Zemana Miroslav Šlouf (ČSSD), ale také sám Langer, který o žádosti na zbažení mlčenlivosti nyní coby šéf resortu vnitra rozhodoval. Exministr vnitra František Bublan (ČSSD) nyní žádá, aby Tichý mohl promluvit alespoň před bezpečnostním výborem Sněmovny.

Kočkování s Kočkovými

Mirek Topolánek (ODS) obvinil Kočkovu rodinu ze spjení s ruskou mafii už před parlamentními volbami v roce 2006. Dnes ministerstva, ovládaná ODS, dávají údajnému mafianovi, který ale nikdy nebyl obviněn, státní zakázky.

Nejprve firma Jana Kočky, bratra Václava Kočky, který byl zastřelen po křtu knihy šéfa ČSSD Jiřího Paroubka, získala pět milionovou zakázku od ministerstva zemědělství na střešení ministerského domu u Václavského náměstí v Praze. Když media na tento fakt upozornila, ministr zemědělství Petr Gandalovič odvolal z funkce ředitele odboru vnitřní správy Tomáše Volka a nechal smlouvu prověřit.

Janu Kočkově se ovšem podařilo získat státní zakázku i u ministerstva vnitra Ivana Langera. Kočka totiž za 1,55 milionu korun koupil poloviční podíl ve společnosti MEXX Reality, která vnitru prodává nepotřebné nemovitosti.

Dělnická strana žije dál

Nejvyšší správní soud v Brně odmítl návrh vlády na rozpuštění Dělnické strany kvůli podezření, že v podstatě zastřešuje různá ultrapravicová a neonacistická uskupení včetně Národního odporu. Rozsudek je podle politologů precedencem.

„Stranu nelze postihnout pro kritiku státu,“ řekl soudce Šimíček. Vždy podle něj záleží na reálném potenciálu strany ohrožit demokratické fungování státu. Šimíček také řekl, že stát jako žalující strana má k dispozici celý exekutivní aparát, který může využít k dokladování nezákonnosti jednání. Nepřímě tak naznačil, že důkazy, které vláda předložila, jsou nedostatečné.

Dělnická strana vydala prohlášení, v němž požaduje „nulovou toleranci k politickopadovému politickému systému, po jehož odstranění již delší dobu volá“. Zástupci státu to označili za jednoznačnou výzvu k revolučnímu zákroku, což Vandas odmítl s tím, že DS se hodlá s režimem vypořádat politicky, nikoli násilím.

Vandas už dříve oznámil, že pokud by byla DS rozpuštěna, v několika týdnech vznikne podobné uskupení pod jiným názvem.

Exministr nakupuje nemovitosti

Bývalý ministr dopravy Aleš Rebiček (ODS) po odchodu

z vlády začal nakupovat nemovitosti. A není žádný trošák, za komplex staveb v Itálii a byt v luxusní Marině v Dubaji utratil 130 milionů. Srovnání s někdejšími premiéry Stanislavem Grossem, který vstoupil do politiky jako chudý chlapec a po odchodu z politiky „zázračně“ zbohatl a koupil si mimo jiné i luxusní byt na Floridě, ale razantně odmítá. „Ale já do politiky nepřišel jak žebrák a hlavně jsem za dobu od voleb žádné akcie nekoupil,“ hájí se Rebiček. Faktem ale je, že firma Viamont, v níž dříve působil, v posledních letech získávala velmi lukrativní státní zakázky. Rebiček do příznání uvedl, že loni získal 217,5 milionu korun za prodej akcií, pravděpodobně firmy Viamont. Podrobnosti však tají.

Kriza by mala spajat

ze strany 1

návryhy sú účinnéjšie. Ekonomovi ČSOB Marekovi Gábrišovi sa zas nepáči, že vláda leje desiatky miliónov eur do štátneho prepravcu Cargo (železnice) a považuje to za „diskriminačné uprednostňovanie jednej firmy“.

Premiér Robert Fico označil opozičný balíček za „sabotáž, ktorá nikomu nepomáha a je namierená proti Slovensku“, takže je jasné, kde balíček skončí.

Lobisti sa prízivujú na krízu?

Bývalý minister financií a terajší poslanec za SDKÚ Ivan Mikloš tvrdí, že vládna Rada pre hospodársku krízu je skôr združenie lobistov ako združenie odborníkov. Mikloš v priamom televíznom prenose verejne obvinil vládu, že v čase keď tisíce ľudí denne prichádzajú o prácu, vláda plytvá finančnými prostriedkami na predražené tendre, ako napríklad diaľničné myto, PPP projekty či rekonštrukciu Bratislavského hradu. Mikloš kritizoval aj zavedenie takzvaného šrotového... Šrotové vôbec nechráni slabšie príjmové skupiny, ale umožňuje určité skupine ľudí, aby si nakúpili nové autá. Česko šrotové nepodporilo, vybralo sa cestou znížovania daní a odvodov, konštatoval Mikloš.

Účasť povinná!

Túto vetu si my, staršie ročníky, ktorí sme zažili socializmus v jeho plnej sile, pamätáme ako nepríjemnú vyhrážku a direktívny záver hádam každej jednej pozvánky. Je jedno, o akú schôdzu (akciu) išlo, účasť bola vždy povinná. Staré dobré časy si v týchto dňoch pripomenuli na rektoráte Bratislavskej technickej univerzity, ktorá na svoju pôdu pozvala prezidenta republiky Ivana Gašparoviča. Zamestnanci Fakulty architektúry dostali nasledovné emaily: „Oznamujem všetkým pedagógom, že sa majú povinne zúčastniť na prednáške v aule. Je to príkaz p. dekana.“

Tajomníčka fakulty Anna Klejová neskôr denníku SME tvrdila, že dekan Ľudovít Petrúsky určite príkaz nechal a email rozposlaný v jeho mene prostredníctvom pracovníčky fakulty označila za „zle formulovanú informáciu sekretárky jedného pracoviska“. Dodala, že „celú akciu organizoval Rektorát STU. To len aby bolo jasné, na čiu hlavu padá hanba.“

Spravodlivosti zadost

Je to taká menšia dobrá bodka za správami, postavená, ako takmer vždy, na zlom jadre, ale s dobrým koncom. Teda, ako pre koho. Pre tých, ktorí majú radi, ak sa spravodlivosti učiní zadost', je správa dobrá, pre poslancu Slovenskej národnej strany (SNS) Jozefa Rydla je správa zlá a znamená pre neho začiatok nemalých problémov (najmä finančných). Prvostupňový súd vo Švajčiarsku totiž svojím rozsudkom potvrdil to, o čom už istý čas písali slovenské (a švajčiarske) noviny a to, že poslanec SNS Rydlo výše roka poberal od švajčiarskej sociálnej poisťovne invalidnú rentu v rozpore so zákonom. Súd prikázal poslancovi vrátiť všetky peniaze.

Švajčiarska publicistka slovenského pôvodu Irena Brežná napísala o Rydlovi článok, v ktorom upozornila na to, že Rydlo pobera na Slovensku ako poslanec takmer 3300 eur (zhruba 100-tisíc korún) mesačne, zatiaľ čo vo Švajčiarsku je považovaný za invalida. Tamojšia poisťovňa mu na základe zistení v apríli minulého roka vyplácanie renty zastavila, čo sa však Rydlovi nepáčilo a dal vec na súd (tá drzosť!). Ak však človek nájde na vyplácaní invalidnej renty, zrejme nájde aj na diagnóze, za ktorú mu invaliditu priznali a to: „neuro-depresívny syndróm s problémami koordinácie a atypickej úzkosti vyvíjajúcej sa do deficitnej schizofrenie s paranoidnými črtami“. Hovorkyňa SNS na otázku SME vyhlásila, že „pán Rydlo netrpí chorobou, ktorá by mu znemožňovala vykonávať jeho poslancský mandát. Jeho diagnóza sa zrejme s prácou v slovenskom parlamente nevyklučuje.“

HUMOR ☺ HUMOR ☺ HUMOR ☺ HUMOR

Prijde podfizený za šéfem a říká: „Chci přidat.“ Nadřizený se na něj překvapeně podívá, poklepe mu s úsměvem po zádech a říká: „No tak přidejte!“ ☺ Proč s sebou blondýna nosí dvě tašky? V té malé má potvrzení, že není slepice a v té velké si nosí zrní. ☺ Dcera texaského farmáře přijde domů a rozžáveně říká: „Mami, představ si, Jack si mě chce vzít.“ „Požádal tě snad o ruku?“ „Ještě ne, ale už zastílel manželku.“

Došlo po uzávěrce...

Poslankyně Jakubková a Zubová byly vyloučeny ze SZ

Poslankyně Věra Jakubková a Olga Zubová už nejsou členkami Strany zelených (SZ). Plyne to z hlasování Republikové rady SZ. Vyloučení byli také bývalá první místopředsdkyně strany a exministryně školství Dana Kuchtová a Martin Časlavka, kteří zorganizovali vnitrostraničskou frakci Demokratická výzva. Pro odchod poslankyně Zubové se vyslovilo 21 z 25 hlasujících členů republikové rady, Jakubkovou a Časlavku si ve straně nepřál 20 z nich. O odchodu Kuchtové rozhodlo 18 hlasů. Republiková rada tak po napjatém a emotivním jednání vyslyšela doporučení stranické revizní komise. Podle předsedy Strany zelených Martina Bursíka byly hlavními argumenty pro vyloučení Zubové a Jakubkové fakt, že se loňským podzimním vystoupením z poslaneckého klubu fakticky distancovaly od stranické politiky. Vyloučení členové strany rozhodnutí republikové rady označili za konec demokracie ve Straně zelených.

Premiér Mirek Topolánek na otázku ČTK, zda vyloučení dvou poslankyň z řad nejmenší vládní strany zkomplikuje jeho koaličnímu kabinetu život, reagoval slovem „naopak“.

Generální konzulát České republiky, Chicago

České filmy v Chicagu

CHICAGO, 7. března – V období od 6. března do 2. dubna 2009 se koná v Gene Siskel Film Center 12. ročník Festivalu filmů států Evropské unie. Na letošním festivalu bude představeno více než 60 filmů z 25 evropských států. Gene Siskel Film Center ve spolupráci s Generálním konzulátem České republiky v Chicagu v rámci kulturní prezentace během českého předsednictví Evropské Unie zahájil festival promítáním českého filmu „U mě dobrý“ za účasti režiséra Jiřího Hřebejky.

Pro další informace se můžete obrátit na ing. Františka Gála, Generální konzulát ČR v Chicagu, tel. 312-861-1037, ext. 105 nebo frantisek_gal@mzv.cz. Fotografie ze slavnostního zahájení festivalu jsou k dispozici na <http://krausici.rajce.idnes.cz/>.

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

SPOKOJENOST S AUTOPŮJČOVNOU

V červnu letošního roku opět navštívíme západní Čechy a jako v minulých letech zase využijeme skvělých a spolehlivých služeb soukromé autopůjčovny „CHAPO“. Majitelé manželé Charvatovi již pět let zpřijemňují naši dovolenou zapůjčením vždy spolehlivých Škodovek posledních typů.

Těm čtenářům těchto prima novin, kteří se vydají letos do České republiky a plánují půjčení auta, doporučuji kontaktovat „CHAPO“ na internetu: rentacar@chapo.cz, anebo mobilu 602-33 5865. Zcela určitě budete spokojeni, auto vám přistaví přímo na letišti v Praze.

Rád vám podám více informací – volejte 561 391-4125.

PAVEL ŠEVČÍK, Boca Raton, FL

Dary na tiskový fond Amerických listů od 26. února do 10. března 2009

I. Nabelek, Knoxville, TN	55	J. Kobsa, Floral Park, NY	510
V. Hostomsky, Largo, FL	65	G. Zalman, Mesa, AZ	5
F. Kladek, Aspen, CO	10	Z. Vrchlabsky, Pt. Salerno, FL	5
N. Kucharczyk, Monroe Twp, NJ	45	A. Zahradnik, Vista, AZ	5
V. Hamra, Pt. Charlotte, FL	15	H. Wilson, Bloomington, IN	25
A. Blaha, Manchester, CT	5	E. Hlasny, Monterey, CA	15
P. Vacek, Maywood, NJ	55	J. Beles, La Canada, CA	100
Z. Vomela, Allentown, PA	5	O. Nemecek, W. Homestead, PA	10
M. Pazourek, Bellevue, WA	15	S. Cotek, Oyster Bay, NY	5
J. Ludvik, Lyndhurst, OH	5		

Děkujeme všem dárcům a také i těm, kteří věnovali 10% slevu, kterou si mohli jako senior či užasný odcít. Díky vám jsou Americké listy to, co jsou.

REDAKCE

OBJEDNACÍ KUPÓN

ANO, chci si předplatit/obnovit předplatné **Amerických Listů**. Příkladám ☐ personal check nebo ☐ money order, vystavený na Typrints Company v hodnotě ☐ \$45 (USA), ☐ \$55 (Kanada), ☐ \$60 (zámoří) jako předplatné na jeden rok. Předplatitelé starší 65 let si mohou odečíst 10%. Vyplněný kupón a předplatné pošlete na Typrints Co., 26 Gruber Drive, Glen Cove, NY 11542. PROSÍME, PIŠTE ČITELNĚ!

Jméno (Mr. Mrs. Ms.) _____

Adresa _____

Stát a zip code _____

Telefon (_____) _____

Dar mimo předplatné _____

Podpis _____

Prosíme o jméno a adresu možného odběratele, kterému bez závazku pošleme zdarma ukázkové číslo _____

Juraj George Braun, M.D.

Board Certified

CHOROBY UŠNÉ, NOSNÉ A KRČNÉ

Otolaryngologické operácie, operácie hlavy a krku, tváre a rekonštrukčné operácie.

Operácie sú možné v ordinácii alebo v nemocnici.

Hovoríme slovensky, česky a ďalšími európskymi jazykmi.

121 E 60th Street
New York, NY 10022
(blízko Bloomingdale)
(212) 754-0884

158 Noble Street
Brooklyn, NY 11222
Utorok a piatok 2-7, sobota 9-1
(718) 349-9599

Prijímame všetky hlavné poisťenia.

Rozhovor s Pavlem Kohoutem, spisovatelem, básníkem, novinářem, scenáristou, dramaturgem, divadelním a filmovým režisérem a prozaikem

Můj život a tvorba obsahují mnohé mezníky dvacátého století

Pavel Kohout (*1928) patří k nejvýznamnějším osobnostem českého i světového uměleckého života. Po druhé světové válce se stal ikonou komunistického mládežnického hnutí. Od poloviny padesátých let získává pověst kritika systému. Patří k významným aktivistům Pražského jara, podílel se na vzniku a stal se signatářem Charty 77. Jeho opoziční činnost vichřicí exilem v roce 1979. Do vlasti se vrátil v roce 1990 s řadou ocenění. Napsal 50 divadelních her a adaptací, mj. *August, August, Válka s mlčky, Ubahý vrah, Pat oneb Hra králů; Ecce Constantia* Je nejhranějším českým dramatem doma i v zahraničí. Od r. 1996 založil Pražský divadelní festival německého jazyka. Jeho prozaická tvorba zahrnuje 11 románů, mj. *Z deníku kontrarevolucionáře, Katyně, Kde je zakopán pes, Hodina tance a lásky, Sněžím, Hvězdná hodina vrahů, Ta dlouhá vlna za křídlem. Je potěšit ženatý, od r. 1970 se spisovatelkou Jelenou Mašinovou.*

■ Co Vás po válce vedlo k tomu, že jste inklinoval k tvorbě socialistického realismu?

Můj život obsahuje mnohé mezníky dvacátého století. Všechny se také odrážejí v mé tvorbě. Rok 1945 jsem vnímal jako takový přelom. Základním zážitkem byla válka. Můj otec měl přítele Vladimíra Peřínka. Byl to jeden ze čtyř správců kostela Karla Boromejského, kteří ukrývali české parašutisty.

Otec je pomáhal zásobovat potraviny. Když potom Peřínka zatkl, do konce války visela ve vzduchu otázka, jestli rodiče nebudou popraveni. Také jsem „bojoval“ v Pražském povstání. Nevlastní jsem zbraň, ale 5. května jsem měl naláčet v rozhlase hru, a místo toho jsme tehdy dostali šroubováky, abychom odstranili nápisy z chodeb, protože se vědělo, že tam bude vyhlášeno povstání. Takhle naprogramování jsme pak rádi uvěřili ve šťastné zítřky pod novým ochráncem.

Umění socialistického realismu postřídalo řekněme uměleckou spirálu, což bylo dáno tehdejší dobou.

Já jsem vyrostl na umění mezi válečných let v demokratickém prostředí. Základ, z kterého jsem vycházel, byl tedy naprosto odlišný od ideologie padesátých let. Byl jsem okouzlen českou klasikou, Boženou Němcovou, Karlem Čapkem nebo Vladislavem Vančurou. Potom k tomu přistoupili dramatičtí světovi,

Friedrich Dürrenmatt, Arthur Miller. V mládí čte člověk co mu přijde pod ruku. Knihovna mých rodičů byla plná zejména prvorepublikové literatury, to byl můj hlavní zdroj. Nebyl poplacen vnučené ideologií, ale především své potřebě. Převzal jsem možný způsob napravy světa, který se mi jevil žádoucím. My jsme zažili ošklivé věci už před válkou, za dob První republiky zklamání ze světové hospodářské krize, vzestup sudetského hnutí a potom Mnichovskou dohodu. Všechny tyto události v naší zemi zdiskreditovaly kapitalismus a západní demokracie. Takže jsme se uchýlili od čerta k ďáblu.

■ Od poloviny padesátých let jste se stal předním kritikem poměrů v Československu. Můžete tuto dobu přiblížit?

Je přirozené těžké popsat dobu, která se stala námětem pro celé mé dílo, v krátkém rozhovoru. Já jsem o ní napsal už čtyři knihy *Z deníku kontrarevolucionáře. Kde je zakopán pes a To byl můj život – první a druhý díl. Ta první je do velké politická závět. Když přišli v roce 1968 Rusové, všichni jsme čekali drastický vývoj. Hrozilo nebezpečí, že budeme okamžitě zatčeni. Proto jsem se svou první knihou pokoušel vysvětlit, proč tak mnozí z nás byli komunisty z přesvědčení, proč došlo k tomu, že potom přijely tanky, a my se s tou ideologií nakonec rozešli. Je to komplikované napsané*

Spisovatel Pavel Kohout

text. Byla to moje první próza po asi dvaceti hrách. Když člověk píše něco poprvé, má tu výhodu, že neví, co se nesmí. Takže jsem se pokusil napsat tu knihu ve třech rovinách – jako deník občana, deník turistů a deník spisovatele PK, což je skutečný záznam klíčových politických i osobních situací roku 1968 a 1969. Deník občana je popis mé genexe až do příchodu tanků a deník turistů malá próza. Všechno dohromady to pak tvoří jeden propojený celek.

■ Vy jste v roce 1968 věřil naději, že se poměry zvratí?

Nešlo o naději. Pro nás to byla jediná reálná možnost. Situace a poměry u nás byly už tristní. V té době se ukázalo, že barikády nemají smysl. Všechna povstání ztroskotala. Češi se snažili otevřít režim zevnitř. V tehdejší komunistické straně byly stásející lidi, kteří tam vstupovali s dobrými úmysly. Podarilo se tak dostat konzervativní moskevské křídlo do defenzivy. Bohužel pak přijely ty tanky. V tom pokusu se zrodilo pozvolné pochopení o co v životě a ve světě jde. To se stává skoro každé generaci. Bohužel mnozí lidé neznoudí, když tak sledují některá momentální česká témata.

■ Můžete to specifikovat?

Třeba boj proti radaru. Jsem jednoznačně pro jeho přijetí. Jednak už jsme líkrát museli poděkovat Spojeným státům, že jsme vůbec mohli

existovat – v první, druhé i studené válce. Za druhé jsme součástí ozbrojené aliance a je naše povinnost nést za ni spoluodpovědnost. Navíc jde o obranu před režimy, které jsou nebezpečné. Že v současné době nedisponuji zbraněmi dlouhého doletu, nehraje žádnou roli, protože až je budou mít, už ten radar musí stát. Bohužel u nás někteří lidé drží komické hladovky, což je v demokracii zbraň, která je nesmyslná.

■ Vaše díla patří k nespěkládání nejším českým literárním počtům ve světě. Jak byla podle Vás přijata?

Mně vycházely romány a uváděly se hry. Přijímány byly dobře nebo špatně. Hra *August, August, August* běžela po celém světě jako podobenství Pražského jara. Tim ale nikdy nebyla, protože byla napsána o dva roky dřív. Teď už se zase hraje jako podobenství o věčném sporu fantazie s mocí.

■ Mezi Vaše umělecká díla patří také několik filmů, jak se na ně s odstupem času díváte?

Měl jsem letos na Letní filmové

Zo sveta kultúry

Před troma rokmi rozbehla medzinárodná organizácia Fórum slovanských kultúr, sídlia v Bratislave, projekt s názvom *Sto slovanských románov*. Desiat krajín, v ktorých sa hovorí slovanským jazykom, vydalo desať svojich autorov, ktorých romány sa vzájomne preložili do jazykov ostatných krajín združených v projekte. Krajiny hovoriace slovanskými jazykmi by tak chceli prekonať tradičnú traumatu a ukázať, že ich literatúra a kultúra stojí za to. V Bratislave v týchto dňoch predstavili prvú vydanú knihu tohto projektu – román *Volám sa Damián* od slovenskej autorky Suzany Trátnik v preklade Stanislavy Chrobákovéj.

Viac než sto rokov sa v repertoári mnichovských divadiel neobjavila Donizettiho melódia *Lucrezia Borgia*. Jedným z najsilnejších dôvodov, prečo dramaturgia Bayerische Staatsoper teraz zaradila málo hrané dielo do repertoára, je osobnosť umelkyne, ktorú Mnichov miluje – slovenskej sopranistky Edity Gruberovej. Mnichovská Lucrezia je prvým stretnutím 62-ročnej divy s opernou postavou bájne travičky. Medzinárodne uznávaná sopranistka však nie je jediným slovenským olnivkom v inscenácii. V postave Lucreziinho syna Genara sa predstavil mladý tenorista Pavol Bršík.

Film *Veľký rešpekt* (scenár, réžia i produkcia Viktor Csudai) je komediálny príbeh z Peuržalky, ktorý má spád. „Film môže mať nízky (priam žiaden) rozpočet, môžu v ňom hrať prevažne herci, predsa však môže byť narkutelný tak, že sa medzi mnohými miliónovými súpermi nestará, píše sa v recenzii. Petržalka, ako ju vidíme vo Veľkom rešpekte, je nevábné každodenná, akoby štáb nakrúcal dokument. Rovnako verný je slang, ktorý znie v dialógoch. Mať odstup a zároveň ešte tinedžerom rozumieť“ môže len tridsiatnik. Csudai ten šťastný vek vystihol, tvrdí recenzia *SME*.

O dizajnérke Petre Štefankovej na Slovensku počul už niekoľko rokov. Pohybuje sa vo svete ilustrátorov, animátorov a grafických dizajnérov. Uchýtila sa

škole v Uherském Hradišti priľižlost shliednuť mnoho mých snímok, ktoré som už dlhého nevidel. Těší mě, že většina dál funguje. Úmyslně jsem nechal promítout i filmy, o kterých jsem věděl, že nejsou dobré. Ale chtěl jsem, aby se v této přehlídce vyskytly, je to konec konců škola. ...

■ Na čem v současné době pracujete?

Mám dva hotové scénáře. Jeden jsem napsal společně s mou ženou Jelenou Mašinovou. Jmenuje se *Deset způsobů lásky* a je to televizní adaptace mé hry Arturovo Bolero, bude ji točit už v září Viktor Polesný. Druhý scénář se jmenuje *Smyčka* a napsal jsem podle něho také román, který vyjde na podzim, a Viktor Polesný jej bude točit v únoru. Je to drama, dá se říci, politický thriller z roku 1948, kdy komunistická strana požírala sociální demokracii. Rok 1948 lámal Evropu, naši zem i charaktery. Pro mě je to téma, o kterém jsem ještě nepsal.

PAVLINA HOLANCOVÁ
Leader's Magazine, 5/2008
<http://www.leadersmagazine.cz>

Z ekonomického světa

Obuvnická firma Baťa kvůli dopadům světové hospodářské krize omezuje výrobu ve svém závodě v Dolním Němci na Uherskohradištsku. O práci přijde 120 z jejich 234 zaměstnanců. Důvodem snížení výroby a propouštění je výrazný pokles prodeje výrobků závodu v posledních měsících. Společnost Baťa patří k největším tuzemským provozovatelům maloobchodní prodejní sítě. V Dolním Němci má výrobní závod. Během posledních několika měsíců ale firma zaznamenala pokles prodeje výrobků jak u tuzemských, tak u zahraničních odběratelů. V některých evropských zemích se snížil až o 50 procent.

Frýdecko-místecká textilka *Slezan*, která je od loňského prosince v insolvenčním řízení kvůli dluhům, půjde do konkurzu. Během ledna klesla výroba ve Slezanu meziročně o 70%. Vlivem hospodářské krize přišla textilní firma o důležitýho německého partnera, který omezil dodávky pro automobilový průmysl. Nyní má firma, jejíž tradice přesahuje 150 let, jen tři základní provozy.

Podíl rostlinné výroby v českém zemědělství roste. Zatímco dříve převažovala živočišná produkce, od ro-

ku 2001 dominuje rostlinná výroba, která se na domácí zemědělské produkci v roce 2007 podílela více než 57 procenty. Důvodem zvyšování podílu rostlinné výroby je zejména její zdejší větší rentabilita. Živočišná výroba v tuzemsku je navíc ve srovnání s vyspělými zeměmi neefektivní, stejně tak jako navazující zpracovatelský průmysl.

Většina předních bank v ČR vloni přes globální finanční krizi si zlepšila výsledky hospodaření. Nejlepší se vedla Česká spořitelna, která zvýšila čistý zisk o 30% na rekordních 15,8 miliardy korun a objemem aktiv zaujala první místo na trhu. Výjimek byla pouze ČSOB, které zisk propadl o 90% na 1,1 miliardy korun.

Průměrná mzda ve čtvrtém čtvrtletí loňského roku i přes začínající hospodářskou krizi rostla, a to o 5,5 procenta až sedm procent. Za celý loňský rok se pak zvýšila přibližně o osm procent. Ve třetím čtvrtletí loňském průměrná mzda meziročně nominálně stoupla o 7,9 procenta na 23,144 korun. Reálný růst byl ovšem kvůli vysoké inflaci jen 1,2 procenta. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2007 byla průměrná hrubá mzda 23,436 korun. Tempo růstu mezd sice podle ana-

lytika Next Finance Vladimíra Píškory zpomalilo, ale krize v západní Evropě se ještě ve statistických údajích nedaří projevit. Průměrnou mzdu v posledním loňském čtvrtletí ovlivnilo odstupné vyplacené propouštěným zaměstnancům.

Počet mobilních telefonních čísel v Česku se loni zvýšil o půl milionu, na 13,57 milionu. Za rok 2007 byl přírůstek o více než 200,000 čísel. Na 100 Čechů tak na konci loňského roku připadalo 130 aktivních SIM karet. Největší přírůstek loni zaznamenal Vodafone, který zvýšil počet uživatelů o 230,000 na 2,89 milionu. Co do počtu klientů největší T-Mobile přidalo 150,000 čísel a měl tak 5,42 milionu uživatelů. Telefonie O2 zvýšila počet zákazníků o 140,000 na 5,26 milionu. V současnosti je bez mobilního telefonu kolem deseti až 20 procent lidí, především děti a seniorů.

Na demonstraci do Prahy přijelo na 500 zaměstnanců *Bohemia Crystal Trading (BCT)* a *Porcelana Plus*. Demonstrace se uskutečnila u úřadu vlády. Skláři se tam sjeli z celé republiky. Znovu chtěli upozornit na svou špatnou finanční situaci a také na pontalý postup státu při řešení dopadů insolvenčního zákona.

v Londýně a má za sebou množství tvorivé práce. Vloni ju přijala za svoju členku Britská Kráľovská spoločnosť umení. V týchto dňoch má svoju prvú samostatnú výstavu v Bratislave.

Podoby súčasnej slovenskej výtvarnej tvorby prezentuje výstava *Salón 2009*. Túto tradičnú výročnú prehliadku pripravila po 18. raz Spoločnosť voľných výtvarných umelcov vo výstavnej sieni Slovenskej výtvarnej únie v Bratislave. Tentoraz sa na nej podieľa 57 umelcov s asi trinástoným počtom svojich diel. Podľa kurátora výstavy Bohumíra Bachratého je však málo zastúpená grafika a sochárstvo a žiaduca by bola aj väčšia účasť mladých výtvarníkov a autorov mimo Bratislavu.

Výtvarník Patrik Illo (1973) sa narodil v Považskej Bystrici. Absolvoval sklársku učilište v Lednických Rovniach a neskôr odbor sklárskeho výtvarníctva na VŠVU v Bratislave a katedru maľby – intermedialný ateliér. Pracoval ako interný dizajnér pre najvýznamnejšiu slovenskú sklársku firmu v Lednických Rovniach. Za ten čas navrhol vyše dvesto súprav stolového skla a sto dekórov. V súčasnosti pôsobí v slobodnom povolaní, je držiteľom mnohých ocenení, doteraz mal vyše 30 samostatných výstav po celej Európe. Momentálne mu bratislavská galéria Satelit usporiadala výstavu *Patrik Illo for in Rona*.

Na prelome rokov prichádza básnik Juraj Kuniak (1955) hneď s tromi knihami. Nie je to výsledok verbalistickej agresivity autora, skôr súhra priaznivých okolností. Každá kniha je iná, no jedno majú spoločné: sú to pozoruhodné publikácie, navonok vizuálne veľmi príťažlivé a vnútorne hlboké a pravdivé, napísal denník *SME*. Prvá básnická zbierka *Čiara horizontu* je záznamom básnickej komunikácie. Druhá je monografia maliara a grafika Jána Kudlička (1948) *Mysterium krajiny*, ktorej textovú časť napísal Juraj Kuniak. Tretia Kuniakova kniha je zbierka básni *Zápisník lyrického spravodajcu* a je to prvý zväzok, ktorý vydal slovenský PEN klub.

Z nedávné minulosti

DIVADLO NA
VINOHRADECH,
100 LET SLÁVY

Vždy ho zdobil atraktivní repertoár a především herci, na něž diváci rádi chodili. Pojmem zůstalo navzdory válečným útrapám i diktátu normalizace. Pražské Divadlo na Vinohradech.

Na sklonku 19. století se Viničné Hory za branami Prahy staly prestižní adresou pro bohaté měšťany. Do 20. století vstoupily pod názvem Královské Vinohrady a soupeřily s metropolí na Vltavě ve všem (k Praze byly připojeny až v roce 1922). Tak padl i návrh vytvořit konkurenci Národnímu divadlu. Z konkurzu na stavbu budovy vyšel vítězný projekt architekta Aloise Čenského. Základní kámen byl položen na svátek svatého Václava roku 1905 a už 24. listopadu 1907 bylo divadlo otevřeno premiérou hry Jaroslava Vrchlického *Godiva*.

Kdo ukradl koberec?

První ředitel, novinář a dramatik František Adolf Šubert, se kvůli neshodám se správou musel své funkci vzdát už na konci první sezóny.

Nejdéle, 22 let, vydržel ve vedení František Fuksa. Právě za jeho éry zde působil kontroverzní divadelník Karel Hugo Hilár, který si vysloužil nevoli členů operetního souboru a nakonec byl obviněn z krádeže koberece na chodbě. Situace prý byla tak vypjatá, že umělec chodil do práce s pistolí v kapse. Jenže celá kulturní veřejnost se za něj postavila, takže výpověď dostala zpěvohra.

Sloužím vlasti,
soudruhu plukovníku!

Prestížní divadlo za 2. světové války obsadili němečtí filmaři a bezohlednými mejdany v zázemí mnohé poničili. Další rána přišla v roce 1950, kdy se divadlo stalo stánkem československé armády, a vedl ho tedy náčelník. Na plukovníka Antonína Štrofa zavzpomínal ve své knize *Dr(o)-*

bečky z půjčovny duší Vlastimil Brodský:

„Jeho umělecké kompetence byly našťastu nulové a my ho měli rádi. Byl to v podstatě nesmírně hodný člověk bez uměleckých a kupodivu i vojenských předpokladů, vedený upřímnou, i když naivní snahou dopomoci lidské společnosti k větší sociální spravedlnosti. Jeho původní zaměstnání bylo řidičtramvaje.“

Sínem byla kauza herečky Jiřiny Štěpánkové, která se spolu se čtyřletým synem Jiřím v roce 1951 neúspěšně pokusila o emigraci a dostala 10 let vězení. Soubor údajně žádal trest smrti, ale žádný dokument, který by to dokazoval, neexistuje.

Ke zločinu nedošlo

Na počátku 60. let se mohli tvůrci vrátit k lepším kusům. Především za šéfování dramaturga a režiséra Luboše Pistoria (1960-1965) doslova kveřla původní tvorba (uváděl 14 her českých autorů). V době normalizace byl repertoár misty poplány době, celkově se však podařilo udržet solidní úroveň.

Na konci května 1990 se na příchod 10 let ředitelkou stala Jiřina Jirásková. „Měla jsem jednu obrovskou výhodu: žádný z mých předchůdců se nedopustil takového zločinu, aby přijímal slabé herce,“ řekla ke svým začátkům ve funkci.

Dnes stojí v čele scény Jindřich Gregorini, umělecký šéf je Marín Stropnický.

Půl století mezi kostýmy

Budova prodělala velké množství rekonstrukcí a třeba plynofikace zde proběhla až v 90. letech (předtím se spálil vagon koks denně, což znamenalo 40 kontejnerů popela). Z původního vybavení zůstalo například 25 výsuvných „stolů“ tvořících scénu, stejně tak obrovský lustr, který se dá při čištění vytáhnout až nad strop hlediště.

V zázemí se dodnes setkává s lidmi, kteří tady strávili téměř celý svůj život. Vilemína Mottlová (84) se už 54 let pečlivě stará o sklad kostýmů. Ukáže vám skutečné rarity: nejen pečlivě vedené knihy, v nichž jsou dopodrobna zmapovány všechny části garderoby od roku 1907, ale také třeba společenské šaty po Adině Mandlové. „Za mola dám tisíc korun,“ usmívá se.

Elita napříč časem

Symbol divadla byli ovšem především národem milovaní herci. Třeba František Smolík, jenž se jako učen podílel na montáži již zmíněného lustru před slavnostním otevřením a za 15 let pod ním zářil na jevišti. Latku drželi vysoko Eduard Kohout, Leopolda Dostálová, Jaroslav Vojta, Olga Scheinpflugová, Zdeněk Štěpánek, Miloš Kopecký, Jiří Sovák, Jaromír Hanzlík, Jiřina Bohdalová a mnozí další.

JANA ŠOPROVÁ, Květy

Medaile pro vůdce studentů

Rektor Českého vysokého učení technického Václav Havlíček udělil medaile pěti studentským vůdcům, kteří v roce 1948 vedli průvod z Karlův náměstí na Pražský hrad. Protestovali tak proti násilnému převzetí moci komunistickou stranou.

Jsou to ti studenti, kteří po průvodu byli vyloučeni ze studia, byli perzekuováni, bylo jim ukončeno studium na všech vysokých školách v České republice, a většinou vykonávali jenom podřadná zaměstnání po celý svůj život.

Objednejte si
Americké listy,

Objednávací kupon na straně 5

Pivovar Trutnov

České pivo má evropskou ochranu

České pivo bylo definitivně zapsáno v rejstříku chráněných zeměpisných označení EU. Podle odborníků má tak Česká republika šanci zachovat tradiční výrobu piva v české zemi po mnoho dalších let.

Brusel posuzoval českou žádost tři roky. A netrvalo to tak dlouho jen kvůli evropské byrokracii. Česko se vlastně svou žádostí stalo první zemí v unii s chráněnou národní technologií. Zemědělský analytik Petr Havel říká, že České pivo vytvořilo precedens.

„Unie v podstatě zakazuje používat při propagaci pojmy jako „národní“, „český“ atd., což znamená, že České pivo je jistým způsobem precedens v tom, že součást ochranného zeměpisného označení je totožný s názvem země.“

Brusel tedy uznal specifické vlastnosti, které odlišují české pivo od jiného. A uznaly to i všechny země Evropské unie, protože nikdo nevzněl žádné připomínky. Označovat své pivo jako české nebude samozřejmě pro pivovary povinné. Každý může vyrábět pivo, jak chce. Cílem tedy není zakazovat něco. Pokud ale bude pivovar ke své značce chtít přidat označení České pivo, musí dodržovat určité velmi přísné podmínky, které bude kontrolovat Státní zemědělská a potravinářská inspekce. A přirozeně si kontroly zajistí i Brusel. Jaké hlavní podmínky musí pivo splnit, to vysvětlil výkonný ředitel Svazu pivovarů a sladoven Jan Veselý.

„Musí například používat minimálně stanovený podíl českého chmele, minimálně stanovený podíl sladu českého typu. Dále musí zachovávat systém klasického vaření piva ve varně, kterému říkáme dekokční, nikoliv moderní, často ve světě používaný systém infuze. Dále musí být dvě odlišné fáze kvašení, hlavní fáze a dokvašení, za stanovených teplot. Musí se skutečně svařovat chmel, nikoliv jenom přidávat hořké látky. Těch věcí je ale ještě víc.“

Podle Veselého si to teď už můžeme pokazit jen sami, tím, že bychom nedodržovali podmínky výroby piva tak, jak je to popsáno a schváleno v žádosti o ochranné zeměpisné označení. Pokud by totiž byly podmínky porušeny, Brusel by

mohl ochrannou známku České pivo zrušit. Ochranná známka je ale na druhé straně také zárukou, že charakteristické české pivo nezmizí ze scény ani v době globalizace. Jak už naznačil Jan Veselý, jednou z nejdůležitějších činností při výrobě českého piva je způsob vaření. Analytik Petr Havel připomíná, že bez ochranné značky by byla právě tato technologie ohrožena.

„Evropská unie má tendence snižovat při výrobě čokoliv, tedy i potravin, energetickou náročnost. A lze předpokládat, že to budou i závažná pravidla. Jelikož výroba českého piva je energeticky náročnější, tak pokud bychom nezískali ochranné označení, mohlo by se v budoucnosti také stát, že naše české pivo nebude chutnat jako české pivo, protože nebude možné použít ony klasické technologické postupy.“

Označení České pivo například nebude možné použít v případě levných nízkalkoholických piv, ani v případě speciálních piv s obsahem alkoholu nad šest procent. Podmínky pro název totiž stanovují obsah alkoholu v rozmezí 3,8 až 6,0%.

Podle Jana Veselého ale označení České pivo nebude například využívat ani značka Pilsner Urquell. Plzeňská dvanáctka se totiž vyrábí nejen doma, ale také v Rusku a Polsku. A tato piva nemají samozřejmě nárok na označení České pivo. Se stejným problémem se potýká rovněž Velkopopovický kozel. Pokud by tedy naše známé pivní značky chtěly používat evropsky chráněnou značku, mohly by tak činit pouze u piva vyrobeného v Česku. A to prý třeba při exportu působilo ohromné marketingové problémy. A nadnárodní společnost by také nepřímo přiznala, že pivo vyrobené doma se chutí částice liší od piva vyrobeného v licenci v zahraničí. A to si nemohou dovolit, protože stále tvrdí, že chuť je všude stejná. Každopádně označení České pivo by mohlo naopak marketingově vylepšit pozici malých regionálních pivovarů.

RADIO PRAHA

Pražské Vinohradské divadlo slaví 100 let od svého založení.

Ze vzpomínek jeho hvězd

Jiřina Bohdalová: „Měla bych se zmínit o jisté kvalitě zázemí, které Divadlo na Vinohradech mělo a má. Popsat onen zvláštní a jedinečný pocit domova, který mám, když probíhám vrátnici k šatnám... Vážím si této skutečnosti, vážím si svého divadla.“

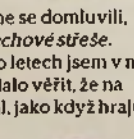
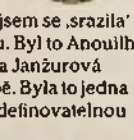
Jana Štěpánková: „Byla jsem v divadelním zákulí jako doma, ale přesto jsem tam chodila po špičkách. A to mi zůstalo. Přišla jsem na Vinohrady, vzala za kliku a věděla, že ji drží v ruce Zdenka Baldová, Dana Medřická, Merinka Rosůlková...“

Daniela Kolářová: „Na Vinohradech jsem se „srazila“ s představením, na které nezapomenu. Byl to Anouilhův *Skřivánek*, v hlavní roli alternovaly Iva Janžurová a Karolína Slunéčková. Viděla jsem obě. Byla to jedna z podstatných „srážek“ s hlubokou nedefinovatelnou mocí divadla.“

Vlastimil Brodský: „Divadlo mi teď slouží jako léčebna starců, nebo – chcete-li – zaopatřovací ústav. Jestli někdo chce slyšet pravdivé povídky o mě osobě, ať si zájde do krejčovny, elektrikárny, masnéřny. Tihle lidé o mně mají nejucelenější obraz, přesnější než kolegové, diváci nebo ředitelé.“

Miloš Kopecký: „První role, na níž jsme se domluvili, byl *Williams – Kočka na rozpalené plechové střeše*. Kdo by odolal? Hra her, skvělá role! Po letech jsem v ní viděl Rudolfa Hrušínského. Tomu se dalo věřit, že na plantážích pracoval, já nejspíš vypadal, jako když hraju kulečník nebo golf.“

Viktor Preiss: „Do tohoto domu se nevstupuje jinak než s úctou a respektem. Procházel jsem koridorem chodeb a vybavovala se mi jména lidí, kteří Divadlem na Vinohradech prošli a zanechali v jeho zdech kus vlastního života, svou stopu. Měl jsem trému, jako bych šel poprvé do školy.“

As Life Changes, So Do Your Financial Needs

George J. Kurimsky
Financial Services Representative
300 Motor Parkway, Suite 105
Hauppauge, NY 11788
gkurimsky@metlife.com
www.kurimsky.com

Call George today at
631-582-6544, Ext. 5015!

For the if in life.

MetLife

Kdy byl založen New York? V úředně stvrzeném roce 1625 prý ne

NEW YORK – Američtí historici se kloní k názoru, že je čas na opravu letopočtu založení New Yorku. Městská rada před 34 lety rozhodla, že to je rok 1625, ale dějepisci jsou vcelku zajedno, že je to špatně. Tehdy se prý nic významného nepříhodovalo, kromě toho, že osadníci poprvé vyhnali dobytek na ostrov Manhattan.

Stanovení newyorských narozenin je zajímavý důkaz machinací, ať už ve prospěch Nizozemců, k ponižení Britů nebo ve snaze trumfnout Boston, významného rivala New Yorku v dějinách koloniální Ameriky, jehož založení se datuje rokem 1630.

Když v roce 1974 změnili newyorská radni letopočet na městské vlajce na rok 1625, otevřeli tím cestu k oslavě 350. výročí hned příští rok. Město se tehdy nacházelo ve své nejhlubší finanční krizi. Historicky věrnější rok 1626 prý nezvolili kvůli tomu, že „si nebyli jisti, že v roce 1976 ještě vůbec bude co oslavovat.“

zavzpomínal nedávno s jistotou nadšákou v listu *New York Times* tehdejší radní Henry Stern.

Téma založení New Yorku získává na aktuálnosti díky blížícímu se 400. výročí objevitelské cesty Angličana ve službách Nizozemců

Na malém ostrůvku v newyorské zátokě, který se dnes jmenuje Guvernerský, se první osadníci z Evropy vylodili v roce 1623 nebo 1624. Současní historici upozorňují, že to ale ve skutečnosti nebyli Nizozemci, jak se obecně traduje, ale že na lodi Niuew Amsterdam (Nový Amsterdam) nizozemské Západoidindické společnosti připluli vesměs protestantští Valoni z Belgie, kteří původně utekli před španělskou inkvizicí do Nizozemska.

Evropské osídlení oblasti dnešního New York City má tedy začátek v letech 1623 nebo 1624. Z historického zkoumání vyplývá, že o rok později se nic významného neudálo, až na to, že připluly tři lodě s novými přistěhovalci, kteří začali svá stáda pást na jižní špičce ostrova Manhattan a usnesli se, že na tomto strategickém místě postaví pevnost.

proudu Hudsonu. Až v roce 1653 získal Nový Amsterdam od provincie Nové Nizozemsko práva spravovat si své věci sám. Historik Russell Shorto považuje tento rok „za daleko oficiálnější letopočet, protože Nový Amsterdam dostal privilegia nizozemského města“.

Jsou ovšem i další možnosti. V roce 1664 tehdejší správce Nového Nizozemského Peter Stuyvesant bez boje postoupil město Angličanům, kteří ho ihned přejmenovali na New York. O deset let později Nizozemci oficiálně předali město Anglii výměnou za tehdy strategicky významný indonéský ostrůvek Run a v roce 1686 dostal New York v královské chartě významné svobody, které umožnily jeho prudký rozvoj. Tento letopočet byl také až do roku 1915 uveden na newyorské úřední pečeti, než ho radni změnili na rok 1664, kdy začala anglofonní historie města.

V roce 1974, kdy radni přepsali letopočet na sporný rok 1625, stála prý za zmínou protianglická nevraživost tehdejšího předsedy městské rady Paula O'Dwyera, původem Ira. Připsat zásluby o založení města Nizozemcům prý mělo i své politické důvody: v New Yorku je víc voličů s nizozemskými kořeny než s belgickými a konec konců i víc lidí než Angličanů.

Zraky historiků usilujících o správné stanovení počátku dnes osmimilionové metropole se upírají k příštím roku a 400. výročí Hudsonovy objevitelské cesty. „Oslovy připoutají velkou pozornost k dějinám koloniálního New Yorku,“ předpokládá manhattan-ský městský historik Michael Miscione. „Myslím, že by to byla dobrá příležitost k revizi letopočtu na městských symbolech,“ domnívá se.

Rafajov podpis Slotu už rieši protikorupčný úrad

Kauzu falšovania podpisu poslanca Jána Slotu v parlamente rieši opäť iný úrad. Celý prípad je momentálne na Úrade boja proti korupcii. „Vec je v štádiu dopĺňovania trestných oznámení v zmysle Trestného poriadku,“ povedala Andrea Poláčiková z policajného prezidia. Na Úrad boja proti korupcii prípad prešiel po tom, ako generálny prokurátor Dobroslav Trnka rozhodol, že ho bude dozorovať Úrad špeciálnej prokuratúry. Vyšetrovateľ v týchto dňoch rozhoduje, či vo veci začne trestné stíhanie.

Jeden vyšetrovateľ na okrese už raz trestné oznámenie odmietol s tým, že nešlo o trestný čin. Na falšovanie upozornil denník *SME*, ktorý v parlamente odhalil, že Slotu do prezenčných listín podpisuje poslanec SNS Rafaj.

(sme)

Citáty Jana Wericha

„Jakmile se z mládí začne dělat zásluha, tak je to špatné. Protože každé blbec-starej byl taky jednou mládež.“

1/98

Koruny nevieme vytlačiť – z hláv

Po niekoľkých týždňoch by už mali občania Slovenska myslieť v novej mene. Ale ide to ťažko. Koľko je to tých 13,86? Veľa či

málo? Podobné vnútorné dialógy od januára vedie denne zrejme väčšina ľudí. Na euro nie je jednoduché zvyknúť si ani po dvoch mesiacoch, pohľad na výplatu v eurách môže ešte vždy v prvej chvíli vydesiť. V korunách stále myslí aj premiér Robert Fico. V politickej relácii v televízii Joj ešte nedávno hovoril o miliardách korún na boj proti finančnej kríze.

Pre niektorých ľudí je euro urýchľovačom mienania, pre iných brzdou. Obchodníci sa sťažujú na nižšie tržby, tie však začiatkom roka bývajú slabé každoročne, navyše sa pridala svetová ekonomická kríza.

To, že sa niektorým eurá môžu rozkotúľať ľahšie ako koruny, vysvetľuje ekonomická psychológia Viktoria Dolinská „euroilúziou“. Ceny tovarov sú v eurách vnímané ako nižšie než tie skutočné, reálne – čo môže viesť k vyšším výdavkom. Existuje aj iná skupina – notorickí preraťovači. Rátajú každý cent.

(sme, sprac.)

Who was KILROY?? KILROY WAS HERE!

In 1946 the American Transit Association, through its radio program, "Speak to America," sponsored a nationwide contest to find the REAL Kilroy, offering a prize of a real trolley car to the person who could prove himself to be the genuine article. Almost 40 men stepped forward to make that claim, but only James Kilroy from Halifax, Massachusetts had evidence of his identity.

Kilroy was a 46-year old shipyard worker during the war. He worked as a checker at the Fore River Shipyard in Quincy. His job was to go around and check on the number of rivets completed. Riveters were on piecework and got paid by the rivet. Kilroy would count a block of rivets and put a check mark in semi-waxed lumber chalk, so the rivets wouldn't be counted twice. When Kilroy went off duty, the riveters would erase the mark. Later on, an off-shift inspector would come through and count the rivets a second time, resulting in double pay for the riveters.

One day Kilroy's boss called him into his office. The foreman was upset about all the wages being paid to riveters, and asked him to investigate. It was then that he realized what had been going on.

The tight spaces he had to crawl in to check the rivets didn't lend themselves to lugging around a paint can and brush, so Kilroy decided to stick with the wax chalk. He continued to put his checkmark on each job he inspected, but added KILROY WAS HERE in king-sized letters next to the check, and eventually added the sketch of the chap with the long nose peering over the fence and that became part of the Kilroy message. Once he did that, the riveters stopped trying to wipe away his marks.

Ordinarily the rivets and chalk marks would have been covered up with paint. With war on, however, ships were leaving the Quincy Yard so fast that there wasn't time to paint them. As a result, Kilroy's inspection "trademark" was seen by thousands of servicemen who boarded the troopships the yard produced. His message apparently rang a bell with the servicemen, because they picked it up and spread it all over Europe and the South Pacific. Before the war's end, "Kilroy" had been here, there, and everywhere on the long haul to Berlin and Tokyo.

To the unfortunate troops outbound in those ships, however, he was a complete mystery; all they knew for sure was that some jerk named Kilroy had "been there first." As a joke, U.S. servicemen began placing the graffiti wherever they landed, claiming it was already there when they arrived.

Kilroy became the U.S. super-GI who had always "already been" wherever GIs went. It became a challenge to place the logo in the most unlikely places imaginable. (It is said to be atop Mt. Everest, the Statue of Liberty, the underside of the Arch De Triumphe, and even scrawled in the dust on the moon.)

And as the war went on, the legend grew. Underwater demolition teams routinely sneaked ashore on Japanese-held islands in the Pacific to map the terrain for the coming invasions by U.S. troops (and thus, presumably, were the first GIs there). On one occasion, however, they reported seeing enemy troops painting over the Kilroy logo! In 1945, an outhouse was built for the exclusive use of Roosevelt, Stalin, and Churchill at the Potsdam conference.

The first person inside was Stalin, who emerged and asked his aide (in Russian), "Who is Kilroy?"

To help prove his authenticity in 1946, James Kilroy brought along officials from the shipyard and some of the riveters. He won the trolley car, which he gave to his nine children as a Christmas gift and set it up as a playhouse in the Kilroy front yard in Halifax, Massachusetts.

So now You Know!

Broadway z dob, kdy ještě nejezdila auta.

Henryho Hudsona, který dorazil do míst dnešního New Yorku, tedy do delty řeky nesoucí nyní jeho jméno, v roce 1609.

Giovanni da Verrazzano

Nebyl ale prvním Evropanem, který spatřil ostrovy, na nichž se teď rozkládá největší město Severní Ameriky. Tím byl už v roce 1524 Ital ve službách francouzského krále Giovanni da Verrazzano. Na březích ale jen nabral čerstvou vodu, seznámil se s indiány a pokračoval dál na sever. Nejen že tím přišel o objevitelský vchlas, ale New York musel na své založení čekat dalších sto let.

Jedinou cestou, jak se dostat do New Yorku, byly zaoceánské lodě, které se staly obsoletní, když se začalo létat.

NÁZORY • POLEMIKA • DISKUSE • NÁZORY • POLEMIKA • DISKUSE

Je čas odvolat Klause?

MARTIN JAN STRÁNSKÝ

Když se stal Václav Klaus prezidentem, slíbil, že se bude chovat nadstranicky. Stačí poukázat pouze na poslední dva měsíce, aby toho bylo dost. Při nedávných senátních volbách skandoval Klaus z jevště na Staroměstském náměstí, aby vyjádřil podporu kandidátům ODS. Máme my všichni, jako daňoví poplatníci, platit mzdu prezidentovi za to, aby aktivně podporoval jednu politickou stranu ve volbách?

Trvalo jen pár týdnů, než Klaus začal stejnou stranu aktivně kritizovat a usilovat o její rozklad nejen přes aktivní podporu Pavla Běma na post předsedy, ale i přes podporu vzniku nové politické strany, k jejíž ideologii se zatím hlásí jen naše nejcudnější politická esa jako Jana Bobošíková a Vladimír Železný. Sjezd potvrdil pozici Mirka Topolánka a Klaus se vzdal čestného předsednictví ODS. Myslím si, že žádná jiná strana Klausovi čestné členství nenabídne, i když by o to určitě stál.

Klaus stále sází na rozklad ODS, což povede k tomu, že Parlament zablokuje ratifikaci Lisabonské smlouvy a tím i další integraci Evropské unie. I když má česká populace rozdílný názor na Lisabonskou smlouvu, více než pětasedmdesát procent lidí si myslí, že nám Klausovo vystupování škodí. Mají pravdu. „Gottes Himmel, hier kommt Klaus!“ vykřikl rakouský deník *Die Presse*, zatímco prestižní americký list *New York Times* poznamenal, že Klaus vyvolává v Unii „politickou spoušť“. Je tohle pověst, kterou má vytvářet a šířit náš prezident?

Jakožto lékař poukazují na veškeré předchozí analýzy různých psychologů, kteří jednoznačně ukazují na tvrdou závislost Klause

na narcistickém chování. Jeho nemoc čím dál tím více zasahuje do našich skutečných národních zájmů, mezi které patří i prezident, který je především nadstranický, který spojuje veřejnost a který uznává názory jiných. Ani jedno Klaus nedovede. Všechna naše média poukázala na Klausovo ostudné chování při nedávné schůzce s europoslanci. Pan profesor začal poučovat poslance, na co se ho mohou ptát. To donutilo předsedu Evropského parlamentu Hanse-Gerta Pötteringa, aby Klause dořova upozornil: „Každý z poslanců se vás bude ptát na to, na co bude chut.“ „To je neuvěřitelné – něco takového jsem ještě nezažil,“ odvětil Klaus. Vilejte na demokratickém fóru, pane prezidente. Proč jste to asi v Čechách nezažil?

Klausův nejnovější výmysl pro podporu jeho narcistické touhy je stát se disidentem. Je ale obrovský rozdíl být disidentem proti totalitní moci a být disidentem, který tvrdí, že Evropská unie představuje stejnou hrozbu jako bývalý Sovětský svaz a že naše předsednictví největšího partnerského bloku ve světě je bezvýznamné. Dnes máme prezidenta, který lže, vystupuje demagogicky a dle všímavějších komentátorů trpí rostoucí mentální indispozicí, při které se zabaluje čím dál více do vlastního světa.

Pro zapálení svíčky na Národní třídě 19. listopadu si tento rok Klaus nenašel ani vteřinu, ale na to, aby se vyskytl před Ústavním soudem, bylo času dost. Klausovo vystoupení před institucí, která podle něj ohrožuje demokracii v zemi, si vysvětlují tak, že potřeba být znovu v centru pozornosti zvítězila nad tímto jeho přesvědčením. Verdikt

soudu se Klausovi samozřejmě nelíbí a dal to hlasitě najevo. Justice se totiž nerespektuje, když „nevyjde“.

Kde to skončí? Neví snad Klaus, že jakékoliv změně v oblasti zahraniční a sociální politiky, daní a smluv o Evropské unii (včetně posílení moci) může nadále zabránit hlas pouze jednoho člena EU a že bruselská komisařka nemohou činit nic bez schválení politiků (premiérů nebo resortních ministrů) v jednotlivých zemích? Proč necítí tíhnutí menších zemí, než jsme my, ohrožení své suverenity? Proč Klausovi nevadí to, že v současném programovém období dostaneme ze společné pokladny tři čtvrti bilionu korun, tedy pětasedmdesát tisíc korun na občana?

Naše ústava nedovoluje, abychom odvolali prezidenta z jiných důvodů než z vlastizrady. Jak ale poukázal ministr školství Ondřej Liška, je třeba – stejně jako v jiných zemích – začít uvažovat o jiných možnostech, jak prezidenta zkrátit v případě, že začne lhat a aktivně ničit reputaci země v cizině. Když se dá vyslovit nedůvěra vládě, měla by být možnost vyslovit nedůvěru prezidentovi. Při opakované nedůvěře by se mělo začít debatovat o tom, jak zavést nový ústavní mechanismus k odvolání prezidenta. Dovedete si představit Klausovu reakci na tuto myšlenku?

Když s pomocí komunistů dostali politici Klause na Hrad, aby se ho zbavili (mimořádně, hlavní důvod pro veřejnou volbu prezidenta), zapomněli na to, že z výšky Hradu je mnohem lépe vidět požár než z hlubin Malé Strany. Dnes zakládá Klaus jeden viditelný požár za druhým, místo toho, aby je hasil. Je to ke škodě nás všech.

Aktivisté vyhodili oknem figurínu Václava Klause

PRAHA, 28. února – Scénkou defenestrace gumové figuríny zpodobňující prezidenta Václava Klause dnes vyvrcholil happening před Pražským hradem na podporu přímé volby prezidenta. Asi desítky aktivistů v černém triku s nápisem „Neosladiš“ vyjadřovaly svůj nesouhlas s vystupováním prezidenta Klause zejména na mezinárodní scéně. Mluví hlavy státu Radim Ochoz se k akci nechť vyjadřovat.

Happeningu přihlíželo pár desítek lidí, někteří z nich podepsali petici požadující odvolatelnost prezidenta. Skupina protestujících se dala dohromady přes komunitní webovou službu Facebook, kde je k dispozici petice v elek-

tronické podobě i prostor k online diskusi.

„Vadí nám to, že vystupuje (Klaus) pod hlavičkou prezidenta České republiky, hlásá nějaké názory, které nejsou názory občanů České republiky, tvrdí, že má mandát občanů ČR, ale má mandát prostě hrstky lidí, které nějakým způsobem přesvědčil, aby ho volili,“ řekl ČTK jeden z hlavních organizátorů Martin Sváček.

Kolemjdoucí se mohli „opít“ makovým rohlíkem namočeným do rumu, což mělo podle aktivistů připomenout sliby některých politiků o zavedení přímé volby prezidenta. Vedle velkého transparentu s nápisem „Defenestraci k přímé volbě prezidenta“ byly všude

kolem k vidění také vlajky Evropské unie, které při měly odkazovat na neochotu Hradu vyvěsit vlajku EU při oficiálních příležitostech v době českého předsednictví EU.

Akte se nesla v recesistickém stylu. Aktivisté četli úryvky z hry divadla Jára Cimrmana i části blogů a článků kritických k současné české hlavě státu z pera publicistů a komentátorů.

„Povinná účta k hlavě státu nedovoluje částí občanů, aby si přepustili, že Klaus je pro republiku přítel, a aby žádali po volených zástupcích řešení,“ napsali aktivisté již před akcí na Facebooku. Aktivisté ve svých dnešních proslovích zmiňovali hlavně nedávný Klausův projev v Evropském parlamentu nebo neshody při ledové návštěvě europoslanců na Hradě. V diskusi na Facebooku ale nezní na prezidenta Klause jen negativní názory.

Facebook se stal organizační platformou již dříve například pro happening na podporu stavby Národní knihovny podle projektu zesnulého Jana Kaplického.

Klaus v Santa Barbara

Lékem na klimatickou změnu nemohou být podle českého prezidenta Václava Klause zásahy vlád. Uvedl to na klimatické konferenci v kalifornské Santa Barbaře, která se zabývala ekonomickými aspekty globálního oteplování. Zopakoval, že je třeba přísně oddělovat péči o životní prostředí a klimatické paníkařství.

ČSA přepravily víc lidí, výsledek zhoršila krize

PRAHA – České aerolinie (ČSA) loni přepravily 5,6 milionu cestujících, tedy asi o 2,4 procenta více než v předchozím roce. ČTK to dnes firma sdělila v úskové zprávě. Růst je pomalejší než v předchozím roce, podle aerolinek hlavně kvůli světové hospodářské krizi. Od září totiž společnosti začali meziročně ubývat cestující.

Krize podle firmy nejvíc zasáhla pravidelnou dopravu, která ale tvoří víc než 70 procent výnosů podniku. Na pravidelných linkách loni společnost přepravila asi 4,8 milionu cestujících.

„Za první tři čtvrtletí ještě rostla

příprava o 4,9 procenta, a v některých měsících hlavní letní sezóny dokonce o více než deset procent. V září se začal projevovat pokles, který se dále prohluboval,“ uvedl viceprezident pro prodej Českých aerolinek Petr Řehák.

Loni v září přepravila firma, kterou nyní stát připravuje k prodeji, meziročně o 0,7 procenta méně cestujících, v říjnu o 4,3 procenta méně, v listopadu zaznamenaly propad o 8,7 procenta a v prosinci o dalších 7,4 procenta. „V důsledku přetrvávající ekonomické krize ve světě lze další poklesy cestujících očekávat i v letošním roce,“ mluví Řehák. ČTK

Z ekonomického světa

Vláda SR novým výnosem rozhodla, že dotací tisíc až 1500 eur podpoří u občanů **kupu nového auta**, které sa zmestí do 25 tisíc eur (753,150 korun). Zájemcovia si môžu uplatňovať takzvané šrotovné, jedinou podmienkou je zošrotovať viac ako desaťročné auto, ktoré bolo na Slovensku zaregistrované do konca minulého roka. Opatrenie je vraj zamerané na zvýšenie bezpečnosti na cestách. Vláda na šrotovné vyčlení vyše 33 miliónov eur (1 miliardu korun). Podľa toho, či budú mať dotácie úspech, vyčlení ďalšie peniaze. Vláda očakáva, že by šrotovné mohlo predaj aut zdvihnúť o 15 až 30 tisíc kusov.

V prípade výpadku plynu z Ukrajiny je Slovensko pripravené zvládnuť situáciu bez akýchkoľvek obmedzení. Povedal to minister hospodárstva Ľubomír Jahňák po zasadnutí krízového štábu, ktorý mal preveriť, či je Slovensko pripravené na ďalšiu **odstavku ruského plynu**. K tej môže dôjsť v prípade, že Ukrajina nezaplatí Rusom svoj „plynový dlh“. Podľa ministra vydrží SR s plynom bez obmedzení celú vykurovaciu sezónu, čiže do konca apríla.

Slovensko pokračuje v zvyšovaní **hrubého domáceho produktu (HDP)** na obyvateľa, ale v porovnaní s najvyššími krajinami stále výrazne zaostáva. To je odraz pomerne nízkej úrovne využitia pracovnej sily a produktivity práce. Tvrdí to Organizácia krajín pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). SR sa musí usilovať predovšetkým o zvýšenie vzdelanostnej úrovne a rozšírenie terciárneho vzdelávania. Vzdelanostná úroveň je totiž pod priemerom OECD a v neúnosnej miere ju ovplyvňujú socio-ekonomické faktory.

Slovenské bankové domy začiatkom roka výrazne znížili **objem nových pôžičiek**. V prvom mesiaci roka poskytli svojim klientom úvery celkovo za 779 miliónov eur (23,47 miliardy korun), čo bolo zhruba o polovicu menej ako v predchádzajúcom mesiaci. V januári 2008 objem pôžičiek peňažných ústavov dosiahol 1,47 miliardy eur (44,29 miliardy Sk). Informácie zverejnila Národná banka Slovenska.

Aktuálne štatistické údaje za Slovensko potvrdili pokračujúce **oslabovanie ekonomickej aktivity**, keď sa rast hrubého domáceho produktu (HDP) vo štvrtom kvartáli minulého roka medziročne spomalil na 2,7 percenta. Dá sa predpokladať, že slabnúca ekonomická aktivita slovenskej ekonomiky vyplynula z poklesu zahraničného dopytu. To je zrejme z medziročných poklesov dynamiky vývozu o 18,4% a dovozu o 17,3%, ktoré v decembri dosahovali podobnú úroveň ako v novembri.

Štatistický úrad potvrdil **spomalenie ekonomickeho rastu** na konci minulého roka na dva a pol percenta a nevyhnutne, že v prvom polroku to môže byť ešte horšie. Svoje predpovede následne prehodnotili aj niektorí analytici. Napríklad ČSOB, ktorá donedávna predpovedala, že slovenská ekonomika tento rok vzrastie o 2 percentá, už hovorí o jednopercenťom poklese. VUB banka pôvodný trojpercentný odhad rastu znížila na nulu. „Dôvodom zmeny je posledný ekonomický vývoj, ako aj recesia v eurozóne,“ povedal ekonóm VUB banky Martin Lenko. Ak by sa SR tento rok predsa len prepadla do mínusu, bolo by to po prvýkrát od rozdelenia Československa.

Předplatte si Americké listy

Vhodný dárek pro každou příležitost
Objednávací kupon na páté straně vpravo dole

BOHEMIAN HALL & BEER GARDEN

is excited to announce that we are now accepting resumes for all positions for the Summer Season 2009. Full time and part time positions available for host/hostess, servers, bussers and kitchen help. Experience preferred in hospitality industry.

Apply in person only at 29-19 24th Avenue, Astoria, NY between 2:00 pm - 5:00 pm, Tuesday-Thursday.

The Bohemian Hall & Beer Garden is a wonderful opportunity to make money, meet great people, join the best team and have fun while you are working!

PLAVBA K BOJIŠTÍM V PACIFIKU – část 18:

Překvapivé Nagasaki

OTA UČLČ

Noční plavba neklidná, dost rozhoupaná – stav *near gale* neboli „blízký víchřič“. K ránu v pondělí po velikonočních došlo k uklidnění, monitor z televizní obrazovky oznamuje naši polohu 32 stupňů 44 minut 25 vteřin severním a 129 stupňů 52 minut 06 vteřin východním směrem. My tam máme půl sedmé ráno, v New Yorku je půl sedmé večer včera, v Praze půl hodiny před půlnocí rovněž včera. Z Aucklandu jsme prozatím urazili 6345 mil. do Nagasaki nám zbývá půl mile. Už jsme hodně daleko od tropického pásma, teplota vzduchu klesla na necelých dvanáct stupňů Celsia a televizní mapa avizuje hroznou blízkost mohutného ruského bratra, k vidění jsou Sachalin a Vladivostok.

Rada okolních ostrůvků v dohledu, lodivod nás mezi nimi zručně naviguje. Přístavní pravidlo nás vítá fontánou, tryskající do značné výše, na molu velenápis oznamuje WELCOME STATENDAM a k tomu zvuky Madame Butterfly, vzlyky hanebným Američanem Pinkertonem zrazené Čo Čo San, které pak týž den ještě několikrát uslyší-

me. Puccini svou operu umístil právě do Nagasaki, nejjihnějšího přístavu na ostrově Kyūšū, tom nejjihnější v Japonsku.

Byl také prvním a po mnohá stovky let jediným místem, kam Evropané směli vstoupit. Jako první se v šestnáctém století objevili Portugalci, větrem tam nechtěně zavátí na cestě do Číny. Po nich se dostavili obchodníci a misionáři, jejichž světový názor získával na popularitě. Tuze krutě ji však zatřel císař Toyotomi Hideyoshi, když poručil skupině dvacet šest křesťanů, mezi nimi šest misionářů a tři děti, zatčených v Kyōto a Osace, dát se na 500 kilometrů dlouhý pochod sněhem až do Nagasaki, kde došlo 5. února 1597) k jejich veřejné popravě ukřižováním. I těch tři děti.

Zbytek tolerovaných cizinců byl segregován v ghetu, v němž si vybudovali sličné domy, a z Japonců s nimi směli být v kontaktu jen obchodníci a prostitutky. Teprve s tzv. *Meiji Restoration* se Japonsko začalo otevírat světu a Nagasaki pozbylo svůj primát jako jediného mezinárodního přístavu.

S výjimkou Pucciniho opery se město značně dostalo do světového povědomí 9. srpna 1945, když nad ním ve výši 500 metrů explodovala atomová bomba s přízviskem

„Tlustoch“ (*Fat Man*), dvakrát tak mocná, než její předchůdkyně v Hirošimě, ale s menšími ztrátami na životech (stále však apokalyptického rozsahu – odhadem mezi čtyřiceti až osmdesáti tisíci). Přitom Nagasaki, bombardování v předchozí fázi války ušetřené, mohlo zkáze zcela uniknout – nebylo totiž cílem primárním.

Tim byla Kokura (již na dost podrobné mapě mamě hledám a nalézám jen cosi jménem Kurume), tu ale od zkázy zachránilo špatné počasí. Pilot, kapitán Sweeney, třikrát dokola mamě, bez potřebné orientace, kroužil nad neviditelným městem, načež se rozhodl zamířit k náhradnímu cíli, přístavu s železárny a zbrojovkou firmy Mitsubishi. Počasí tam sice rovněž nepřálo, ale podařilo se mu najít díru v mracích, bombu shodil kilometr od naplánovaného místa. Nagasaki má mnoho kopců, ty snad rovněž zabránily značnější devastaci.

Ještě jedna podivná náhoda si zaslouží zmínku: V minulém kapitole jsem se přiznal, že nemám problém s odpovědí, zda se mělo či nemělo zasáhnout atomově. Přepítával jsem se veterány, ti měli stejný názor. Všechna ona bomba mnohým z nich patrně zachránila život. A v případě v Japonsku držených válečných zajatců život jim zachránila zcela určitě. Rozkaz k jejich popravě v okamžiku zahájení invaze byl vydán, věděli to předem. I v Nagasaki tehdy přežívali váleční zajatci ze země britského Commonwealthu, v onen den – jako každý den – pracovali v dolech, hluboko pod zemí, takže neměli tušení, když to v jedné hodině a dvě minuty tak strašidelně bouchlo. Když se pak dostali na povrch, město jejich vězňů z podstatné části jaksí zmizelo.

Po červeném kobereci jako nějaká honorace vystupujeme, za zvuků Pucciniho ovšem. Čo Čo San lka, ochotní, klanící se domorodci nám rozdávají užitečné mapy, s doporučením dávat přednost tramvajím.

Vstupuji do autobusu na projížďku a první seznamování s městem vsuktuji víc kopcovitě než je San Francisco, k němu přirovnávané. Stejně jako na Okinawě, i zde je uctívě se klanící průvodkyně k pramalému užítku. Pokládala za nejdůležitější nás seznamovat se svým jménem Makako, s detailním poučením, jak je vyslovovat, a proč že ji maminka tak pojmenovala.

Rozjeli jsme se, ulice města aspoň půlmilionového neuspěchány, nenapěchovány, dojem příjemný. Proplétáme se úzkými strmými uličkami, fotografuji maminky s mláďaty na zádech. Mnohé ženské postavičky malíčké a těž ošklivoučké. Děvčata v čemých, dost bytelných punčochách, však zima ještě zcela nepominula. Černá barva tam zřejmě byla u mladé generace v módě. Počítám osoby s bílou rouškou na tváři, Nikoliv Zorro mstitel, bankovní lupiči či lupičky, ale preventivní hygienické opatření tam v prostředí s příjemně čerstvým čistým vzduchem.

Vyjíždíme na nejvyšší kopec s panoramatickým výhledem na město a přístav. Přibývá mostů a tunelů. Prý kilometr dlouhý, tvrdila průvodkyně Makako. Odhadoval jsem těch kilometrů k deseti. Makako se rozpovídala o *cherry blossom* – květech třešňových stromů. Přednáška nekončící – že kdy kvetou, ale letos ještě nezačaly kvést, ač už by měly, nicméně už určitě brzo začnou kvést – takto nás uodávala.

Přece jen jsme se dozvěděli užitečnou informaci, že totiž veřejní zaměstnanci mají zakázáno jezdit

Nagasaki po více jak půlstoletí se proměnilo v krásné město.

do práce vlastním autem. Od toho jsou tramvaje a autobusy – veřejné dopravní prostředky musí používat veřejní zaměstnanci. Mijíme benzínové čerpací stanice, mamě se snažím rozpoznat tamější ceny.

Jedeme ke *ground zero*, k místu atomového dopadu. Přesně v 11:02 hodin, jako každý den, se ozvaly nevtiravé zvuky, trochu podobné loretánským zvonkům.

Značně návštěvníků se hromadí v Parku míru. Fotografují školní výpravy, přijely až z dalekého Tokia. Ty se vzájemně zvětšují a pak spěchají se soustředit na téměř deset metrů vysokou, mimořádně ohybnou sochu, postavu v mrvočné bledémodrém provedení, jakoby Buddha v posedu, se vztyčenou pravíci varující proti nukleárnímu nebezpečí, a s levicí nataženou horizontálně s apelem světu zachovávat věčný mír.

Někdejší země tábora míru rovněž přispěly svou sochařskou tvorbou: Sověti, Dederoni, vedle nich tehdejší Čechoslováci, s ukázkami správného socialistického realismu.

Závěr povinné exkurze průvodkyně Makako korunovala zpěvem. Zpívala dlouho a strašně – jakási místní varianta Madame Butterfly, co jiného.

Bez autobusu a zpěvního doprovodu jsme se od našeho Statendamu pěšky vydali do protějšího kopce, kam směřoval mnohý z nás, totiž do *Nagasaki Glover Garden* – „An Invitation to Romance with History“, tak tvrdila brožurka. Tam se přestěhovalo devatenácté století s osmi evropskými sídly, zahradami, zákoutími, rybníčky, spoustou květeny a výtečným výhledem dolů na náš současný svět. Vše tak pojmenováno k počtu Skota jménem Thomas Blake Glover, jehož někdejší sídlo tam na oněch značných prostorách dominuje. Tento brusky obchodník se do Japonska dostal v roce 1859, když mu bylo pouhých jednadvacet let, tedy v době, kdy se rozpadala vláda feudálního šogunátu a blížila se modernizace Meiji, s otevřením dveří do světa. Glover se zasloužil o zavedení první parní lokomotivy v zemi a rovněž i zřízení první mincovny.

Okukují domorodé živel – všechno tak čistotné, úslužné, spřádané. Fotografuji rodinky s příkladně způsobným potomstvem, zírám na skupinu žen v aspoň sto let starých kostýmech, proč asi tak vyšňofené, chichotají se tam pod kvetoucími stromy a to nikoliv *cherry blossom*.

„Pěkně, že ano,“ přikývl na lavičce vedle se posadivší Angličan a pustil se do řeči, což bez vzájemného představení jako správný Angličan by přece neměl. Již se zřejmě přilhl odrodil.

„Už žiji v Japonsku řadu let a myslím, že Nagasaki je to nejlepší místo v celé zemi,“ prohlásil. Když ale postřehl mé vydatné příkypování, se svou chválou přibrzdil: „Ovšem i tady to má své mouchy,

Třeba justice, jak ta tady funguje.“

Nastržil jsem pozornost, vzhledem k mé někdejší profesi a nynější zkušenosti s problematickým fungováním justice americké.

„Třeba teď začátkem března tady na ostrově Kyūšū: šedesátiletá žena se přiznala k zabiti svého bratra a zapálení jejich domu. Tady advokáti obhájí naléhají na své klienty, aby se přiznali, u soudů devadesát devět procent případů končí odsouzením. Obviněný, vinný či nevinný, zapíráním riskuje daleko větší trest. V tomhle případě, co vám říkám, soudce obvinění vyhodil jako zcela nepřesvědčivé a vypíslil policii, že obviněné nasadila do cely provokatérku, která pak svědčila tak, jak se policii hodilo.“

Ano, i mouchy v tomto sako vině.

Stavím se u šumícího miniaturního vodopádu, se sousošim – on to Puccini, celý v bílém, ruku v kapse, krasavec sebevědomý.

Večer vypukl domorodý koncert na počest *Nagasaki-Statendam Friendship*. Předcházely mu otyšchavé, nemotorné projevy, darů předávání a přijímání, načež se rozezněly zejména bubny. Malé divičky bušily náramně, s ohromnou vervou.

Večer pro nás ještě nekončil. Nastala totiž *CULINARY EXTRA-VAGANZA*. Lido, jedenácté poschodí, se stalo dějištěm přímo nashízených eukrátských bakchanálií, jež by se hodily do Felliniho filmu. Kolem bazény rozprostřeny stoly v celkové délce, kterou jsem odhadoval na šedesát metrů, a na nichž se skvěly všemožné dorty, výtvořky z čokolády, marcipánu či bůhvíčeho. Půlmetrový marcipánový humr, jen si ráčte uždíbnout. Tolik výtvořů dobrot, nikdo již nemohl, u půlnoci představení končilo a po Fellinim měl převzít produkci některý z mistrů absurdního divadla – Ionesco, Beckett nebo náš Havel.

Všechny tyto dobroty a krásy, které si vyžádaly týden důkladné práce, začaly na několikapodřadových vozíčkách mizet, dorty, věnečky, indičky, marokánky, jejichž se nikdo nedotkl – to vše se teď vyhodí, zničí – přý tomu tak musí být, z příkazu ekologicko-hygienický korektních idiotů z nám neznámého úřadu. Hned se mi myslí mihnul onen osvěcený nápad takovými skvosty krmit žraloky k docelení změny jejich kulinařních preferencí.

Pokračování v příštím čísle

Nie sex pred manželstvom

Stovky mladých zaľúbencov si počas víkendu na medzinárodnej púti zaľúbených v Šaštine dalo pred-savzaťe žiť čistý vzťah a zrieklo sa sexuálnych aktivít pred manželstvom. „Vyjadrili sme tým svedectvo, že aj v dnešnom konzumnom svete a spoločnosti je reálne prežiť vzťah čisto a s Bohom,“ vysvetľila hovorkyňa druhého ročníka púte, na ktorú prišlo sedemsto mladých ľudí.

Nagasaki – 9. srpna 1945 po výbuchu atomové bomby.

LEVNÉ LETENKY

Rezervujte si letenku online

www.tatratravel.com

za zvýhodněné ceny

Prague Budapest Vienna
Bratislava Kosice Brno Ostrava

Austrian

CZECH AIRLINES

DELTA

PRO PODROBNÉ INFORMACE KONTAKTUJTE NAŠE AGENTY

1.800.321.2999

www.tatratravel.com
reservations@tatratravel.com
TATRA-TRAVEL
Czech Vacations

Zo slovenských regiónov

Východ Slovenska ďaleko zaostáva za Bratislavou

Kým Bratislava patrí od roku 2004 medzi blahobytné regióny EÚ, zvyšok Slovenska je za ňou veľmi ďaleko. Najďalej je Východné Slovensko, ktoré v roku 2006 v porovnaní s ostatnými regiónmi Európy dokonca schudobnelo. Hrubý domáci produkt na hlavu obyvateľa západného, stredného a východného Slovenska v roku 2006 opäť nedosiahol ani tri štvrtiny priemeru Európskej únie. Bratislava je pritom nad priemerom životnej úrovne regiónov EÚ takmer o 50 percent.

K najzaostalejším krajom únie sa radia tie, ktoré zostali pod hranicou 75 percent. Západ krajiny sa vyšplhal len na 63 percent priemeru EÚ, stred a východ skončili pod 50 percentami.

Ešte v roku 2003 patrilo východné Slovensko medzi desiatku najchudobnejších v Európe, neskôr si však polepšilo. V roku 2004 bolo na 28. mieste od konca, o rok neskôr na 26. mieste. V aktuálnom rebríčku Eurostatu však opäť spadlo o štyri priečky.

České a moravské kraje v blahobyte prevyšujú slovenské regióny s výnimkou severozápadných Čiech a strednej Moravy, ktoré mierne zaostávajú za západným Slovenskom. (čtk)

Liptov sa snaží oživiť cestovný ruch

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ. Na zjednotenie centrálného rezerváčného systému sa dohodli zástupcovia turistického združenia Klastor Liptov. Zároveň zavedú regionálne zľavové karty. Jednotný rezerváčný systém má zjednotiť výber a rezerváciu ubytovania v Liptove. Cieľom je zmierniť dosah krízy cestovného ruchu. Zakladajúcimi členmi Klastra sú Thermal Park Bešeňová, Aquapark Tatralandia, Jasná Nízke Tatry a Skipark Ružomberok.

Skolaudovali pezinckú skládku

PEZINOK. Úrady vydali aj posledné rozhodnutie potrebné na otvorenie pezinckej skládky. Smeťarske autá, pripravené na zväzanie odpadu z regiónu do Pezinku, dostali zelenú. Sprevádzkovaní spornej skládky odpadov nďaleko centra mesta nezabránili ani opakované protesty stoviek a tisícok Pezinčanov, predstaviteľov mesta či angažovanosti politikov. Inšpektorát životného prostredia majiteľom skládky vydal rozhodnutie o kolaudácii.

Pezinského primátora Olivera Solgu kolaudácia skládky neprekvapila napriek nedávnym zosuvom pôdy v areáli. „Úrady boli vždy veľmi rýchle, keď išlo o záujem tejto súkromnej firmy.“ Pezinčan Marián Šipoš z iniciatívy Skládka nepatrí do mesta označil kolaudáciu za ďalšie ohnivko reťaze absurdných rozhodnutí. O skládke bude ešte rozhodovať Najvyšší súd, na ktorý sa mesto i aktivisti odvolali.

O Ski Park Ružomberok je bitka, zatiaľ len súdna

RUŽOMBEROK. Bývali ruski a bieloruskí majitelia tvrdia, že ich Ružomberčania oklamali o stá milióny korún. Do sporu je zapletené aj vedenie mesta Ružomberok. Sergej Salmanov hovorí, že chce svoj väčšinový podiel na Ski

Parku Ružomberok získať späť zákonnou cestou. No niečo na jeho širokých pleciach a tvrdom pohľade prezrádza, že by nemal problém ani s inými cestami.

Ani Lubomír Kudlička, Salmanovov oponent v spore o ovládanie firmy a obľúbeného strediska, by ho zrejme nemal. Kudlička, ktorého firma KSI bola v roku 2007 zaregistrovaná ako väčšinový majiteľ Ski Parku zrejme podvodným spôsobom, predtým strávil niekoľko mesiacov vo vyšetrovacej väzbe za výpalníctvo bratislavských firiem.

Súdny spor dvoch súkromných firiem o vlastníctvo Ski

Parku vstupuje do štvrtej sezóny. nemalú úlohu v ňom však hrá aj mesto Ružomberok.

Salmanov v skutočnosti nie je jediným zahraničným investorom zapleteným so Ski Parkom Ružomberok (SPR). Je partnerom Anatolija Zubovského, rodáka z Bieloruska, ktorý vstúpil do SPR koncom roka 2000, a investoval doň okolo 250 miliónov korún.

Kríza nezrušila Janušekovi zábavu

BRATISLAVA. Ministerstvá pod vedením národniarov počas tohtoročnej plesovej sezóny veselo plesajú. Po ministrovi školstva Jánovi Mikolajovi (SNS) sa do hostiteľského smokingu obliekol aj minister výstavby Marián Janušek (SNS). Svoj vlastný ples neorganizuje počas tejto

sezóny nijaký iný rezort s výnimkou tradičného diplomatického plesu ministerstva zahraničných vecí. Minister Janušek tvrdí, že jeho ministerstvo na akciu nedalo ani korunu. Niektori ju však zaplatili a niektorí sa aj bude zabávať, kríza, nekríza.

Ski centrum sezónu neotvorilo

BANSKÁ ŠTIAVNICA. Lyžiarske stredisko pri Banskej Štiavnici nefunguje. Ski centrum, v súčasnosti známe už ako Salamandra Resort, zrejme nespustia ani túto sezónu. Vlní sa spolujajitelia centra spoločnosti Paradais rodiny Kaníkovcov a firma JSP ostreľovali trestnými oznámeniami. Po predaji podielu Kaníkovcov sa situácia obracala k lepšiemu. Novým majiteľom sa však doteraz

nepodarilo dať stredisko do prevádzky. Mestu Banská Štiavnica tak chýba zimná alternatíva pre rozvoj turistického ruchu.

Primátor Pavol Balžanka dúfa, že v stredisku by sa mohlo lyžovať aspoň na konci zimy. Štefan Stanko zo spoločnosti JSP sa nechcel k dôvodom, prečo stredisko nespustili, vyjadriť. „Rokujeme prakticky denne o tom, ako začať s lyžovaním čo najskôr,“ povedal. Presný termín však zatiaľ ani on nepozná. (Pravda)

Czech Radio - Cleveland

Nedele od 1 do 2 hod. na

WERE 1300 AM

a nedele od 3 do 5 hod. na

WHKW 1220 AM

The American Friends of the Czech Republic in partnership with the
Capital City of Prague and the Metropolitan District of Prague 1

Rebuilding the WOODROW WILSON MONUMENT in Prague

A monument to American President Woodrow Wilson was built in 1928 at Prague's main train station, but the Nazis destroyed it in 1941. With your help, it will soon be rebuilt.

President Wilson collaborated with Tomáš G. Masaryk for the independence of Czechoslovakia in 1918, and the monument, built by Americans of Czech descent, was dedicated on July 4, 1928. The inscription read, in both Czech and English:

**THE WORLD MUST BE MADE SAFE
FOR DEMOCRACY.**

In 2002, the American Friends of the Czech Republic (AFCR) established a memorial in Washington, DC, to Tomáš G. Masaryk. In 2007, Prague's City Council designated AFCR to work with the Capital City of Prague and the Metropolitan District of Prague 1 to reestablish the Wilson Monument. The renovation of Prague's main train station, officially named "Wilson Train Station," will be completed in 2009, and the rebuilt Wilson Monument will be dedicated then.

The re-created statue will be an exact replica of the original, but the pedestal and base may be changed because the original location is no longer feasible.

The statue was created by Albin Polášek (1879-1965), born in Frenštát, Moravia, who taught at the Art Institute of Chicago for 30 years. The full-size original plaster model of the head and

shoulders of the statue was found in Prague in January 2008. A sculptor will recreate the rest of the statue.

The project leader for AFCR is Robert Doubek, who was the project director for the Vietnam Veterans Memorial in Washington, DC. The total project cost is estimated at \$500,000.

"We want to rebuild the monument for many different reasons. Firstly, because of our respect for Woodrow Wilson, and secondly, because of respect for our friends in the United States and for our emigrants."

—Pavel Bém, Lord Mayor of Prague

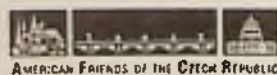
To permanently recognize major contributors, a "Walk of Freedom" is planned as part of the monument. The names of individuals and organizations that contribute \$2,500 or more will be inscribed on paving stones leading to the base and pedestal. All donors — of any amount — can name an organizational affiliation. If the total for an organization exceeds \$2,500, its name will be inscribed on the "Walk of Freedom." And, every individual and organization donor, whatever the amount, will be recognized in a Wilson Monument Book of Honor presented to the City of Prague.

For more info please visit: www.afocr.org

The restored Wilson Monument in Prague, as the counterpart of the Masaryk Memorial in Washington, will complete the symbolization of the long standing ties of friendship and joint democratic values shared by the American and Czech peoples.

But - it cannot be rebuilt without your help!

Your tax-deductible contribution will make it happen.

Masaryk Memorial, Washington, DC

Your support is greatly appreciated, and your gift is tax deductible. The IRS has ruled that AFCR is tax exempt under Sec. 501(c)(3). EIN: 52-1921393

PLEASE SEND TO:
**American Friends of the Czech Republic
Woodrow Wilson Monument
c/o Harleysville National Bank
1804 North Broad Street
Lansdale, PA 19446**

My check is enclosed, payable to
"AFCR - Wilson Monument Fund"

☐ Liberator (\$2,500 or more)
☐ Peacemaker (\$1,000 or more)
☐ Ambassador (\$500 or more)
☐ Diplomat (\$100 or more)
☐ Sculptor (\$50 or more)
☐ Builder (amt: _____)

Name: _____
Address: _____
City: _____
State: _____ Zip: _____
Phone#: _____
E-Mail: _____
Organization Affiliation: _____
Donor's Signature: _____
Date: _____

Wilson Monument, Prague, 1928-41

Wilson Train Station and Wilson Monument, 1928-41

Robert Doubek with casting of original plaster model of head of statue

Úsek měření rychlosti aneb Kam až sahá blbost

JIRÍ PEHE

V České republice se uprostřed světové krize řeší velký problém: mají být silnicí značky, které by upozornily řidiče na to, že městská policie, neboli strážníci, v daném úseku měří radarem rychlost? Ministr dopravy Petr Bendl, což mu sluší ke cti, by rád tyto značky zrušil, zatím se ale vášnivě diskutuje spíš o tom, zda by se jejich velikost, předepsaná jakousi vyhláškou, která nedávno stanovila, jak mají vypadat, mohla zmenšit tak, aby strážníci mohli značky lépe převážet ve svých autech sem a tam.

Celá záležitost je neuvěřitelným příkladem politické a byrokratické zbednělosti. Když se autor tohoto textu nedávno pokoušel smysl výše zmíněného značení vysvětlit jednomu západnímu cizinci, nepochodil. Neobstalo ani vysvětlení, že čeští politici chtějí tímto opatřením předejít tomu, aby města a obce nezneužívaly měření rychlosti coby snadného zdroje finančních prostředků pro město či obec.

Cizincova otázka, jež následovala, byla logicky neprůstředná: Pokud někdo porušuje pravidla, například překračováním rychlosti tam, kde nemá, proč se starat o to, zda pokuta obohatí danou obec, která se o dodržování zákonů na svém území aktivně stará? Kdyby se řidič držel pravidel, žádná pokuta by přece nebyla. A samotná tabule o měření rychlosti neřeší skutečnost, že se policie občas snaží sama aktivně vytvářet pasti na řidiče, místo toho, aby se starala o plynulost provozu.

Tak či onak: než si Česká republika vyřeší problém s cedulemi o měření rychlosti a městská policie coby jedna ze strážek zákona bude smět zákon skutečně strážít a trestat za jeho nedodržování kdekoliv na území obce, aniž by musela v podobě cedule sdělovat, že na dodržování zákona dohlíží jen v daném úseku, lze nabídnout několik zlepšováků.

Například by bylo možné zavést úseky, kde se nesmí krást. Cedule – samozřejmě standardizovaná podle vyhlášky – by občánům sdělovala: Úsek, v němž se nesmí krást. Bylo by možné zavést také úseky, kde se před očima městské policie nesmí vraždit.

To samé by bylo možné zavést pro další typy porušování zákona, například kapsářství. Pražané by tak věděli, že kapsářství se sleduje a trestá například jen na nástupišti pražské tramvaje číslo 22 nebo u Orloje. Všude jinde se jim městská policie nesmí zabývat, i kdyby městský strážník stál přímo za zlodějem.

Na jistý odpor zákonodárců by v zemi s jednou z nejvyšších mír korupce v západním světě mohly samozřejmě narazit značky: Úsek sledování korupce nebo Úsek sledování úplatků.

Možná by ale tato odvážná úprava prošla parlamentem s menšími obtížemi, kdyby se rovnou stanovilo, že cedule s nápisem Úsek sledování úplatků nesmí být umístěna v okolí Malostranského náměstí, Sněmovní ulice, pražského magistrátu, krajských úřadů a radnic velkých měst.

Další úvahy, eseje a polemiky poliolojů Jiřího Pehe naleznete na www.pehe.cz

Trestní oznámení na Dienstbiera

Lidé, kteří se vloni na podzim podíleli na volební kampani Jiřího Dienstbiera, podali na senátora trestní oznámení pro podvod. Tvrdí, že z nich senátor vylákal 155,000 korun. Dienstbiersdělil, že obvinění odmítá. Smlouvu o zajištění kampaně podle něj porušila druhá strana. Zvažuje podat trestní oznámení pro klivé obvinění. Trestní oznámení podala strana Liberálův.cz. Ta navázala na činnost zánikuvního uskupení LiRA, jehož členové se na Dienstbierově kampani pracovali.

Harabin vyhrál další spor

Šéf rezortu spravedlivosti Štefan Harabin vyhrál další spor na ochranu osobnosti so Společností 7 Plus. Vydavatelství musí zaplatit Harabinovi 31,467,84 eura (948 tisíc korun). Rozhodol o tom Krajský soud v Bratislavě. Přitom prvostupňový Okresní soud Bratislava V., v októbri 2007 priznal Harabinovi len nemajetkovú ujmu 1726 eur (52,000 Sk). Minister však chcel milión a tak sa odvolal.

oprávněný distributor českých filmů a TV seriálů nabízí celou řadu seriálů
PŘÍKOPY

Serie šestí příběhů volně navazujících na seriál Náměstíčko a Návěs a rozvíjí další osudy některých postav, které dále sleduje.

POSLEDNÍ SEZONA

Dramatický seriál sleduje osudy profesionálního hokejisty, který se po letech úspěšného působení v Kanadě a USA vrací do vlasti. Avšak všechno je jinak...

ARABELA

Jeden z nejúspěšnějších seriálů pro děti dospělých dobrodružství pohádkového světa, který se prolíná se skutečným světem v obsazení hereckých osobností a komiků.

Vyžádejte si bližší informace. Podporujte legální obchod!

VIDEO EL CANADA, LTD
583 William St., London, ONT, Canada N6B 3E8
Tel: (519) 134-9939, Fax: (519) 434-8162
E-mail: video.el@videocanada.com
www.videocanada.com

Ze soudní síně

Boj o Konopiště

Okresní soud v Benešově zamítl žalobu právnický majitel konopištěského panství Františka Ferdinanda d'Este Sofie Hohenbergové, již se snažila dokázat, že majitelem movitých věcí zámku Konopiště byl její dědeček a Ferdinandův syn Maxmilián. Hohenbergová je Maxmiliánovou dědičkou. Soudkyně Petra Štuncová ve zdůvodnění rozsudku mimo jiné uvedla, že Maxmilián ke dni své smrti nebyl majitelem zmíněných věcí. „Bylo nepochybně prokázáno, že žalobkyně a její právní předchůdce Maxmilián Hohenberg jsou nebo byli primární potomky Františka Ferdinanda,“ uvedla s tím, že podle konfiškačního zákona z roku 1921 byl ale jejich majetek vyvlastněn.

Majetek Hohenbergů byl zestátněn již na počátku 20. let minulého století zároveň s veškerým majetkem rakouského panovnického domu Habsburků v českých zemích. Podle Hohenbergové ale její předkové panovnickému rodu nepatřili. Její pradědeček, následník trůnu František Ferdinand d'Este, se totiž po takzvané nerovné sňatku s českou hraběnkou Žofií Chotkovou musel dopředu zříci nástupnických práv pro své děti Ernsta, Maxmiliána a Žofií.

Soud o hrobku

Dědička hlubocké větve šlechtického rodu Schwarzenbergů Alžběta Pezoldová vyhrála soudní spor o Schwarzenberskou rodinnou hrobku v Domaníně u Třeboně. Jindřichohradecký okresní soud potvrdil její nárok. Pezoldová tak vyhrála vůbec první soudní spor o znovunavrácení zabaveného majetku. Schwarzenberská dědička usiluje o zámky a paláce v hodnotě mnoha miliard korun.

Hlubocká větve šlechtického rodu o majetek definitivně přišla zákonem Lex Schwarzenberg v roce 1947. Podle nálezu Ústavního soudu ale neměla být hrobka jako pietní místo nikdy zestátněna. Tento zákon se nepodnikatelského majetku rodiny netýkal. Na hrobku se vztahuje pietní ochrana, která je součástí práva na rodinný život.

Trest pro fanoušky Baníků

Brněnský soudce potrestal čtyři fanoušky ostravského Baníku za jejich řádění na fotbalovém utkání prv-

ní ligy v Brně. Tři budou muset vykonat veřejné prospěšné práce v rozsahu od 250 do 400 hodin. Do jejich odpracování mají zákaz vstupu na utkání pořádaná Českomoravským fotbalovým svazem. Čtvrtý fanoušek původem z Polska byl vyhoštěn na pět let ze země. Jednání pátého zatčeného bude projednáno v hlavním líčení.

Kauza ČKA končí

Podnikatel Miloš Skořepa, který je obviněn z podvodu v kauze ztracené půlmiliardy v České konsolidační agentuře, byl koncem ledna zadržen ve Spojených arabských emirátech. Již předtím byl na něj vydán mezinárodní zatykač, nyní jej čeká vydávací řízení. Skořepa zmizel do ciziny začátkem února 2007. Peníze se dostaly na účet jedné z největších bank na světě, švýcarské United Bank of Switzerland (UBS). Koncem roku 2007 se česká vláda s UBS dohodla na tom, že banka státu vrátí 420 milionů korun a zbytek peněz budou vymáhat na Skořepovi, který se prý na převodu peněz podílel.

Policie zabavila 1440 aut

Česká policie za loňský rok zabavila 1440 aut řidičům, kteří nebyli schopni zaplatit pokutu nebo kauci. V roce 2007 bylo takových případů 677. Za první měsíc letošního roku policisté využili zákona o zabavení vozidla na kauci v 79 případech. Většinou tak postupují u řidičů nákladních aut z ciziny, u kterých hrozí, že se budou zaplacení pokuty vyhýbat a zaplacení kaucí nemají peníze.

Neužívání pravomoci

Dva pražští policisté čelí obvinění ze zneužívání pravomoci a přijímání úplatků. Údajně si ponechávali peníze z pokut, které ukládali Vietnamcům. Oba muži byli propuštěni ze služebního poměru. Za přijímání úplatků jim hrozí až pět let vězení.

Dvojice policistů dohlížela na bezpečnost silničního provozu v Praze 4. Řidičům ukládala pokuty, nevzdávala jim údajně ale pokutové bloky a peníze si nechávala pro sebe. Zaměřila se při tom na vietnamskou komunitu. Stejní policisté byli už loni v srpnu obviněni, že omezili osobní svobodu Číňana, kterého naložili do vozu a odvezli na odlehlé místo.

Z policajného zápisníka

Muž skočil pod vlak

Pod kolesami vlaku sa rozhodol ukončiť svoj život 47-ročný muž. Jeho telo našli v kolajisku na úseku trate Trenčín - Trenčín-predmestie. Vedľa muža ležala aj igelitka s listami na rozlúčku pre manželku a deti. Železniční policajti následne zistili, ktorý vlak muža zrazil, rušňovodči osudného vlaku si vraj nič nevšimol. Ako informovala hovorkyňa Železničnej polície Ľubica Zoňová, 47-ročný muž sa liečil v psychiatrickej ambulancii a už v minulosti sa pokúsil spáchať samovraždu, keď si podrezal žily. V deň tragédie mal navyše rozvodové konanie. (Pravda)

Stredoškolač propagoval fašizmus

Policia obvinila stredoškolača z Tvrdosína, ktorý prostredníctvom počítača propagoval fašizmus. Na internete zverejňoval obrázky hajlujúcich ľudí, tričiek s fašistickými symbolmi alebo hákových krížov. Pokiaľ sa vlna 19-ročného mladíka preukáže pred súdom, môže vo väzení stráviť až osem rokov. Počas domovej prehliadky policajti u mladého muža našli tiež DVD nosiče, na obaloch ktorých boli výrazné fašistické symboly. (vth)

Deti si vyplňali prázdniny útokmi a lúpežami

Trojica maloletých chlapcov vo veku 9, 10 a 13 rokov z Bratislavykej Petržalky si na jarné prázdniny zvolila nezvyčajný program - rozhodli sa lúpežne prepadávať a hŕ svojich rovesníkov. Podarilo sa im to v štyroch prípadoch. Obetiam brali mobilné telefóny a peniaze. Útočníci sú zo sociálne slabších, viacdetných rodín. Deväťročný a 13-ročný sú bratia. Vzhľadom na vek páchatelov je trestné stíhanie neprípustné. Policia spolupracuje s pracovníkmi oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave 5.

Policia obvinila štyroch mužov z falšovania peňazí

Humenski policajti odhalili skupinu, ktorá na východe Slovenska dodávala do obehu falšované eurové bankovky. Vyšetrotateľ obvinil troch mužov z Medzilaborca a jedného z neďalekej obce Ťagov z falšovania. Podľa Trestného zákona im hrozí minimálne tri až osem rokov väzenia.

Celkový počet podozrivých bankoviek sa po prijatí eura na Slovensku výrazne zvýšil. Národná banka Slovenska iba za január eviduje 223 falšovaných bankoviek. Za celý minulý rok pritom NBS evidovala 946 kusov falzifikátov. Najčastejšie sú falšované bankovky s hodnotami 50 a 100 eur (1506 a 3013 kusov). Viacero podozrivých 100-eurových bankoviek zadržali za posledné tri dni aj v Banskej Bystrici. (sita)

Šéfa košíckého daňového úradu zatkla polícia

Iba necelé dva roky vydržal vo funkcii riaditeľa Daňového úradu Košice IV. Ivo Prokopič, ktorého v uplynulých dňoch zatkla polícia. Policajné zložky zadržali Prokopiča pre podozrenie z účasti na daňovej trestnej činnosti.

Na možné prechytanie s daňami na východe Slovenska narazilo Daňové riaditeľstvo pri kontrole ešte vlni. „V druhom polroku 2008 bola na tomto pracovisku mimoriadna kontrola a nadväzné šetrenie. Spolupracovali sme tiež s orgánmi Policajného zboru. Aj na základe tohto prípadu sa potom Daňové riaditeľstvo rozhodlo pre rozšírenie výkonu kontrol a začatie zvýšených kontrol v regióne pod názvom akcia Východ,“ uviedol hovorca Miroslav Dobák. Dodal, že košícký riaditeľ bol z funkcie odvolaný okamžite po zákroku polície. (Pravda)

Zemřel nejstarší žijící pilot 311. perutě Petr Uruba

PLUKOVNÍK PETR URUBA

PRAHA - Ve věku 92 let zemřel v neděli ráno 1. března nejstarší žijící pilot 311. bombardovací perutě RAF Petr Uruba. ČTK to oznámil mluvčí Ústavu pro studium totalitních režimů Jiří Reichl. Veterán boji druhé světové války byl podle něj legendou. „Bez nadsázky můžeme konstatovat, že prožil všechny klíčové okamžiky československých moderních dějin,“ upozornil mluvčí na internetových stránkách úřadu.

Uruba se narodil v roce 1916. V r. 1935 dobrovolně vstoupil do československé armády a o dva roky později ukončil výcvik bombardovacího letece. Po Mnichovu se dobrovolně připojil k zahranič-

nímu odboji v Polsku. Přes Francii se dostal do Velké Británie, kde byl u založení 311. bombardovací perutě. Po sestřelení byl více než čtyři roky v německých zajateckých táborech. V roce 1944 byl odsouzen k trestu smrti, byl však před jeho vykonáním osvobozen.

Po únoru 1945 byl vyhozen z armády, vystěhován z bytu v Olomouci a nuceně musel žít ve své rodné obci Rusava na Kroměřížsku pod dohledem komunistické StB. Pravidelné výslechy provázelo mlčení a mučení.

Až do roku 1963 pracoval bývalý kapitán letectva, který ovládal pět světových jazyků, v ne kvalifikovaných dělnických profesích. V průběhu sedesátých let se dočkal částečné rehabilitace a byl povolán do armády, ze které však musel záhy po normalizaci odejít.

Po pádu totalitního režimu v listopadu 1989 byl Petr Uruba rehabilitován a povýšen do hodnosti plukovníka letectva. Završením jeho válečné kariéry bylo vyznamenání Řádem rytíře Česné legie, který v roce 2006 převzal z rukou francouzského prezidenta Jacquesa Chiraka. ČTK

Cesty Českem

Nová Paka – město Suchardů

Při návštěvě východních Krkonoš nesmíme opomenout Novou Paku. Novopacko je tajemným místem. Působil zde například vůdce českých spiritistů Karel Sezemský a v muzeu je také expozice spiritismu. Město je spojeno se slavným rodem Suchardů – sochařů, malířů a grafiků.

Na náměstí Nové Paky stojí kašna z roku 1814 se sochou sv. Floriána. V této kašně je prý podle pověsti bláznivá voda – kdo se ji napil, měl jistotu, že bude packým bláznem. Takže pozor na vodu. Nová Paka je i prvním městem u nás, na jehož náměstí byl vztyčen pomník Mistra Jana Husa.

Tohle zhruba desetitisícové město leží v trojúhelníku tří slavných hradů – Kumburku, Pecky a Levína. Poprvé se o něm mluví roku 1357. Na larni kostel sv. Mikuláše byl tehdy dosazen první duchovní. Kostel je nádherný hlavně tím, že uvnitř jsou všechny práce rodu Suchardů.

Město rodu Suchardů

Rod Suchardů je unikátní tím, že od roku 1770, kdy se narodil Jan Sucharda starší, byl až do dnešní doby snad každý z členů rodu výtvarným umělcem. Například Antonín Sucharda starší je tvůrcem unikátních loutek, kterých vyřezal více než sto. Některé byly 1 metr vysoké a vážily až 8 kilogramů. A v Suchardově domě sídlí i novopacké muzeum.

Mámepřed sebou Suchardův atelier a Suchardův dům. Ze strany východní, je letopočet 1895 a z druhé 1896. Tenhle dům byl postaven kvůli svatbě. Tehdejší profesor Alois Bouda si vzdal za ženu Annu Suchardovou. Mimochodem, ze zmíněného svazku se nenarodil nikdo jiný než slavný malíř Cyril Bouda.

Suchardovy okouzila italská renesance a jejich dům je postaven ve stejném duchu. Snad každý centi-

met fasády vily pokrývají fresky nebo sgrafita. Místním se prý příliš nelíbí. Na rozdíl od ostatních ještě roubených domů byl kamenný a podle lidí pomalovaný. Antonín Sucharda mladší na kritiku odpověděl nápisem na domě: Komu se nelíbí stavení za peníze mé, ať si postaví jiné, za peníze své.

Život Antonína Suchardy mladšího připomíná červenou knihovnu. Měl rád Aničku – dceru mlynáře. Doma ale nechtil, aby si vzal dceru ze zadluženého mlýna. Mlynář vymánil od Aničky, která se starala o celou rodinu, dva zlaté a vyhrál v lotynce 12.000 zlatých. Tisíc dal Aničce a brzy byla svatba. Jejich syn Stanislav je snad největším umělcem z rodu Suchardů. Vytvořil řadu nádherných plakátů a medailí, které vycházely z pohádkových a poetických motivů. V podobném duchu vytvořil dekorativní práce pro Pražskou spořitelnu, Zemskou banku, Wilsonovo nádraží. Jeho vrcholným dílem je však pomník Františka Palackého v Praze.

Klenotnice a spiritismus

Vstupme tedy do muzea v Suchardově domě – tady se turisté mohou seznámit s historií města. V interiérech je krásně malovaný lidový nábytek, loutky a bellémy. V zahradě Suchardova domu je ve vitrině zkamenělý strom, araukarit, který měří 8 metrů a 20 centimetrů. Je to největší zkamenělý strom v Česku. Paka je vzácná právě tím, že tady jsou zbytky těchto zkamenělých prokřemenělých rostlin a vedle

toho nádherně ukázky drahých kamenů.

Vzácné kameny jsou ve lžeti muzejní budově – v klenotnici. Je tu i expozice spiritismu. Je zvláštní, že se jeho střediskem stalo ve střední Evropě právě Podkrkonoší. Historici vidí důvod v rázu krajiny, vrozeném sklonu k mysticismu lidí žijících pod horami a také třeba v odporu ke katolické církvi.

Stanislav Sucharda

Spiritismus je velice zvláštní záležitost. Tady vzkvátal zejména po první světové válce. Mladí muži někde zahynuli, jejich manželky na ně čekaly a najednou spiritismus hlásá, že každý se vrátí. To byla opravdu půda pro působení Karla Sezemského, vůdce českých spiritistů. Tento pán dokázal vydat na 400 knih a měl tu velký vliv.

Karel Sezemský přispěl k rozvoji spiritismu i vlastními vynálezy. Vytvořil například psychoskop – kolečko s tužkou, jímž podle návodu duch skrze médium sám kreslil po stole. Tento vynález se na přelomu století běžně prodával. Sezemský vydával i časopis *Posel záhrobní*. V čele hnutí, ke kterému se hlásilo půl milionu lidí, byl i po první světové válce. Spiritisté z každého sjezdu posílali pozdrav prezidentu T. G. Masarykovi, který se netajil tím, že ke spiritismu kdysi také patřil. Sezemský se v Podkrkonoší snažil také o založení utopické komuny. Chtěl tu připravit lidi ke společnému životu po způsobu prvých křesťanů.

Nová Paka

V Nové Pace existuje v celosvětovém měřítku unikátní sbírka médií vytvořených kresb a spiritistické literatury. Lidé, kteří v bdělém stavu nedokázali namalovat ani jednoduchou kresbu, tu na obrazech vytvořili stvoření či rostliny z vesmíru a nebo zmizelá historická místa.

A aby toho tajemna nebylo málo, přidáme ještě pověst o záračné sošce Panny Marie. Ta prý byla nalezena v nedalekých dolech ve Štupně. Díky tomu vznikla nejkrásnější stavba v Nové Pace – pavlanský klášter schrámem Nanebevzetí Panny Marie. Z Nové Paky se stalo významné poutní místo a samotný chrám patří mezi nejkrásnější barokní stavby první čtvrtiny 18. století ve střední Evropě.

RADIO PRAHA

Imigrační otázky?

Zelené karty,
občianstvo,
deportační obhajoba,
neimigrační víza

Volajte:

Advokátsku kanceláriu
Bohunky Ostrovskej Goldstein

(212) 619-2270

299 Broadway, Suite 1305
New York, NY 10007

E-mail: bohunka.goldstein@att.net

Ze zápisníku

✓ MASOPUSTNÍ VESELÍ NA ŽIŽKOVĚ

Pětidenní masopustní veselí na pražském Žižkově završil průvod masek a maskar, který v podvečer vyšel z náměstí Jiřího z Poděbrad. Na rozdíl od předchozích let zvolila radnice letos tradiční tvář masopustu a na Žižkov pozvala masopustní soubor ze Studnice u Hlinska na Vysočině, kde se masopustní masky údajně dědí z otce na syna už celé generace. Asi 20 studnických masek doprovázelo několik desítek dalších a davů přihlížejících. Kroje, masky a rituály studnických masopustních figur se už staletí nemění: studničtí chtějí proto průvod zapsat do seznamu kulturního dědictví UNESCO. V jejich rejci podle Sotony vystupuje například medvěd, žid, lautr neboli vosřížek, kobyla, ras a turci oblečení v červených a modrých šatech.

✓ HOSLOVICKÝ MLÝN JE PŘIPRAVEN

Unikátní vodní mlýn v Hoslovicích na Strakonicku, který je jediným skanzenem najihu Čech, se připravuje na svoji druhou turistickou sezonu. Letos se poprvé lopatky více než 400 let starého mechanického obilného mlýna roztocí na Květnou neděli, tedy 4. dubna, řekla mluvčí kraje Kateřina Koželuhová. Během zimy prodělala památka drobné stavební úpravy. Atnosféru 20. a 30. let, kdy se ve mlýně s hasačertem a dvěma mlýnskými kameny hospodařilo, nově dokreslí zemědělské nářadí a několik dřevěných vozů. Zchtralý areál koupil v roce 2005 Jihočeský kraj. Přestože byl mlýn obydlený, zachoval si autentickou podobu z konce 19. století. Na opravu za 18 milionů korun přispěl stát i Evropská unie. Mlýn byl vyhlášen národní kulturní památkou a získal několik ocenění. Areál tvoří tři roubené a zděné stavby s doškovou krytinou, rybník s náhonem, sad a louky. Remeslníci opravili světnici, sýpek, obytné části mlýna s pecí i černou kuchyní a krov mlýnice. Nové je vodní kolo na vrchní vodu, která teče z rybníka nad mlýnem.

✓ VÝSTAVA ČASU VE ŠTERNBERKU

Na dvě stovky lidí přilákala netradiční prohlídka jedné z nejstarších budov ve Šternberku na Olomoucku. Bývalý Dům osvěty, v němž se v roce 1805 sešel ruský car Alexandr I. a rakouský císař František I. před lažením od Slavkova k bitvě s Napoleonem, se do konce příštího roku promění v Expozici času. Rekonstrukce začne v březnu. Jak bude nová šternberská atrakce vypadat, mohli lidé vidět na panelech s vizualizací expozice. Šternberk byl dříve proslulý jako město času především díky hodinářskému podniku Chronotechna, po roce 1989 Eutech. Výroba se ale na přelomu století zastavila. Mechanické budiky, které se zde vyráběly, směřovaly především do Jižní Ameriky. Expozice časoměrné techniky sídlila na šternberském hradě od počátku 70. let. V roce 2000 byla v souvislosti se změnou správce hradu zrušena a exponáty se přesunuly do olomouckého Vlastivědného muzea.

✓ PÍSKOVIŠTĚ V PÍSKU

Turistickou sezonu v Písku letos opět přivítají obři sochy z písku. Vytvoří je nejen profesionální výtvarníci, ale ruku k dílu mohou přidat i návštěvníci. Akce s názvem Cipiskoviště 2009 letos od 15. do 17. května nabídne řadu novinek. Na hladině Otavy popluje pódium a do jihočeského města zamíří i historický vlak. O pískové sochy se postarají jak profesionální výtvarníci, tak jejich učedníci z řad veřejnosti. I letos je totiž plánován workshop pro malé i velké. Cipiskoviště doprovází řada kulturních a zábavních akcí pro celou rodinu. Novinkou bude pódium na vodě, na kterém se odehraje několik koncertů a na jehož prknech stanou i vítězové řady soutěží. Letos také bude až do půlnoci otevřena Křížkova Městská elektrárna, která je technickou památkou.

✓ UNIKÁTNÍ SBÍRKA KAMELÍÍ

Sbírku kamelí ze zámeckého zahradnictví v Rájci nad Svitavou mohou obdivovat návštěvníci Strahovského kláštera v Praze. Vzrostlé, několik desítek let staré kamelieové keře různých odrůd a barev jsou na výstavě doplněny květinovými vazbami inspirovanými barokem. Na státním zámku v Rájci nad Svitavou mají sbírku pět desítek druhů kamelí, klasických i méně známých odrůd. Kamelie má latinský název *Camellia japonica*, pochází z Japonska a patří k rodu čajovníků. Ve evropských podmínkách je ale na pěstování náročná. Kamelie byla velmi oblíbená zejména v 19. století, tehdy nechyběla snad v žádném zámeckém skleníku. Stála se i uměleckou inspirací pro Dámu s kamelemi od Alexandra Dumase ml. a Traviatu od Giuseppe Verdiho. Kamelia japonica získala jméno po brněnském rodákovi, botaniku a misionáři Jiřím Josefu Camelovi, jehož výstava také připomíná. Camel se narodil v roce 1661 v Brně. Celkem napsal 12 latinských pojednání o flóře, fauně i minerálech filipinských ostrovů. Zemřel v roce 1706 v Manile. Jeho poznatky se dodnes využívají ve farmácii a Camel patří k průkopníkům moderní přírodovědy. V roce 2006 bylo 300. výročí Camelova úmrtí zařazeno mezi výročí UNESCO.

Já že vám špatně spravil zuby?
Člověče, že vás huba nebolí!

Při návštěvě Krkonoš nezapomeňte na Novou Paku.

Vaříme pro Vás

HERLÍKOVSKÁ ČESNEČKA

1 l vody, 1 polévková kostka
(Herb ox bouillon), 4 brambory, 1/2
lžíčky drceného kmínu a majoránky,
4 stroužky česneku, 1 cibule, 2 lžice
sádla, 2 krajice chleba, sůl, petrželka.

Na obměnu: 2 lžice másla, 2 lžice
hladké mouky, 6 stroužků česneku,
2 vejce, polévková kostka, majoránka,
na kostičky pokrájená a na másle
osmažená houska, petrželka

Oloupané brambory rozkrájíme
na kostky a ve vodě s polévkovou
kostkou uvaříme doměkka. Okoře-
nime majoránkou, přidáme jemně na-
sekanou cibuli a na plátky nakrájený
česnek. Chvilu povaríme. Rozehře-
jeme sádlo, vhodíme na kostičky na-
krájený chléb a opečeme dozlatova.
Na talíře rozlijeme polévku s brambory,
podle chuti přisolíme a přidáme
opečený chléb i se sádlem. Přizdo-
bíme petrželkou.

Velmi dobrá je tzv. česnečka „drcená“. Na másle osmahneme proli-
sované česnek, přidáme mouku a
usmažíme světlou jíšku. Zalijeme ji

vejci a mícháme až se utvoří hrudky.
Zalijeme horkou vodou, přidáme po-
lévkovou kostku, majoránku a pova-
říme. Posypeme petrželkou a podá-
váme se smaženou houskou.

Malý oznamovatel

➤ Prodám známou a dobře zavedenou evropsko-českou restauraci v Denveru. Tel: (303) 562-6075. Zn: 4069/1-5/09.

➤ Polite and caring person needed as dental assistant for NYC office. Some occasional reception desk coverage may be required. Kindly forward resumes by fax or e-mail to Milan A. SeGall, DDS, 11 Fifth Ave., NYC, NY 10003. Fax: 212-979-0025. e-mail: MilanSeGallDDS@msn.com. Zn: 4096/2-5/09.

➤ Beautiful Arizona Home in Tucson's Catalina Foothills, 4 BR, 5 BA, separate guest house, garages, stables, pool, great views on 2.2 acres. Moving to Europe. 520-299-7777, janacernicka@aol.com. Zn: 4101/3-5/09.

➤ Apartment for rent in College Point, Queens, 2 Bedrooms on a 2nd floor of a private home. Rent \$1500.

Inzeráty v MALÉM OZNAMOVATELI stojí \$10 za prvních 20 slov, \$15 za dvojí otištění. Každé další slovo stojí \$1. Chcete-li celý inzerát vytisknout tučně, připočítejte 50% celkové částky.

Odpovídatelna inzerát, zalepte Vaši odpověď do ozámkované obálky označené jménem inzerátu a jeho značkou (vytištěnou tučně) a pošlete v další obálce do naší redakce. Například v prvním inzerátu v tomto čísle by to bylo: Prodám známou — Zn: 4069/1-5/09. O další informace volejte redakci (506) 674-9438.

Embassy of the Slovak Republic, Wash., DC

Government Scholarship Program for Study in Slovakia

The Ministry of Education of the Slovak Republic (www.minedu.sk) announced the 2009 Government Scholarship Program. Scholarship Program provides for University study in the Slovak Republic in Slovak language (both Undergraduate and Graduate), including 1 year preparatory language training at the Comenius University in Bratislava.

The Government Scholarship Program is specifically intended to provide University education opportunity for Slovaks living abroad. As a result of that, Slovak Organizations in the U.S. have an unique privilege to influence candidate selection process, because Ministry of Education requires any candidate to be endorsed by the Local Slovak Organization.

Candidates may select any study program of their interest at any accredited University in Slovakia. Please be advised that medical sciences, dentistry and pharmaceuticals are not recommended in 2009 by the Ministry of Education.

Application and Selection Process

Candidates shall submit their applications to the Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic latest by May 30, 2009. Applications received after May 30, 2009 will not be accepted.

Candidates may apply individually, directly to the Ministry of Foreign Affairs, OKUD, Hlboka cesta 2, 833 36 Bratislava.

Selected candidate must begin education according to the date set by the University, but latest September 30, 2009.

Slovak Embassy in Washington is willing to provide assistance in submitting applications, however, please be advised that the deadline to submit complete application at the Embassy is May 1, 2009.

Should you have further questions about scholarship or application process please feel free to consult with me at cell No: 1-202-361-8315 or at michal.pavuk@mzv.sk.

Sincerely,

Michal Pavuk, First Secretary
Embassy of the Slovak Republic, Washington, D.C.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ VIDEO KAZETY — BEST QUALITY — V BARVĚ

Nabízíme 30 různých VHS video kazet, cena \$20 za kus
DOBŘÝ VOJÁK ŠVEJK - APON 5551/55518 - hraje R. Hrušínský, 2 VHS

OPERY NA VHS KAZETÁCH

B. Smetana: Prodaná nevěsta o 3 dějstvích \$25
A. Dvořák: Rusalka o 3 dějstvích \$25

České a Slovenské audio kazety. Cena \$5 za kus

Nové kopmakt disky:

Nejpopulárnější písně - Budvarka APON-2524

Polky Valčíky APON-2547

Moravanka APON-2515

Cena \$12.99 za kus.

Polky, valčíky, lidovky,

populární písně,

čardáše, národní písně a tance.

Pište nebo volejte pro katalog.

Provádíme převody z evropského na americký video systém a naopak

60 až 90 min, \$25 kazeta - \$5 poštovné

APON MUSIC AND VIDEO, INC.

P. O. Box 3082, LIC, NY 11103, USA

Tel. (718) 721-3599

Sloužíme krajanům přes 40 let — www.aponrecords.com

Czech School in Astoria, Queens
is looking for

Czech teachers.

We offer after-school Czech language program to children 5-14 years of age. Successful candidates will speak Czech fluently, have experience teaching children, possess strong collaborative skills and commitment to cultural education. College degree and U.S. work permit are required. Czech or U.S. teaching certification is preferred but not necessary.

Start September 2009.

Please send letter of interest and resume to Mrs. Blanka Sylvester, Director of the Czech and Slovak School at blankaks@aol.com.

SVU New York

Czechoslovak Society of Arts and Sciences, NY invites you to the following events:

Friday, March 13, 8 pm: **Open Mike 4/Poetry Reading.** Various expatriot Poets come together to read. Come, listen, participate.

Saturday, March 14, 8 pm: **Is Peace in the Middle East Possible?** Lecture by Eliška Žigová, PhD, Consul General of the Czech Republic. H.E. Eliška Žigová represented the Czech Republic in Ramallah, Palestine in the years 2005-2008. She also spent 3 years as the deputy ambassador in Egypt.

Saturday, March 21, 3 pm: **Health of the Romany Minority in Slovakia and in Central Europe.** Lecture by Prof. Vlado Šimko, MD. Romanies represent 7% of population in Slovakia and only 0.1% in the Czech Republic. Their social and environmental conditions further deteriorated with the arrival of the market economy. Dr. Šimko is Professor of Clinical Medicine at SUNY Downstate Medical Center in Brooklyn.

Monday, March 30, 7:30 pm: **A Trial in Prague (2000, 83 min.).** A documentary film by Zuzana Justman about the trial and its circumstances of the communist Rudolf Slansky in 1951. Screening will be followed by a discussion.

All events will take place at the Bohemian National Hall, 3rd floor, 321 East 73rd Street, between 1st and 2nd Avenues, New York City.

www.svu2000.org/newyork

Sokol, Washington, DC

Josefská Party

Saturday, March 28th at 7:30 pm
at the VFW Club, McLean Post
No. 82, McLean, VA 22102.

A traditional dancing celebration for people all ages. For the hungry we will serve Kocour's goulash and you can enjoy the Pilsner Urquell on tap.
www.sokolwashington.org

PRÁVNÍK

Jakékoliv právní problémy
v amerických státních a federálních
úřadech a soudech, včetně občanství,
zelených karet a legalizování.
Advokátní pomoc v ČR a SR.

V. PĚCHOTA, Jr. Esq.

225 West 34th Street
18th Floor, Suite 1800
New York, NY 10122

(212) 268-4969

Rozumíme česky i slovensky

CZECH CENTER

ČESKÉ CENTRUM

České centrum New York zve na:

Jevištní koláž

**The End of Beginnings,
the Beginning of Ends**

16. března, 19:00 hodin

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Dne 15. března uplyne 70 let od napadení Československa nacistickým Německem. Okupace Čech a Moravy nebyla jen zánikem demokratického režimu, ale také uvrhla prosperující zemi do tmy komunistické vlády na dobu dalších 50 let. Program se skládá z výstavy dokumentů, promítání válečných filmů, čtení z knih a živé hudby.

Koncert a film

**Nosferatu & Symphony of Horror
by DG307**

19. března, 20:00 hodin

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Promítání filmu Nosferatu (1921, režie Friedrich Murnau) s hudebním doprovodem skupiny DG 307. Připraveno ve spolupráci s německým konzulátem.

Výstavu

Falling Times –

Michael Bielicky a Kamila B. Richter

20. března – 10. dubna

Vernisáž: 20. března, 18-20 hodin

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Videoinstalace Falling Times Michaela Bielického a Kamily B. Richter (ve spolupráci s Dirkem Reinholdem) pomocí počítačového programu v reálném čase vizualizuje nepřetržitý tok zpráv z celého světa a upozorňuje na úlohu zpráv a informací v současné společnosti. Kurátor výstavy: Jaroslav Anděl.

Koncert

Jazz Evening – Pavel J. Ryba

20. března, 20:00 hodin

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York

Jazzový koncert. Pavel J. Ryba je jeden z nejlepších baskytaristů v České republice a řadí se ke světové špičce. Je to jazzový virtuózní, který ve své hudbě skloobil klasický jazz s prvky rocku, vážné hudby, world music i popu.

České centrum je otevřeno:

Galerie:

Pondělí-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Office:

Úterý-Pátek 10:00-17:00 • Čtvrtek 10:00-19:00

Join our Czech Center Club!!

České centrum nabízí svým příznivcům možnost stát se členy Klubu Českého centra. Pro členy nabízíme mnoho zajímavých nabídek, výhod a slev. Každý člen obdrží tričko [doh-bree dehn], slevy na akce pořádané Českým centrem a další výhody.

Více informací o Klubu na www.czechcenter.com

Pro více informací kontaktujte:

České centrum New York, 321 East 73rd Street, New York, NY 10028

Kontakt: tel. 646 422-3399 info@czechcenter.com, www.czechcenter.com

Embassy of the Czech Republic, Wash., DC

Exclusive Photo Exhibition

WASHINGTON— As the Czech Republic has assumed its historically first six month Presidency of the Council of the European Union (EU), the Czech Embassy will host an exclusive photo exhibition, featuring portraits of the spouses of the EU Ambassadors accredited in the United States (US) between 6-8 p.m. on March 20, 2009.

This exhibition focuses on the spouses, who support their loved ones in their diplomatic careers by assuming very special and significant roles that encompass countless responsibilities to fully represent one's country. As their dedication to building partnerships between nations is not always visible at first sight, the exhibition honors them through the work of the celebrated photographer Abby Greenawalt, a former student in the studio of noted photographer, Annie Leibovitz.

The Czech Embassy extends sincere thanks to the spouses of the EU Ambassadors for their participation in this exhibition and Abby Greenawalt for her vision and creativity.

Please R.S.V.P. at czechembassypr@gmail.com.

WHAT: "Spouses of the Ambassadors of the EU Diplomatic Missions to the US" — Photo Exhibition

WHEN: Friday, March 20, 2009, 6-8 pm

WHERE: Embassy of the Czech Republic

3900 Spring of Freedom Street, NW, Washington, DC

CONTACT: Andrea Pohl, (202) 274-9129, czechembassypr@gmail.com

Vyřešené a nevyřešené záhady

TAJEMSTVÍ
ZNAKOVÉHO
PÍSMO

Malý badatel šokoval odbornou veřejnost – objevil totiž jazyk lineárního písma B.

Angličana Michaela Ventrise se zmocnila luštitelská vášeň. Přisahal si, že za každou cenu přečte starověké písmo označované jako lineární písmo B. Byla to od něho dost velká troufalost, protože jako vystudovaný architekt byl v tomto oboru amatérem. Na druhou stranu měl nespornou výhodu v tom, že už od malička vynikal mimořádným jazykovým nadáním. Když začal chodit do školy, hovořil kromě mateřštiny také francouzsky a německy a v šesti letech se rozhodl, že se naučí ještě i polsky. V sedmi letech se odvážně pustil do četby odborné studie o egyptských hieroglyfech.

Svému předsevzetí Ventris dostal a v roce 1952 tajemství staré tisíce let rozluštil. Neodvážil se však sám předstoupit před odbornou veřejnost, a tak do svého výzkumu zasvětil renomovaného jazykovědce Johna Chadwicka. Společně pak v roce 1953 publikovali teorii, která ve vědeckém světě způsobila senzaci. Rozohněné odmítnutí, nadšený souhlas i bezdechý údiv ostatních badatelů způsobily, že mladý architekt si od této chvíle neužil mnoho klidu. Ventrisovi však nebylo bohužel dopřáno více času, aby se mohl pustit se svými kritiky do polemiky. Nebylo mu ještě ani celých čtyřicet let, když 6. září 1956 přišel při automobilové nehodě o život.

Záhada z Knóssu

Vzrušující historie lineárního písma B začala ovšem dávno předtím, do té doby neznámým písmem. Evans prováděl archeologický výzkum také na jiných starověkých nalezištích na Krétě a opět našel další a další písemné dokumenty z minulosti. Poměrně rychle se dobral toho, že v písmu na hliněných tabulkách se objevují dva podobné, avšak přece jen rozdílné systémy. Starší, poněkud primitivnější písmo

Michael Ventris

pojmenoval lineární písmo A, mladší variantu označil písmem B.

Evans byl velice zaměstnaný muž. Po desetiletí věnoval veškeré síly uskutečnění svého velkého snu. Nestačilo mu vykopat ze země trosky paláce krále Minóa v Knóssu, vrhl se s vervou také do jeho rekonstrukce. Je tedy vcelku pochopitelné, že hliněným tabulkám nevěnoval tolik pozornosti, kolik by si zasloužily. A tak museli jazykovědci čekat až do roku 1935, než Evans konečně uveřejnil 120 nalezených tabulek s písmennými záznamy. Světovou odbornou veřejností to vřelo. Badatelé začali záhy běžně používat označení lineární písmo. Chtěli tím zdůraznit především skutečnost, že toto písmo sestává – na rozdíl od vývojově starších hieroglyfů, což byly víceméně kreslené obrázky či obrazy – ze znaků psaných na řádku vedle sebe.

Vzápětí se mnoho odborníků a vedle nich také nemálo amatérů pustilo do lákavého dešifrování písma. O druhé skupině se Michael Ventris později nepříliš lichoově vyjádřil jako o lidech, kteří se s nepatrným nadáním, ale s o to větší fantazií snaží pracovat na čelním místě žebříčku významných objevitelů písma. Vypouštěli do světa různé bláhové spekulace o tom, kdo by mohl být původcem lineárního písma A a B. Zásadní posun vpřed přinesl objev dalších tabulek s lineárním písmem B na řecké pevnině. Přišlo se na ně při vykopávkách ve velkých palácích v Pylu a v Mykénách na Peloponésu. Byla to centra bojovné „mykénské“, též achájské kultury, kterou popisují eposy Ilias a Odyssea a jež zažila svůj největší rozkvět v období mezi lety 1400 a 1200 př. n. l.

Jak spolu všechny tyto nálezy souvisí? Na Krétě, která hrála rozhodující politickou a hospodářskou roli ve vývoji celého východního Středomoří v období 2000 až 1450 př. n. l., byly nalezeny doklady lineárního písma A i B. Ve vlastním pevninském Řecku se podařilo objevit příklady užití lineárního písma B z následující epochy. Znamenalo to, že tabulky z Mykén jsou dovezené z Kréty? A je

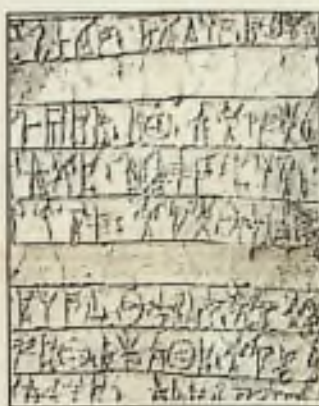
jazyk, který se skrývá za tajuplným písmem, řeč, kterou mluvili obyvatelé Kréty z období minojské kultury?

Čekání na šťastný nálezy

Vědci, kteří byli na stopě lineárnímu písmu B, čekali mezitím marně na podobný senzační nálezy, jaký se kdysi poštěl jejich předchůdcům, usilujícím o rozluštění egyptských hieroglyfů.

Tento mimořádný dar štěstěny souvisel s Napoleonovým tažením do Egypta v roce 1798. Francouzský císař se tehdy v čele více než 30 000 vojáků vypravil na jižní břeh Středozemního moře, aby si podrobil zemi na Nilu. Jednomu z jeho vojáků se během válečného tažení podařil skvělý objev. Poblíž města Rosetta (arabsky Rašid) našel kamennou stělu s nápisy vyvedenými na první pohled třemi různými písmi, takzvanou Rosettskou desku. Pocházela z roku 196 před n. l. a jeden a týž text na ní byl zapsán ve třech odlišných písmenných verzích: v hieroglyfech, v demotickém písmu (což byla pozdější varianta hieroglyfů) a konečně, což bylo na celém objevu nejdůležitější, také v řeckém překladu. Řecký text byl bez problémů čitelný, a tak se badatelé s jeho pomocí pustili do luštění záhadného písma starých Egyptanů.

V roce 1822 se francouzskému učenici Jeanu-Francoisovi Champolionovi podařilo touto cestou egyptské hieroglyfy rozšifrovat. Po letech

Lineární písmo B na jedné tabulce z Mykén. Rozšifrovat toto písmo se podařilo teprve Michaelu Ventrisovi.

usilovné a odříkávané práce v tichu pracovní potěšil užaslou odbornou veřejnost jasnou zprávou: hieroglyfy jsou rozluštny. Rosettská deska patří dodnes k největším lákadlům mezi exponáty Britského muzea v Londýně.

Inspirativní přednáška

Všechny pokusy, jak přijít na kloub krétskému lineárnímu písmu A, zůstaly bez úspěchu. Dodnes nikdo neví, co přesně se za těmito řádky skrývá. Za to, že u lineárního písma B panuje dnes mezi odborníky mnohem větší jasno, vděčíme podstatnou měrou kombinacím schopnostem Michaela Ventrise.

V této souvislosti bývá s oblibou zmiňována příhoda, podle níž čtenářský Ventris poslouchal v Londýně přednášku. Za katedrou nestál nikdo menší než Arthur Evans. Renomovaný vědec přirozeně netušil, že mezi posluchači sedí mladíček, který později přijde na tajemství lineárního písma B. Londýnská přednáška inspirovala Ventrise k takřka detektivnímu úsilí. Od té doby věnoval veškerý volný čas zkoumání textů z Kréty a z pevninského Řecka. Už v osmnácti letech se odvážil zveřejnit vědecké pojednání, které bylo jakýmsi úvodem do jazyka minojské kultury. Později si však ještě prožil trpké zklamání, když zjistil, že se pusť po falešné stopě.

Osvícení

Ani 2. světová válka, během níž sloužil v řadách britského letectva, nezbrzdila Ventrise v badatelském úsilí. V jeho zavazadlech tehdy nesměly chybět opisy starobylých textů. Po válce se vrhl s neuchájecím zápalem znovu do práce. Stále však ještě neměl v ruce žádné opěrné body ani pomůcky, které by jej v luštění posunuly kupředu. Ventris si musel význam písmenných znaků sám rekonstruovat, v čemž mu pomohla válečná zkušenost v dešifrování.

K průkopnickým poznatkům dopřel díky své vytrvalosti, neuvěřitelné trpělivosti a nakonec i díky odvaze odvrátit se od vžitých, zaběhnutých myšlenkových postupů. Zjistil tak, že se v různých textech opakuje mnoho znakových kombinací. Vedle toho bylo zřejmé, že tyto sledy znaků mají různá zakončení. Z toho jasně vyplývalo, že se musí jednat o jazyk používající koncovky. Po určité době už byl Ventris schopný vytvořit si takzvaný grid, jakousi „slabičnou síť“, která pořádala znaky do určitého systému a umožňovala vzájemné přiřazování samohlásek a souhlásek. Ventris dokázal nakonec v textech vyhledat celkem 91 slabičných znaků, 160 znaků se slovním významem a znaky pro čísla.

Stále však ještě nevěděl, co zapsaná slova znamenají. Ventris uvažoval, že by se mohlo jednat o místní jména. Dosazoval tedy pokusně do skupin znaků některé zeměpisné pojmy jako Knóssos, nebo názvy jiných starověkých krétských měst. Tento předpoklad se začal naplňovat. A badatele čekalo opravdu neuvěřitelné překvapení. Precizní zkoumání Ventrise neodbytně přivádělo

k poznatku, že lineární písmo B není písmenným záznamem minojského, nýbrž velmi raného stadia řečtiny.

Tento závěr měl pro historiky dalekosáhlé důsledky. Do té doby byli totiž odborníci toho názoru, že nejstarší písemná svědectví starořeckého jazyka jsou nejméně o pět set let mladší. Zdálo se, že se však vyjasnil ještě jeden další bod. Pokud byla jazykem lineárního písma B řečtina, museli to být bezpochyby Mykéňané, kdo z krétského lineárního písma A vyvinuli v dalším období lineární písmo B, aby tímto způsobem mohli písemně zaznamenávat také svůj vlastní jazyk. A byli to také Mykéňané, kdo před vznikem písma B obsadili Krétu.

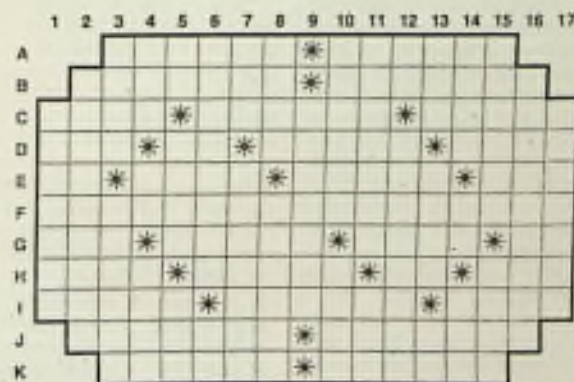
V roce 1953 vyšel ve známém odborném časopise *Journal of Hellenic Studies* slavný článek, který napsal Ventris společně s Chadwickem, pod názvem Doklady řeckého dialektu v mykénských archivech (Evidence for Greek Dialect in the Mycenaean Archives). Těchto devatenáct stran textu vzbudilo v učeném světě velký rozruch. Mnozí badatelé, kteří pracovali souběžně s Ventrisem, se pozastavovali nad svévolností, s jakou mladý architekt stanovil řecký původ textů. Mnozí z nich byli vysloveně rozčarováni obsahem toho, co Ventris rozluštil. Texty neskrývaly žádnou senzaci a jednalo se o zcela věcné inventurní seznamy hospodářských statků a o fádni účetní doklady starověkých úředníků.

Od té doby samozřejmě vyšly četné další studie, ale dnes už je pouze málo těch, kdo by upírali Michaelu Ventrisovi primát v rozluštění krétsko-mykénského lineárního písma B.

READER'S DIGEST VÝBĚR

Pro volnou chvíli

František Gellner (1881-1914) – básník, anarchista, prozaik, malíř a karikaturista. Studoval báňskou akademii v Příbrami. V roce 1905 odjel... (tájenka) do Mnichova a Paříže, později do Drážďan. Žil v Brně, přispíval do Lidových novin a účastnil se politického života. V srpnu 1914 narukoval. Odjel na haličskou frontu. Od 13. září 1914 byl nezvěstný.

VODOROVNĚ: A. Rostliny kryjící nějaké místo; české hudební vydavatelství. - B. Plochy hranatý výstavek ve stěně; odborník v ortopedii. - C. Hrud; domácí střevíc; směs vápna s vodou. - D. Velký koryš; citoslovec ošklivosti; kmen v Togu; nebo (nářečně). - E. Označení českých letadel; prvek chůze; mužské jméno; potomek. - F. Tajenka. - G. Domácky Timur; jméno zpěváka Gotta; jemenský přístav; třebas. - H. Val; natočit nápoj; iniciály herce Soboty; SPZ Klatov. - I. Titanová ruda; tyran; pokleknutí. - J. Kreslit; vrozená povaha (knižně). - K. Přehledný seznam; sůl kyseliny adipové.

SVISLE: 1. Místo omezené třemi rozměry. - 2. Praktický výcvik. - 3. Zárodek ptáčího pera; ukroutit. - 4. Domácky Olga; SPZ Kladna; řezací nástroj. - 5. Chemická značka radia; kulatá střela; tenisový úder. - 6. Obývatele ostrova; předložka. - 7. Mezi

národní kód letiště Stuttgart; stepní rys. - 8. Vysokohorská túra; mláďata skotu. - 9. Prorazit mletím. - 10. Přílišná zdvořilost; drobný asijský savec. - 11. Sestra Xenie; předložka. - 12. Značka nitu; obydlí. - 13. Vrcholný; chvění těla; vzorec fosfidu uranu. - 14. Ztráta kovu oxidací; chemická značka cinu; kus ledu. - 15. Hanba; druh javoru. - 16. Podmanitel. - 17. Hobby.

Pomůcka: adipan, Krobo, rutil.

Vyluštění tajenky z č. 4:

V paláci v Knóssu našel archeolog Arthur Evans při vykopávkách nevídané artefakty minojské kultury – a také tabulky se záhadnými písmennými znaky.

Záběr ze závodu skoků na lyžích mužů na středním můstku na MS v Liberci.

Po Liberci přebralo lyžařskou štafetu Oslo

Čeští reprezentanti zaznamenali na libereckém MS ústup ze slávy. O jedinou medaili se postaral Lukáš Bauer, který vybojoval stříbro na oblíbené klasické patnáctce. Poslední česká lyžařská světová šampionka Kateřina Neumannová hodnotí z pozice prezidentky OV letošní MS pozitivně.

■ Je začátek března, jste ráda, že už skoro začíná jaro a liberecký šampionát patří minulosti nebo máte v sobě pocit vnitřní prázdnoty?

Je to zvláštní pocit. To, na čem jsem se svými lidmi více než rok a půl pracovala, tak v tuto chvíli končí. Ještě máme pro následující týden hodně práce, ale ta už bude úplně jiná – jakási likvidace této velké akce. Co se týká zimy, tak doufám, že ta ještě nekončí, protože jsem si letos ještě nestihla zalyžovat, takže pro mě lyžařská sezóna teprve začíná.

Kateřina Neumannová

■ Zaskočila mě obrovsky negativní mediální kampaň, která provázela šampionát ještě před tím, než začal. Čím si vysvětlujete to, že se o Liberci 2009 již dopředu psalo jako o propadák?

To je samozřejmě věc, která mě na této akci nejvíce mrzí, protože když se po šampionátu ohlednu zpět, tak si myslím, že byl velice kvalitní. To, že byl opředěn různými polopravdami a dalšími kauzami, to je realita, která mu strašně moc uškodila a mně to je líto hlavně kvůli týmu lidí, kteří rok a půl makali od rána do noci a vyladili naši práci si myslím byl velmi dobrý. Mnozí lidé hodnotili ve chvíli, kdy ještě nebylo co hodnotit. Nevím, jestli je to naše česká vlastnost, ale lidí a kritiků, kteří byli velcí odborníci už dlouho před šampionátem bylo hodně. Já jsem během šampionátu a ani teď naštěstí neměla čas číst to, co se o něm napsalo, protože bych z toho byla asi hodně smutná. Pro mě je nejradostnější, že lidé, kteří tady byli přímo na místě, tak drtivá většina z nich odjížděla spokojená. Proč se k tomu velká část médií takto postavila je pro mě záhadou. Pevně věřím, že to nebylo jen díky mému jménu, které na sebe stáhlo velkou část pozornosti a cokoliv se jenom v náznaku nedařilo, ačkoliv to ani nebyla vina organizačního výboru, tak padalo na mou hlavu a můj tým.

■ Žožila jste v minulosti, i když v jiné roli – závodnice, spousta šampionátů. Můžete na nějak porovnat s Libercem, na jakou příčku žebříčku by se letošní MS dostalo?

Za tu dobu, co pamatuji já, by patřil do top 3. S čistým svědomím mohu na vyšší příčku postavit pouze MS 1997 v Trondheimu, kde je k lyžování nejlepší přístup na světě – to je jako by se u nás hrál fotbal nebo hokej a potom Oberstdorf 2005, kde německá preciznost a obrovský divácký zájem byli nad úrovní Liberce. Co se ale týká Sappora, Thunder Bay, Val di Fiemme či Lahti, tak s těmi se můžeme smát porovnávat a dokonce si troufnout říct, že jsme v mnohých ohledech byli lepší.

■ Podíváme-li se na sportovní výsledek české reprezentace, nepříliš vám líto, že od roku 2003 se i díky vám vždycky přivezlo zlato a zrovna když se fanoušci do-

čkají šampionátu na domácím území, tak začinkalo pouze stříbro Lukáše Bauera?

Samozřejmě to je pozlato šampionátu a pro domácí závodníky i fanoušky by to byla ta největší odměna. Nicméně, ne že bych se chtěla chválit, ale je pravda, že zlato z posledních dvou MS jsem přivezla vždycky já a v tuto chvíli tady kromě Lukáše nebyla jiná hvězda, která by byla schopná medaili získat.

■ Když se ohlédnete zpět, udělala byste v pozici prezidentky něco jinak?

Já si myslím, že zásadní chyby jsme se nedopustili. Samozřejmě, pokud bychom to mohli dělat znovu, tak by k cíli vedla mnohem jednodušší cesta. To je zkušenost každého organizátora, který dělá akci poprvé, že se musí některými věcmi složitě prokousat. Osobně bych udělala jinak to, že bych se v úvodu před vstupem do své funkce nechala trochu déle přemlouvat, ale jinak co se týká organizační práce, tak si myslím, že jí nelze nic zásadního vytknout.

■ Ještě bych se dotkla divácké atmosféry. Na jedné straně bylo hodně střízlivosti na vysoké ceny vstupenek, na druhé straně čeští a moravští fanoušci na tribunách sportovně povzbuzovali své borce i ve chvílích, kdy jeli například na 40. místě bez jakékoli naděje na dobrý výsledek. To je velký rozdíl proti tomu, jak se chovají fanoušci na fotbalových a hokejových stadionech. Je lyžařský fond v tomto směru někde jinde?

V tomto ohledu mě lyžařský fand potěšil a nadchnul, protože obzvlášť v závodech mužských štafet se od našich čekalo medailové umístění a i když jelo české kvarteto na 13. místě, tak tisícovky fanoušků skvěle povzbuzovali. V tomto se Češi pozitivně ukázali jako velice taktní a úžasná fanoušci. Stejně tak šli za svými hvězdami. Bylo to velmi dobře vidět na jednotlivých disciplínách – tam, kde jsme měli železka v ohni, byly návštěvy více než dobré. Naopak tam, kde se medaile ani dobré výsledky nedaly čekat, přišlo fanoušků mnohem méně. Já mám však stejnou zkušenost s Itálií, Japonskem i dalšími národy. Domácí chodí na své hvězdy s očekáváním dobrého výsledku. V tomto jsou výjimkou jen fanoušci z Norska.

JAN HLOCH, RADIO PRAHA

Český fotbal

Gambrinus fotbalová liga

Čeští ligoví fotbalisté bojují nejen se soupeři, ale i s nepříznivými terény, v 18. kole čtyři zápasy skončily nezáživným výsledkem 0:0, ani Slavia nebyla schopná dát v zápase s Bohemians na žižkovském hřišti gól.

Dohrávka 17. kola: Slavia – Plzeň 3:2.

18. kolo: Bolešlav – Brno 2:4, Bohemians – Slavia 0:0, Jablonec – Olomouc 1:0, Zlín – Kladno 0:0, Ostrava – Žižkov 0:0, Sparta – Budějovice 0:0, Plzeň – Liberec 0:2. Zápas Příbram – Teplice byl odložen pro nezpůsobilý terén.

19. kolo: Žižkov – Sparta 1:2, Olomouc – Bolešlav 2:2, Teplice – Plzeň 3:0, Brno – Bohemians 0:0, Budějovice – Zlín 1:0, Kladno – Jablonec 1:2, Liberec – Příbram 1:0. Zápas Slavia – Ostrava se hrál po uzavěrci AL.

Tabulka Gambrinus ligy

	Z	V	R	P	Skóre	Body
1. Slavia	18	12	5	1	40:13	41
2. Sparta	19	10	4	5	30:18	34
3. Liberec	19	9	5	5	24:18	32
4. M. Bolešlav	19	9	5	5	28:24	32
5. Ostrava	18	9	4	5	30:18	31
6. Jablonec	19	9	4	6	21:22	31
7. Teplice	18	8	4	6	21:14	28
8. Brno	19	7	6	6	23:18	27
9. Olomouc	19	7	6	6	23:25	27
10. Budějovice	19	4	11	4	17:24	23
11. Plzeň	19	5	7	7	25:27	22
12. Bohemians	19	6	3	10	23:30	21
13. Příbram	18	5	4	9	19:24	19
14. Kladno	19	4	5	10	11:29	17
15. Žižkov	19	3	4	12	18:29	13
16. Zlín	19	2	5	12	9:29	11

Český hokej

Hokejová 02 Extraliga

Suverénně propadly do semifinále play off české hokejové extraligy Karlovy Vary, které vyřadily 4:0 na zápasy Litvínov. Favorizovaná Slavia překvapivě zaváhala hned v úvodním zápase doma s Vítkovicemi. Také Pardubice, druhé po základní části, nečekaně podlehl doma Plzni a trápí se. Plzeň táhne kapitán Martin Straka, druhé vítězství nad Pardubicemi v sérii zařídil sólem přes celé hřiště a nádherným zakončením.

Čtvrtfinále play off:

Pardubice – Plzeň 1:2, 3:1, 1:2.
Litvínov – K. Vary 2:3, 1:2, 1:3, 2:4.
Sparta – Zlín 4:2, 4:0, 4:1, 2:4.
Slavia – Vítkovice 1:5, 3:2.

Předkola:

Vítkovice – Liberec 3:1, 3:0, 1:3.
Plzeň – Třinec 4:2, 6:1, 0:3, 3:0.

Slovenský fotbal

Futbalová Corgoň liga

20. kolo: Prešov – Slovan 1:2, Žilina – Banská Bystrica 1:0, Nitra – Ružomberok 2:1, Zlaté Moravce – Dunajská Streda 1:1, Trnava – Košice 2:1. Zápas Artmedia – Dubnica sa pre neregulérnost prírodných podmienok odložil na 18. 3.

HUMOR ☺ HUMOR

Kapitán vynucuje policejní nováčky matiku. „5+2=0. Chápete?“, ptá se. Nováčci nechápou. „Dobrá, vysvětlím si to na příkladě. V autobuse jede 5 policistů, 7 jich vystoupí. Kolik policistů musí nastoupit, aby v autobuse nikdo nebyl?“ Na hranicím přechodu se pyra muž colníka: „Je možné vyvážat zlato do Francouzské?“ „Samozřejmě. No v přímeru množstve,“ odpoví colník. „A stodesať kilogramov je primerané množstvo?“ „Tak to určite nie!“ „V tom pripade,“ obrátí sa muž k manželke, „zlato moje, zostávaš doma.“

Telegraficky

Na mistrovství světa v klasickém lyžování v Liberci zůstala stříbrná medaile Lukáše Bauera z běhu na 15 km klasicky jedinou medailí české výpravy. Překvapil sprinter Aleš Razým šestým místem, Martin Koukal obsadil na 50 km sedmé místo, pátý skončil tým skokanů na lyžích. Ostudou skončila mužská štafeta Česka, kandidáti na medaili doběhli předposlední.

Tenisté Česka v 1. kole Davis Cupu porazili v Ostravě Francii 3:2. Berdych – Simon 3:1, Štěpánek – Tsonga 0:3, Berdych, Štěpánek – Gasquet, Llodra 3:1, Štěpánek – Simon 3:0, Hernych – Tsonga 1:2.

Fotbalista Pavel Nedvěd (36) ohlásil opět konec kariéry, vedení Juventusu Turín věří, že se podaří jeho rozhodnutí zvrátit.

Běžec na lyžích Stanislav Řezáč obsadil výborné třetí místo ve slavném Vasově běhu na 90 km klasicky.

Fotbalový trenér Karel Bruckner po mizerných výsledcích svého týmu předčasně skončil u rakouské reprezentace.

Skikrosář Tomáš Kraus neobhájil titul mistra světa v japonském Inawashiru, vypadl už v 1. kole.

Český olympijský výbor je navzdory ekonomické krizi v klidu, sponzoři mají přínést 250 milionů korun.

Karlovy Vary, kde žije silná ruská komunita, budou možná hrát v příštím ročníku ruské Kontinentální hokejové ligy (KHL).

Rychlobruslařka Martina Sáblíková vyhrála i finálový závod Světového poháru na 3000 m v Salt Lake City a potvrdila svoji obhajobu v seriálu.

Lyžařka Šárka Záhrobská obsadila 4. místo v závode Světového poháru v Ofterschwangu, v hodnocení slalomu je v seriálu třetí.

Běžec na lyžích Lukáš Bauer doběhl devátý v závode Světového poháru na 15 km volně v Lahti, byl to jeho první start po MS.

Slovenský „dvojgenerační“ tým pistolářů (Pavel Kopp – 30, Ján Fabo – 46, Juraj Tuzinský – 25) si v pražské 02 aréně na ME vo vzduchových zbraňkách vystřídal zlaté medaile.

Slovenská reprezentantka ruského původu Anastasia Kuzminová přidala k stříbru na MS v Pjongčangu v biatlonu dvě zlaté medaile z ME v Ufe – najslovesněji zvítězila v sprintu na 7,5 km a s odstupem jednoho dne aj v sibiřských pretekoch na 10 km.

Slovenská bežkyňa na lyžích Alena Procházková obsadila s bořavou nohou v sprintu na MS v Liberci velmi dobré 8. místo.

Slovenská hokejová reprezentácia akademikov získala na 24. svetovej zimnej univerziade v čínskom Charpine bronzové medaile po dramatickom súboji s Kazachstanom 5:4.

Krasokorčuľárka Ivana Reitmayerová obsadila 8. miesto v súťaži sólistiek na juniorských MS v Sofii.

Na MS zdravotne postihnutých v alpských lyžiarskych disciplínach v juhokórejskom Gangwone zrakovo postihnutá Henrieta Farkašová s navádzačkou Natáliou Šubrtovou zvíťazila a vybojovala si už druhé zlato na tomto šampionáte. Telesne postihnutý Martin France skončil v zjazde tretí a patrí mu bronz.

Trojskokanka Dana Veldáková v turínskej hale získala na európskom šampionáte v ľahkej atletike bronz. Vpred ju hnali aj vzduch. Po sklamaní na pekínskej olympiáde, kde ona i jej dvojčica Jana trikrát prešliapi, ju hnala snaha dokázať svoju výkonnosť. Dana v Turíne svoj vlastný rekord v hale posunula na 14,40 m, čo znamenalo tretie miesto.

Slovenskí tenisti nebudú po štvrtý raz za sebou bojovať v baráži o účasť vo svetovej skupine Davis Cupu. V dueli 2. kola 1. skupiny euroafrickej zóny v Cagliari prehrali s Talianskom 1:4 a čaká ich boj o záchranu. Taliani napriek absencii Simone Bollettini a Filipa Volandiniho potvrdili úlohu favorita a o triumfe rozhodli už v úvodnej dvojhre druhého dňa.

Tri medaile z Turína

Po třech titulech získal Roman Šebrle na halovém mistrovství Evropy v sedmiboji bronzovou medaili. Vítěze předchozích tří evropských šampionátů v Turíně vystřídal na trůnu překvapivý vítěz soutěže Estonec Mik Pahaipill. Šebrle tak kompletoval svou sbírku z halových ME, před devíti lety v Gentu získal stříbro.

S úspěchy překážkářů Lucie Škrobákové (stříbrná) a Petra Svobody (bronz) vybojovali čeští atleti v Turíně tři cenné kovy, což se jim povedlo naposledy právě v roce 2000. Zároveň však v jejich sbírce poprvé po třinácti letech chybí zlato. Šebrle nasbíral 6142 bodů a zaostal o 220 bodů za nečekaným šampionem Pahaipilem. Pětadvacetiletý Estonec triumfoval v sedmém nejlepším evropském výkonu historie a zaostal pouze o 12 bodů za národním rekordem legendárního Erkiho Noola.

Slovenský hokej

Slovnaft hokejová extraliga NADSTAVBOVÁ ČÁST

Skupina o 1. – 6. místo:

Žigmund Pálffy ako prvý hráč dosiahol v slovenskej hokejovej extralige magický stovku, keď už v prvej tretine prvého štvrtfinálového zápasu Skalice s Trenčínom na domácom ľade asistoval na štyb bod a vzápätí zvýšil gólový rekord na 53.

10. kolo: Košice – Skalica 6:1, Trenčín – Zvolen 0:4, Slovan Bratislava – Liptovský Mikuláš 4:0.

Štvrtfinále: Skalica – Trenčín 2:0, Skalica – Trenčín 3:1, Trenčín – Skalica 1:3, Trenčín – Skalica 2:3. Konečný stav série 0:4, do semifinále postupuje Skalica.

Zvolen – L. Mikuláš 1:2, Zvolen – L. Mikuláš 5:2, L. Mikuláš – Zvolen 2:1, L.

Mikuláš – Zvolen 3:3 pp, Zvolen – L. Mikuláš 6:1. Stav série 3:2 Zvolen.

Košice – B. Bystrica 4:2, Košice – B. Bystrica 5:3, B. Bystrica – Košice 6:3, B. Bystrica – Košice 1:2 sn. Stav 3:1.

Slovan – Martin 3:0, Slovan – Martin 4:0, Martin – Slovan 1:4, Martin – Slovan 4:2. Stav série 3:1 Slovan.

Skupina o 7. – 13. miesto:

13. kolo: Kežmarok – Martin 3:4, Žilina – Banská Bystrica 7:3, Poprad – Nitra 3:2 sn.

14. kolo: Martin – Slovensko 20 8:0, Banská Bystrica – Kežmarok 4:1, Nitra – Žilina 1:5.

Štvrtfinále: Žilina – Kežmarok 1:0 pp, Poprad – Nitra 3:4 pp, Kežmarok – Nitra 1:4, Žilina – Poprad 2:1 sn, Poprad – Kežmarok 5:4, Nitra – Žilina 3:4 po sn.